

Türkiye’de
Cinsiyet
Çalışmaları
3. Uluslararası
Konferansı

3rd International
Gender
Studies in
Turkey
Conference

6 Aralık Cumartesi

2025

December 6 Saturday

Kayıt	08.30-09.00	Registration
Eş Zamanlı Oturumlar	09.00-10.30	Parallel Sessions
Açılış Konuşması / Banu Gökarıksel	10.45-12.15	Keynote Speech / Banu Gökarıksel
Eş Zamanlı Oturumlar	13.30-16.45	Parallel Sessions
Dicle Koğacıoğlu Makale Ödülü Panel ve Ödül Töreni	17.00-18.30	Dicle Koğacıoğlu Article Awards Panel & Ceremony

7 Aralık Pazar

December 7 Sunday

Eş Zamanlı Oturumlar	09.00-16.45	Parallel Sessions
Yuvarlak Masa Oturumu	13.30-15.00	Roundtable Session
Şirin Tekeli Araştırma Ödülü Panel ve Ödül Töreni	17.00-18.30	Şirin Tekeli Research Awards Panel & Ceremony

Women, the City, and Us: Walking–Mapping in Kayseri

Armağan Teke Llyod, Duygu Onay Çöker, Hanife Aliefendioğlu, Ayça Kurtoğlu

Abdullah Gül University, TED University, TED University , Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar University

Abstract

Urban space is one of the key sites where gender norms and identities are (re)produced (Jarvis and Kantor, 2009). It also shapes how different genders experience the city (Bassam, 2023). The fundamental premise underlying these two propositions is that urban spaces establish and sustain masculine power, which in turn results in the exclusion and invisibility of social subjects and groups that are subordinated by masculine authority. The practical background of this study is based on earlier initiatives in Türkiye —such as the Istanbul Women’s Tour held in 1996 and the Women-Friendly Cities Program launched in 2006— which were founded on the recognition that cities do not offer women equal rights and freedoms.

This study maps the gendered geographies of the city of Kayseri around the concept of “women’s commons.” The central aim of such an endeavor is to contribute to the development of women’s right to the city as a demand for the restitution of urban spaces and rights that capitalism and patriarchy have stolen from women. Kayseri’s gender map is produced through two interactive methods. The first makes visible women and women’s spaces through gender-sensitive, historically, sociologically, and politically informed readings. The second reflects the patterns and boundaries of women’s mobility in their everyday lives. The first offers feminist alternative representations of Kayseri as a designed space, while the second provides alternatives concerning how women use the city through the intersections within the designed space. The methodological tool used in both mapping processes is the act of walking. The presentation first introduces the intellectual and methodological background of our walking–mapping study. It then shares experiences and data from the pilot implementation conducted in September 2025, in which we tested the concepts of “public physical spaces,” “gaze,” and “collective power” within the framework of women’s commons.

In the conclusion, we offer recommendations for making Kayseri a gendered, women-friendly, environmentally friendly (both living and non-living), economically efficient, socially secure, and more livable city for all.

Kadın, Kent ve Biz: Kayseri’de Yürümek-Haritalamak

Armağan Teke Llyod, Duygu Onay Çöker, Hanife Aliefendioğlu, Ayça Kurtoğlu

Abdullah Gül Üniversitesi, TED Üniversitesi, TED Üniversitesi, Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi

Özet

Kent mekânı toplumsal cinsiyet normlarının ve kimliklerinin (yeniden)üretildiği kilit mekanlardan biridir (Jarvis ve Kantor, 2009). Kent mekânı ayrıca toplumsal cinsiyetlerin kenti nasıl deneyimlediğini de şekillendirir (Bassam, 2023). Bu iki önermenin dayandığı temel olgu kent mekanlarının eril iktidarı kurması, beslemesi ve bunun bir sonucu olarak eril iktidarın ikincilleştirildiği toplumsal özne ve grupların dışlanması ve görünmez olmasıdır. Bu çalışmanın uygulama arka planını oluşturan Türkiye’de ilki 1996’da gerçekleştirilen İstanbul Kadın Turu ve 2006’da uygulanmaya başlayan Kadın Dostu Kentler çalışmaları kentlerin kadınlara eşit haklar ve özgürlükler sunmadığı tespitine dayanmaktadır. Bu çalışma “kadınların müşterekleri” kavramı ekseninde Kayseri kentinin toplumsal cinsiyet haritalarını çıkarmaktadır. Böylesi bir çabanın temel amacı kapitalizmin ve ataerkinin kadınlardan çaldığı kent mekanının ve hakların iadesi talebi olarak kadınların "kent hakkı"nın gelişimine katkı sunmaktır. Çalışmada Kayseri’nin toplumsal cinsiyet haritası etkileşimsel iki yöntem aracılığıyla çıkarılmaktadır. İlki, toplumsal cinsiyete duyarlı, kadınları ve kadınların mekanlarını tarihsel, sosyolojik ve politik okumalara dayanarak görünür yapan; ikincisi kadınların gündelik hayatlarındaki hareketliliklerinin kalıplarını ve sınırlarını yansıtan haritalardır. İlki tasarlanan mekân olarak Kayseri’ye feminist alternatif kent temsilleri sunarken; ikincisi tasarlanan mekânın kesişimsellikleriyle kadınların kenti nasıl kullandıkları hakkında alternatif sunmaktadır. Her iki haritalama için kullanılan yöntemsel araç “yürüme” eylemidir. Tebliğde ilk olarak, yürüme-haritalama çalışmamızın düşünsel ve yöntemsel arka planı sunulmaktadır. Ardından çalışmanın Eylül 2025 tarihinde kadınların müşterekleri bağlamında “kamusal fiziksel mekanlar”, “bakma” ve “kolektif iktidar” kavramlarını test edeceğimiz pilot uygulamasında elde edilen deneyimler ve veriler paylaşılmaktadır. Sonuç bölümünde cinsiyetli, kadın dostu, canlı/cansız çevre dostu, ekonomik olarak verimli, sosyal açıdan güvenli ve herkes için daha yaşanabilir bir kent olarak Kayseri için önerilerimiz sunulmaktadır.

Solidarity and Resilience in Feminist Civil Society in Türkiye: An Interview-Based Inquiry

Aynur Metin, Christian Wallerer, Kajsa Wysujack

Goethe University Frankfurt, Peace Research Institute Frankfurt (PRIF)

Abstract

Feminist civil society organizations (CSOs) in Türkiye navigate an environment increasingly marked by Gender Backlash and autocratisation. Türkiye's withdrawal from the Istanbul Convention, the postulation of the "Decade of the Family and Population" as well as restrictions on LGBTQI+ rights shape a political climate in which feminist CSOs have to negotiate their visibility and survival constantly. The present work adds to the debate on CSOs adaptation under conditions of growing legal hostility and social polarization. Employing a decolonial, agency focused lens, the study draws on eight semi-structured interviews and two written responses from members of CSOs with varying degrees of formalization as well as diverse operational foci and ideological self-understandings. The thematic content analysis reveals economic challenges, limited cooperation possibilities with state agencies as well as multifaceted hostility practices as dominant perceived manifestations of Gender Backlash in everyday work. We identify five central ways in which CSOs respond to these challenges: By 1. Diversifying funding channels, 2. Engaging strategically with government actors, 3. Using language as a tool, 4. Providing peer solidarity and informal support and 5. Forming broad alliances transcending religious or issue focus boundaries. Additionally, a multi-positional activist identity emerged as an inductive theme pointing to an increasingly layered and inter- connected feminist network. This insight invites future research to move beyond organization focused conceptualizations of civic space and centre cross-movement advocacy with a focus on shared socio-psychological infrastructure.

Türkiye'deki Feminist Sivil Toplumda Dayanışma ve Dayanıklılık: Görüşmelere Dayalı Bir Araştırma

Aynur Metin, Christian Wallerer, Kajsa Wysujack

Goethe University Frankfurt, Peace Research Institute Frankfurt (PRIF)

Özet

Türkiye'deki feminist sivil toplum kuruluşları (STK'lar), cinsiyetçilik ve otokrasinin giderek daha belirgin hale geldiği bir ortamda faaliyet göstermektedir. Türkiye'nin İstanbul Sözleşmesi'nden çekilmesi, “Aile ve Nüfus On Yılı”nın ilan edilmesi ve LGBTQI+ haklarına getirilen kısıtlamalar, feminist STK'ların görünürlüklerini ve hayatta kalmalarını sürekli olarak müzakere etmek zorunda kaldıkları bir siyasi iklim yaratmaktadır. Bu çalışma, artan yasal düşmanlık ve sosyal kutuplaşma koşulları altında STK'ların uyum sağlama konusundaki tartışmaya katkıda bulunmaktadır. Dekolonyal, ajans odaklı bir bakış açısı benimseyen çalışma, farklı derecelerde resmileşmiş, farklı operasyonel odak noktalarına ve ideolojik öz anlayışlara sahip STK üyelerinden alınan sekiz yarı yapılandırılmış görüşme ve iki yazılı yanıtı temel almaktadır. Tematik içerik analizi, ekonomik zorlukları, devlet kurumlarıyla sınırlı işbirliği olanaklarını ve çok yönlü düşmanlık uygulamalarını, günlük çalışmalarda cinsiyetçiliğin geri dönüşünün baskın algılanan tezahürleri olarak ortaya koymaktadır. Sivil toplum kuruluşlarının bu zorluklara yanıt verdiği beş temel yol belirledik: 1. Finansman kanallarını çeşitlendirmek, 2. Devlet aktörleriyle stratejik olarak işbirliği yapmak, 3. Dili bir araç olarak kullanmak, 4. Akran dayanışması ve gayri resmi destek sağlamak ve 5. Dini veya konu odaklı sınırları aşan geniş ittifaklar kurmak. Ek olarak, çok pozisyonlu aktivist kimliği, giderek daha katmanlı ve birbirine bağlı feminist ağa işaret eden bir tümevarım teması olarak ortaya çıktı. Bu içgörü, gelecekteki araştırmaların sivil alanın örgüt odaklı kavramsallaştırmalarının ötesine geçmesini ve ortak sosyo-psikolojik altyapıya odaklanarak hareketler arası savunuculuğu merkezine almasını teşvik etmektedir.

A Feminist Anthropological Analysis of the Cultural Codes of Sexual Violence Within Marriage Through Women's Narratives

Ayşe Tek

Abstract

This research analyzes how legally married women in Türkiye define, experience, and cope with sexual violence within marriage through the lens of feminist anthropology and interpretive approaches. Based on in-depth interviews with 20 women conducted between 2024 and 2025 using a snowball sampling method, this qualitative study explores how the concepts of marriage, consent, body, and sexual violence are shaped by cultural, religious, and institutional codes through women's narratives using thematic analysis.

The study examines how sexual violence within marriage is transformed into an embodied and internalized experience through patriarchal cultural practices and taboos, how the female body is pathologized through medical interventions, and how social service and justice systems structurally enable this form of violence. By analyzing the reproduction of the concept of consent through religious and patriarchal norms, it reveals, through women's own accounts, the patterns that reinforce this violence across cognitive structures and formal institutions, as well as the structural barriers women encounter.

Against medical, legal, and social service mechanisms shaped by taboos and patriarchal norms, the coping strategies developed by women subjected to sexual violence within marriage are discussed in relation to voluntary childlessness, feminist ethics of care, micro-solidarity practices among women, and collective advocacy networks.

By articulating their experiences of marital sexual violence within cultural practices and institutional contexts, women's narratives constitute not only individual acts of disclosure but also political interventions that render this form of violence visible. Such interventions are perceived as threats to patriarchal boundaries of the body and social norms, transforming the recognition of sexual violence within marriage into an act of subjectivation and feminist resistance.

Evlilik İçi Cinsel Şiddetin Kültürel Kodlarının Kadın Anlatılarıyla Feminist Antropolojik Çözümlemesi

Ayşe Tek

Özet

Araştırma, Türkiye’de yasal olarak evli olan kadınların evlilik içinde cinsel şiddeti nasıl tanımladıklarını, deneyimlediklerini ve bu şiddet biçimiyle baş etme stratejilerini feminist antropoloji ve yorumsamacı yaklaşım çerçevesinde analiz etmektedir. 2024-2025 yıllarında, kartopu örneklem yöntemiyle 20 kadınla gerçekleştirilen derinlemesine görüşmelere dayanan bu nitel araştırma, evlilik, rıza, beden ve cinsel şiddet kavramlarının kadın anlatıları üzerinden kültürel, dinsel ve kurumsal kodlarla nasıl biçimlendiğini tematik analiz yöntemiyle incelemektedir.

Evlilik içinde cinsel şiddetin; ataerkil kültürel pratikler ve tabular yoluyla bedende ve zihinde yerleşik bir deneyim biçimine dönüştürülmesini, kadın bedeninin tıbbi uygulamalarla patolojikleştirilmesini ve sosyal hizmet ile adalete erişim mekanizmalarının bu şiddete sistematik biçimde açtığı alanı çözümlemektedir. Rıza kavramının dinsel ve ataerkil normlarla yeniden üretimi, bilişsel yapılar ve nesnel kurumlar arasında bu şiddet biçimini pekiştiren örüntüleri, kadınların karşılaştığı yapısal engelleri kadınların anlatılarıyla görünür kılmaktadır.

Tabular ve ataerkil kültür normları çerçevesinde şekillenen tıp, adalet ve sosyal hizmet mekanizmaları karşısında evlilik içinde cinsel şiddete maruz kalan kadınların baş etme stratejileri; gönüllü çocuksuzluk, feminist bakım etiği, kadından kadına mikro dayanışma pratikleri ve kolektif savunucu ağlar bağlamında ortaya konulmuştur.

Kadınların evlilik içinde cinsel şiddete dair deneyimlerini, kültürel pratikler ve kurumlar bağlamında ortaya koyması yalnızca bireysel bir ifşa değil, aynı zamanda evlilik içi cinsel şiddetin görünür olması açısından politik bir müdahaledir. Bu müdahale, bedenin sınırlarını ve toplumsal normları ihlal eden bir tehdit olarak algılanmakta; dolayısıyla evlilik içi cinsel şiddetin tanınması, kadın bedeninin patriyarkal yapılara karşı özneleşme sürecinin bir ifadesi haline gelmektedir. Kadın anlatılarında somutlaşan direniş alanlarını görünür kılmaktadır.

Affective Regime and Transnational Solidarity: Anti-Genderism in Türkiye

Bengi Bezirgan Tanış

Istanbul Nişantaşı University

Abstract

This study examines how anti-gender equality discourses in Turkey are represented in international human rights reports within the framework of multi-layered affective structures. Emotions are not merely reflections of individual experiences; they are relational structures that are discursively directed, circulate among social actors, and construct political boundaries. In this context, the study investigates how anti-gender discourses produce delegitimizing effects by associating emotions such as fear, disgust, or shame with particular subjects. Conversely, the analytical focus of the study is on how demands for equality and recognition are framed along the axes of hope, vulnerability, and solidarity. In this regard, anti-gender politics not only reflects an ideological stance; it also produces an affective economy (Ahmed 2004) in which emotions are directed toward, stick to, and circulate among particular social groups. This economy targets specific figures while also structuring an affective regime (Reddy 2001) that determines which emotions are recognized as legitimate and which are suppressed. To analyze the forms of collective sensibility developed against these repressive regimes, the study adopts the concept of affective solidarity (Hemmings 2012) as an analytical tool.

Methodologically, five international human rights reports published between 2022 and 2024 by UN Women, Human Rights Watch, and The Advocates for Human Rights were analyzed using qualitative discourse analysis and affective framing methods. The discursive functions and political effects of the emotions circulating in the reports were thematically coded. The study argues that anti-gender practices, through emotions, constitute a field of both normative and political struggle and aims to reveal the operation of this regime. At the same time, it seeks to show that international human rights reports are not limited to documenting rights violations, but also offer a political imaginary that mobilizes feminist affective solidarity and transnational ethical responsibility.

Duygulanımsal Rejim ve Ulusötesi Dayanışma: Türkiye'de Toplumsal Cinsiyet Karşıtlığı

Bengi Bezirgan Tanış

İstanbul Nişantaşı Üniversitesi

Özet

Bu çalışma, Türkiye’de toplumsal cinsiyet eşitliği karşıtı söylemlerin uluslararası insan hakları raporlarında, çok katmanlı duygulanımsal yapılar çerçevesinde nasıl temsil edildiğini incelemektedir. Duygular yalnızca bireysel deneyimlerin yansıması değil; söylemsel olarak yöneltilen, toplumsal aktörler arasında dolaşıma giren ve siyasal sınırlar inşa eden ilişkisel yapılardır. Bu bağlamda, toplumsal cinsiyet karşıtı söylemlerin, korku, iğrenme veya utanç gibi duyguların belirli öznelerle ilişkilendirilmesi yoluyla nasıl gayrimeşrulaştırıcı etkiler yarattığı incelenmektedir. Buna karşılık, eşitlik ve tanınma taleplerinin umut, kırılğanlık ve dayanışma ekseninde nasıl çerçvelendiği çalışmanın analitik odağını oluşturmaktadır. Toplumsal cinsiyet karşıtı siyaset bu bağlamda yalnızca ideolojik bir duruşu yansıtmakla kalmaz; aynı zamanda duyguların belirli toplumsal gruplara yönelip yapıştığı ve dolaşıma girdiği bir duygulanımsal ekonomi (Ahmed 2004) üretir. Bu ekonomi, belirli figürleri hedef hâline getirirken, hangi duyguların meşru kabul edilip hangilerinin bastırıldığını da belirleyen bir duygulanımsal rejimi (Reddy 2001) yapılandırır. Bu baskıcı rejimlere karşı geliştirilen kolektif duyarlılık biçimlerini analiz edebilmek için çalışma, duygulanımsal dayanışma (Hemmings 2012) kavramını analitik bir araç olarak benimsemektedir.

Yöntemsel olarak, UN Women, Human Rights Watch ve The Advocates for Human Rights tarafından 2022–2024 yılları arasında yayımlanan beş uluslararası insan hakları raporu, nitel söylem analizi ve duygulanımsal çerçeveleme yöntemleriyle analiz edilmiştir. Raporlarda dolaşıma giren duyguların söylemsel işlevleri ve siyasal etkileri tematik olarak kodlanmıştır. Çalışma, toplumsal cinsiyet karşıtı uygulamaların duygular aracılığıyla hem normatif hem de politik bir mücadele alanı oluşturduğunu ileri sürmekte ve bu rejimin işleyişini açığa çıkarmayı amaçlamaktadır. Bununla birlikte, uluslararası insan hakları raporlarının yalnızca hak ihlallerini belgelemekle sınırlı kalmadığını, feminist duygulanımsal dayanışmayı ve ulusötesi etik sorumluluğu harekete geçiren bir siyasal tahayyül sunduğunu göstermeyi hedeflemektedir.

Transgressing the Line of the “Respectable”: The Experience of Wearing Jeans as a Symbol of Resistance Among Conservative Young Women

Beyza Huriye Turgut

Abstract

This study examines the practice of wearing jeans among women aged 25-45 who hold culturally and religiously conservative values and have completed higher education, conceptualizing it as a form of micropolitical resistance. In societies where the image of the “covered” or normatively “respectable woman” is deeply internalized, wearing jeans is not merely a matter of clothing choice but an act of defiance through which the body, identity, and belonging are reconstructed. In this context, jeans (although seemingly an ordinary and mundane object) becomes a symbolic site where the conservative female subject negotiates with both private and public mechanisms of power.

Adopting a qualitative approach, the research utilizes semi-structured and open-ended interviews to reveal the personal experiences, affective responses, and meaning-making processes of twelve female participants. Based on the principles of reflexivity and symmetrical reciprocity, the study grounds its knowledge production in feminist standpoint epistemology, with a conscious awareness of the researcher’s positionality. The participants’ narratives are analyzed not merely as individual preferences but as multilayered expressions shaped by privacy, social control, intra-family power relations, religious norms, and gendered expectations.

The findings suggest that for the participants, wearing jeans embodies meanings such as rebellion, transgression, revolution, and at times, silent protest. This act is interpreted as a way of asserting presence in the public sphere, reclaiming visibility, and reconstituting subjectivity. Clothing practices thus emerge not only as forms of bodily concealment or expression but also as everyday resistances against normative femininity, cultures of obedience, and male-dominated systems of control. The study aims to make visible these embodied forms of resistance, to understand the complex socio-cultural relations conservative women establish within gender regimes, and to envision, through these relations, a new ethics, subjectivity, and politics of encounter.

Makbulün Çizgisini Aşmak: Muhafazakâr Genç Kadınların Bir Direniş Simgesi Olarak Kot Pantolon Giyme Deneyimleri

Beyza Huriye Turgut

Özet

Bu çalışmada, kültürel ve dini olarak muhafazakâr değerlere sahip, 25-45 yaş aralığındaki yükseköğrenim görmüş kadınların kot pantolon giyme pratikleri, mikropolitik bir direniş biçimi olarak ele alınmaktadır. Özellikle “kapalı” ya da normatif açıdan “makbul kadın” imgesinin içselleştirildiği toplumlarda pantolon giymek, yalnızca bir giyim tercihi değil; beden, kimliğin ve aidiyetin yeniden kurulduğu bir karşı koyma edimidir. Bu bağlamda kot pantolon, görünüşte gündelik ve sıradan bir nesne olmanın ötesinde, muhafazakâr kadın öznesinin hem özel hem de kamusal iktidar mekanizmalarıyla yürüttüğü müzakerenin somutlaştığı sembolik bir olguya dönüşmektedir.

Araştırma, nitel bir yaklaşımla yarı yapılandırılmış ve ucu açık sorular aracılığıyla 12 kadın katılımcının kişisel deneyimlerini, duygulanımsal tepkilerini ve anlamlandırma süreçlerini açığa çıkarmayı hedeflemektedir. Özdeşimsel ve simetrik karşılıklılık ilkesine dayanan bu görüşmelerde, araştırmacının konumunun farkında olunarak, feminist bakış açısı epistemolojisi temelinde bilgi üretimi gerçekleştirilmiştir. Katılımcıların anlatıları, bireysel tercihlerinden ziyade; mahremiyet, toplumsal denetim, aile-içi iktidar ilişkileri, dini normlar ve toplumsal cinsiyet rolleri bağlamında çok katmanlı olarak analiz edilmiştir.

Çalışmanın bulguları, kot pantolonun katılımcılar için başkaldırı, devrim, sınır ihlali ve zaman zaman sessiz bir protesto olarak anlam kazanmaktadır. Bu eylem, kamusal alanda var-kalmanın, görünür-olmanın ve özneliği yeniden kurmanın bir yolu olarak okunmaktadır. Giyim pratikleri, bedeni örtme ya da ifade etme biçiminin yanı sıra, normatif feminenliğe, itaat kültürüne ve erkek egemen denetime karşı çıkma yollarından biri olarak belirir. Çalışma, bedensel eylemlerle dokunan gündelik direniş biçimlerini görünür kılmayı, muhafazakâr kadınların toplumsal cinsiyet rejimiyle kurduğu çoklu-sosyo-kültürel ilişkileri anlamayı ve bu ilişkiler içinden yeni bir etik, öznellik ve karşılaşma siyaseti tahayyül etmeyi amaçlamaktadır.

Using the Devised Theatre Model in Feminist Theatre Production: A Case Study of *Eve Dönesim Yok*

Bilge Varol

Kadir Has University

Abstract

This study examines how the devised theatre can be approached as a feminist theatre practice through the play named *Eve Dönesim Yok*. Devised theatre, which emerged on the global theatre scene in the 1960s, places collectivity, polyphony, and non-hierarchical possibilities at the center of its creative process (Heddon & Milling, 2006). In the light of this model, the traditional dominance of the director and playwright over the text and staging is dismantled, granting all contributors an equal voice. Collective creation allows stories to be shaped by personal materials—memories, testimonies, and experiences—through which the personal becomes public and, consequently, political. Feminist theatre, originating from women's desire to tell their own stories and to claim equal positions within the arts, likewise transforms personal experience into political expression (Aston, 1999). Feminist plays are political not only through the narratives they present but also through the structures and dynamics of their rehearsal spaces. The core principles of devised theatre—non-hierarchy, collectivity, and polyphony—thus align closely with feminist theatre practices, both in generating text and in cultivating politically conscious, non hierarchical rehearsal environments. *Eve Dönesim Yok*, which I direct, serves as a case study in employing the devised theatre model within feminist theatre production. Throughout the creation process, decision-making has emphasized collective authorship, shared responsibility, and multi-voiced participation. Following the rehearsal phase, ethnographic and autoethnographic observations will be conducted to explore the possibilities and limitations of applying the devised model to feminist theatre-making. The study ultimately aims to propose the devised model as an alternative framework for feminist theatre practitioners in contemporary Turkey, encouraging future creators to foreground collectivity, polyphony, and horizontal collaboration in their artistic processes.

Feminist Tiyatro Üretiminde Devised Tiyatro Modelinden Yararlanmak: Bir Uygulama Olarak *Eve Dönesim Yok*

Bilge Varol

Kadir Has Üniversitesi

Özet

Bu çalışmada, *Eve Dönesim Yok* isimli oyun süreci üzerinden, devised tiyatro üretim modelinin feminist tiyatro pratiği olarak nasıl ele alınabileceği tartışılmaktadır. Devised tiyatro, dünya tiyatro sahnesine 1960’larda giren ve üretimin temeline kolektiflik, çokseslilik ve yatay hiyerarşi kavramlarını koyan bir üretim biçimidir. (Heddon ve Milling, 2006) Devised üretim modeli sayesinde, konvansiyonel tiyatro üretimindeki yönetmenin ve yazarın metin ve sahneleme üzerindeki tahakkümü ortadan kalkar ve üreticilere eşit söz hakkı verilir. Kolektif üretim sayesinde anlatılan hikayeler bireysel malzemelerden (anılar, tanıklıklar, vs.) beslenmekte ve bireysel olan kamusallaşarak politikleşmektedir. Feminist tiyatro, kadınların tiyatro sahnesinde kendi hikayelerini anlatma ve sanat sahnesinde eşit pozisyon edinme arzularıyla ortaya çıkmıştır (Aston, 1999). Bu sebeple üreticiler kendi hikayelerini kullanarak bireysel olanı politikleştirirler. Feminist oyunlar sadece anlattıkları hikayelerle değil aynı zamanda prova odasının yapısıyla da politiktir. Devised üretimin temelini oluşturan yatay hiyerarşi, çokseslilik ve kolektiflik kavramları feminist tiyatro üretim pratiğini metin oluşturma ve politik bir prova odası yaratma noktalarından desteklemektedir. Yönetmeni olarak görev aldığım *Eve Dönesim Yok* isimli oyun, devised tiyatro modelini feminist tiyatro üretiminde kullanma pratiği olarak çalışılmıştır. Prova süreçlerindeki karar alma mekanizmalarında çoksesliliğe, yatay hiyerarşiye ve kolektifliğe önem verilmiştir. Prova sürecinin ardından yapılacak olan etnografik ve otoetnografik gözlemlerle feminist tiyatro üretiminde devised model kullanımının olanakları ve sınırları ortaya konacaktır. Bu çalışmanın amacı, Türkiye’deki çağdaş tiyatro üreticilerine feminist tiyatro üretiminde devised üretim modelini bir alternatif olarak önermektir. Bu sayede, ileride tiyatro üreticilerinin üretim süreçlerini kurgularken kolektifliği, çoksesliliği ve yatay hiyerarşiyi önemsemesi hedeflenmektedir.

Feeling on the Road: Traces of Body, Space, and Memory in the Emotions of Solo Female Travelers

Büşra Aşıroğlu, Ebru Günlü Küçükaltan

Dokuz Eylül University

Abstract

The growing interest of women in solo travel necessitates attention not only to tourism practices but also to gender, body politics, and spatial freedom. However, this attention is often framed through the lenses of representation or safety, leaving emotional and embodied experiences underexplored and marginalized. Yet, feelings, emotions, and the condition of mobility are not merely personal; they are shaped by social and spatial relations. Sara Ahmed (2004) proposes that emotions should be understood as political forces entangled with social relationships, spatial orientations, and historical contexts. For instance, when a woman questions what time she can walk in a street, how she should dress, or how she should carry herself, her anxiety is not simply an internal feeling but a product of gendered spatial politics and socially constructed gender norms.

This study aims to develop a theoretical and methodological framework focusing on how solo female travelers position their bodies, establish spatial relationships, and experience emotions during travel. By addressing emotions and embodied experiences—dimensions often neglected in tourism studies—this research seeks to create a conceptual intersection between gender, space, and affect theories from a feminist perspective. As a preliminary stage of a doctoral dissertation, the pilot study includes five in-depth interviews with solo women travelers, using memory work to analyze emotion and space-oriented narratives. Focusing on narratives aims to demonstrate that travel is not merely geographic movement, but also an emotional and political experience, and that feminist knowledge is necessary even in the most ordinary and seemingly apolitical aspects of everyday life. Findings from the literature review and the pilot study indicate a deepening emotional awareness of one's body through spatial experiences. Preliminary results reveal the emotional entanglement of freedom and constraint in public space and emphasize the importance of embodied and affective experiences in shaping gender-sensitive tourism and spatial policies.

Feeling on the Road: Traces of Body, Space, and Memory in the Emotions of Solo Female Travelers

Büşra Aşıroğlu, Ebru Günlü Küçükaltan

Dokuz Eylül Üniversitesi

Özet

Kadın gezginlerin tek başına seyahate yönelik artan ilgisi, yalnızca turizm pratiklerine değil, aynı zamanda toplumsal cinsiyet, beden politikaları ve mekansal özgürlük konularına da odaklanmayı gerektirmektedir. Ancak bu odak genellikle temsiller ya da güvenlik ekseninde ele alınmakta, duygusal ve bedensel deneyimler görünür kılınmamaktadır. Oysa hisler, duygular ve hareketlilik hali bireysellikten öte toplumsal ve mekansal ilişkilerle şekillenen deneyimlerin parçasıdır. Sara Ahmed (2004) duyguları toplumsal ilişkiler, mekansal yönelimler ve tarihsel bağlamlarla örülü birer politik kuvvet olarak düşünmeyi önermektedir. Örneğin bir kadının hangi saatte, hangi kıyafetle yürüyebileceğini sorgulaması sadece içsel bir duygu değil, cinsiyetlendirilmiş mekan politikalarının ve üretilmiş toplumsal cinsiyet normlarının da bir sonucudur.

Bu çalışma, tek başına seyahat eden kadınların bedenlerinin konumlandırma biçimleri, mekanla kurdukları ilişkiler ve deneyimlerinin yarattığı duygular üzerinden kuramsal ve metodolojik bir çerçeve geliştirmeyi amaçlamaktadır. Turizm çalışmalarında çoğunlukla dışarıda bırakılan duyguları ve buna bağlı olarak bedensel deneyimleri feminist perspektifle toplumsal cinsiyet, mekan ve duygulanım kuramları arasında kavramsal kesişim alanı yaratmayı hedeflemektedir. Doktora tezinin ön çalışması olarak 5 gezginle yürütülen pilot araştırma, hafıza tekniği ile duygu ve mekan odaklı anlatıları incelemektedir. Anlatılara odaklanmak, hem seyahatin sadece coğrafi bir hareketlilik değil, duygusal ve politik bir deneyim olduğunu göstermeye, hem de feminist bilginin gündelik yaşamın en doğal ve sıradan görünen alanlarında bile gereklilik olduğunu görünür kılmaya katkı sunmaktadır. Literatür taraması ve pilot çalışması ile kadınların mekansal deneyimlerine bağlı olarak kendi bedenleriyle ilgili duygusal farkındalıklarının derinleştiği gözlemlenmektedir. Ön bulgular, kadınların kamusal alanlarda özgürlük ve baskı arasındaki duygu karmaşasını açığa çıkarmakta; toplumsal cinsiyet eşitliğine duyarlı turizm ve mekan politikaları için bedensel ve duygusal deneyimlerin önemini vurgulamaktadır.

Narratives of Intersectionality: Thinking with the *Narrative Power Alliance: Exhibition*

C.A. Cu Unjieng, Gizem Sözen

Abstract

Thinking through the political praxis of the Narrative Power Alliance in Turkey as demonstrated in the *Narrative Power Alliance: Exhibition*, we consider the implications of adapting narrative as a methodology for confronting oppression and intervening in politics. The Alliance, which is composed of several activist organizations, was formed to develop counter-narratives against proliferating anti-gender narratives in Turkey. Informed by the interconnectedness of the struggles against oppression in Turkey, the exhibition uses narrative to find connections across its seemingly disparate components. We read the exhibition as a model for the ways in which narrative allows us to discover common ground shared by different oppressed groups. We also contextualize the exhibition in the history of shared struggles fought by these different groups. If oppression itself produces us as interconnected, we argue that what Angela Y. Davis has called the “intersectionality of struggles” may be understood as the struggle of the oppressed to exercise authorship over their own interconnections.

Kesişimselliğin Anlatıları: *Anlatı Gücü İttifakı: Sergi Üzerinden Düşünmek*

C.A. Cu Unjieng, Gizem Sözen

Özet

Türkiye’deki Anlatı Gücü İttifakı’nın politik praksisini, *Anlatı Gücü İttifakı: Sergi* aracılığıyla ortaya konduğu biçimiyle ele alarak; anlatının baskıyla yüzleşmek ve siyasete müdahale etme metodolojisi olarak benimsenmesinin doğurduğu sonuçları bu çalışmamızda inceliyoruz. Birden fazla aktivist örgütten oluşan İttifak, Türkiye’de giderek çoğalan toplumsal cinsiyet karşıtı(anti-gender) söylemlere karşı-anlatılar geliştirmek amacıyla kurulmuştur. Türkiye’de baskıya karşı verilen mücadelelerin birbirine bağlılığına dayanan sergi, anlatıyı kullanarak ilk bakışta birbirinden kopuk görünen unsurlar arasında kesişen bağlantılar kurar. Sergiyi, anlatının farklı ezilen gruplarca paylaşılan ortak zemini görünür kılmaya nasıl imkân verdiğini gösteren bir model olarak okuyoruz. Aynı zamanda sergiyi, bu grupların tarihsel süreçte yürüttüğü ortak mücadeleler bağlamında konumlandırıyoruz. Baskının bizzat kendisi bizi birbirine bağlı kılıyorsa, Angela Y. Davis’in "mücadelelerin kesişimselliği" adını verdiği durumun, ezilenlerin kendi kesişen bağları üzerinde yazarlık (authorship) kurma ve bu bağları ifade etme mücadelesi olarak anlaşılabilceğini öne sürüyoruz.

Democratic Backsliding and Women's Empowerment in Turkey: Competing Political Discourses on Employment

Cansu Yetimoğlu, Esra İşsever Ekinci

Bilkent University

Abstract

This study examines how democratic backsliding shapes the evolution of gender equality discourses by analyzing women's employment policy debates in Turkey, an upper-middle-income country experiencing significant democratic backsliding over the last decade. The existing scholarship demonstrates the ways in which backsliding incumbents reverse policies. However, less attention has been paid to the effect of democratic regression on gender equality discourses across the political spectrum. By comparing discourses from both the ruling Justice and Development Party (JDP) and the main opposition Republican People's Party (RPP) between 2002 and 2024, this research explores shifts in the political framing of women's employment—a key dimension of women's empowerment as defined by Kabeer. Although it is impossible to specify the exact date of democratic backsliding, scholars studying Turkey widely recognize clear patterns of democratic erosion. These patterns became more pronounced following the JDP's first term in office, particularly after 2010. Taking 2010 as the critical turning point marking the government's authoritarian drift, this study compares the pre- and post-2010 periods. Furthermore, the post-2010 period witnessed critical political milestones that had profound implications for gender equality. These included the entrenchment of conservative gender discourse, increasing restrictions on women's organizations and feminist activism, and the institutionalization of family-oriented social policies. Most notably, this period culminated in Turkey's withdrawal from the Istanbul Convention in 2021. These developments provide a crucial backdrop for assessing the intersection of democratic backsliding and discourses on gender equality. This article employs a systematic thematic analysis of parliamentary debates to trace how democratic backsliding has influenced competing discourses around women's employment. The analysis identifies two major themes central to the feminist political economy literature: i) the perception of motherhood and ii) the regulation of care work, both pivotal in shaping women's employment opportunities and broader empowerment. Drawing on an original dataset of parliamentary records, this study examines how these themes evolve differently for the incumbent and opposition parties over time. The resulting findings illuminate not only the evolution of discursive strategies of the incumbent regime but also reveal how opposition parties adapt or contest them within the shifting democratic landscape. By situating women's employment at the nexus between democratic backsliding and feminist political economy, this research contributes to a nuanced understanding of how democratic erosion affects both the policy agenda and political discourse around gender equality.

Demokratik Gerileme ve Kadınların Güçlenmesi: Türkiye’de Kadın İstihdamına Dair Çatışan Siyasal Söylemler

Cansu Yetimoğlu, Esra İşsever Ekinci

Bilkent Üniversitesi

Özet

Bu çalışma, son on yılda belirgin bir demokratik gerileme süreci yaşayan Türkiye’de kadın istihdamı politikalarına ilişkin parlamento tartışmalarını inceleyerek, demokratik gerilemenin toplumsal cinsiyet eşitliği söylemlerini nasıl dönüştürdüğünü analiz etmektedir. Mevcut literatür, otoriterleşen iktidarların toplumsal cinsiyet politikalarındaki demokratik gerileme dinamiklerine ağırlıklı biçimde odaklanırken, bu sürecin farklı siyasi aktörlerin söylemlerini nasıl dönüştürdüğüne yeterince eğilmemektedir. Bu araştırma, 2002–2024 yılları arasında iktidardaki Adalet ve Kalkınma Partisi (AKP) ile ana muhalefet Cumhuriyet Halk Partisi (CHP) söylemlerini karşılaştırarak, Kabeer’in tanımladığı biçimiyle kadınların güçlenmesinin temel bir boyutu olan kadın istihdamının siyaseten nasıl çerçevelendiğini incelemektedir. Demokratik gerilemenin kesin başlangıç noktasını belirlemek güç olsa da, Türkiye üzerine çalışan araştırmacılar 2010 sonrasında bu sürecin belirginleştiği konusunda hemfikirler. Bu nedenle çalışma, 2010 yılını hükümetin otoriterleşmesi yönünde bir kırılma noktası olarak alarak, 2010 öncesi ve sonrası dönemleri karşılaştırmalı biçimde analiz etmektedir. 2010 sonrasındaki dönemde muhafazakâr toplumsal cinsiyet söylemlerinin kurumsallaşması, kadın örgütleri ve feminist aktivizme yönelik kısıtlamaların artması, aile temelli sosyal politikaların güçlenmesi ve nihayetinde Türkiye’nin 2021’de İstanbul Sözleşmesi’nden çekilmesi gibi gelişmeler toplumsal cinsiyet eşitliği açısından belirleyici olmuştur. Çalışma, parlamentoda yapılan tartışmaların sistemsal tematik analizine dayanmaktadır ve feminist politik iktisat literatürünün merkezinde yer alan iki temayı öne çıkarmaktadır: (i) annelik algısı ve (ii) bakım emeğinin düzenlenmesi. Bu iki tema, kadınların istihdam olanaklarını ve daha geniş anlamda güçlenmelerini biçimlendiren temel eksenlerdir. Parlamentodaki özgün söylem verilerini kullanarak yapılan analiz, iktidar ve muhalefet partilerinin bu temalar etrafındaki söylemlerinin zaman içinde nasıl farklılaştığını ortaya koymaktadır. Bulgular, yalnızca iktidar partisinin söylemsel stratejilerinin evrimini değil, aynı zamanda muhalefet partilerinin bu söylemlere nasıl uyum sağladığını ya da onlara nasıl karşı çıktığını göstermektedir. Kadın istihdamını demokratik gerileme ile feminist politik iktisat kesişiminde konumlandıran bu çalışma, demokratik gerilemenin toplumsal cinsiyet eşitliği gündemini ve siyasal söylemleri nasıl dönüştürdüğüne dair derinlemesine bir değerlendirme sunmaktadır.

Young and Dispossessed in Post-Earthquake Hatay

Dagmar Naed

University of Ljubljana

Abstract

After a devastating earthquake in February of 2023, the region of Hatay has slowly been trying to rebuild itself. In the midst of TOKI construction sites, heavy polluted air and especially, in disrupted region's development and economics, communities have been trying to move on with their lives after multiple traumatizing events. Young people are now stuck in the limbo of whether to stay or leave.

This paper argues that these questions of futurity and affect must be considered not only within the anthropology of catastrophe, but also through feminist and queer theoretical lenses. The conference paper connects earthquake's aftermath, the feeling of polycrisis and a deeply gendered confusion about the future. The gendered reality within the polycrisis also perpetuates the feeling of dispossession. Not only have homes and lives been lost, with it disappeared also the safe spaces of young people, especially queer people. The paper also discusses the importance of the digital worlds, taking up the now lost spaces, however, the materiality of the everyday remains in friction.

The paper builds on the anthropological work on post-catastrophe everyday lives with the special focus on queer and young lives. The aim is also to discuss how the gendered norms dictate the affects of living in a polycrisis environment, as well as look into the examples of queer lives in the area.

Deprem Sonrası Hatay'da Genç ve Mülksüz

Dagmar Naed

Ljubljana Üniversitesi

Özet

2023 Şubat’ında yaşanan yıkıcı depremden sonra Hatay bölgesi yavaş yavaş kendini yeniden inşa etmeye çalışıyor. TOKİ şantiyelerinin, yoğun hava kirliliğinin ve özellikle de bölgenin sekteye uğramış kalkınması ile ekonomisinin ortasında, topluluklar birbiri ardına yaşadıkları travmatik olayların ardından hayatlarına devam etmeye çalışıyorlar. Gençler ise bu süreçte, “kalmak mı gitmek mi” ikilemi arasında bir belirsizlik hâlinde varlıklarını sürdürmektedir.

Bu bildiri, geleceğe dair bu soruların ve duygulanımların yalnızca felaket antropolojisi içinde değil, aynı zamanda feminist ve queer kuramsal mercekler aracılığıyla da ele alınması gerektiğini savunur. Bildiri, depremin ardından ortaya çıkan durum, çoklu kriz (polycrisis) hissi ve geleceğe dair derin cinsiyetli bir kafa karışıklığı arasındaki bağlantıyı inceler. Çoklu kriz içerisindeki bu cinsiyetlendirilmiş gerçeklik, mülksüzleşme hissini de pekiştirir. Sadece evler ve hayatlar kaybolmakla kalmamış, gençlerin —özellikle de kuir gençlerin— güvenli alanları da yok olmuştur. Bildiri, dijital dünyanın artık kaybolmuş olan bu alanların yerini alma biçimlerini tartışırken, gündelik yaşamın maddiliğinin hâlâ bir gerilim alanı oluşturduğuna da dikkat çeker.

Bu çalışma, felaket sonrası gündelik yaşam üzerine yapılan antropolojik araştırmalardan beslenmekte ve özellikle genç ve kuir yaşamlar üzerine odaklanmaktadır. Amaç, çoklu kriz ortamında yaşamının duygulanımlarını şekillendiren cinsiyetlendirilmiş normları tartışmak ve bölgedeki kuir yaşam örneklerini ele almaktır.

Gendered Narratives of Aging and Marketization of Youth in Contemporary Consumer Culture

Damlasu Uyuğ Şengün, Zeynep Özdamar Ertekin

Izmir University of Economics

Abstract

While efforts to slow down or manage the aging process have been present throughout history, in contemporary consumer culture the idealization of youth has become increasingly prominent. The discourse around aging has evolved as well, with concepts such as “aging well” and “positive aging” emerging as alternative framings that challenge and reshape ageist narratives (Katz, 2001; Rozanova, 2010). Yet, these remain deeply entangled with the anti-aging market, which continues to stigmatize visible signs of aging and normalize control over bodies, particularly female bodies (Ellison, 2014; Smirnova, 2012). This study critically examines the role of media and market actors in shaping the cultural construction of agelessness and the gendered responsabilization of aging female bodies. Building our argument on feminist consumer research (Bristor & Fischer, 1993) and postfeminist beauty discourses (Lazar, 2011), we argue that anti-aging is a gendered issue rooted in the idealization of feminine beauty, which imposes stricter demands on women to maintain a youthful appearance (Bordo, 1993). Within a market that promotes the notion of “choosing to age well,” women are framed as personally accountable for resisting aging through consumption, with their social worth tied to youthfulness and beauty under neoliberal and patriarchal structures (Rudman, 2015; Coupland, 2007). The current discourse of aging is examined using thematic analysis of secondary data (collected from blogs, online magazines and websites of practitioners) and social media analysis (Instagram posts of influencers), to deepen the understanding of how normative definitions of aging are being negotiated and reshaped. Preliminary data reveals themes of “aging as a disease”, “idealization of youth”, “resisting anti-aging pressures”, and “anti-aging at early age”. Alongside amplifying youth-centred beauty standards and normalizing preventative interventions, these materials now increasingly target younger females. Ultimately, this study highlights how the discourse of anti-aging extends beyond treatment into commercialized practices, exposing even younger consumers to preventative approaches against aging. Framed as a disease to avoid, aging becomes the focus of a fear-driven narrative that positions women of all ages as targets of the anti-aging market.

Modern Tüketim Kültüründe Yaşlanmanın Cinsiyetlendirilmiş Anlatıları ve Gençlik Olgusunun Pazarlanması

Damlasu Uyuğ Şengün, Zeynep Özdamar Ertekin

İzmir Ekonomi Üniversitesi

Özet

Tarih boyunca yaşlanma sürecini yavaşlatma veya yönetme çabaları var olsa da günümüz tüketim kültüründe gençliğin idealize edilmesi giderek öne çıkar hale gelmiştir. Yaşlanma konusundaki söylem gelişmiş ve “iyi yaşlanma” ve “pozitif yaşlanma” gibi kavramlar, yaş ayrımcılığına dayalı söylemleri sorgulayan ve yeniden şekillendiren alternatif kullanımlar olarak ortaya çıkmıştır (Katz, 2001; Rozanova, 2010). Ancak bunlar, yaşlanmanın görünür belirtilerini damgalamaya ve bedenler, özellikle de kadın bedenleri, üzerindeki kontrolü normalleştirmeye devam eden yaşlanma karşıtı pazarla çok da farklı bakış açıları sunmamaktadır (Ellison, 2014; Smirnova, 2012). Bu çalışma, “yaşsız olmanın” kültürel inşasını ve yaşlanan kadın bedenlerinin cinsiyete dayalı sorumluluklandırılmasını şekillendirmede medya ve pazar aktörlerinin rolünü eleştirel bir bakış açısıyla incelemektedir. Feminist tüketici araştırmaları (Bristor & Fischer, 1993) ve postfeminist güzellik söylemleri (Lazar, 2011) üzerine dayanan argümanımızda, yaşlanma karşıtlığının, kadınlara genç bir görünüm sürdürmeleri için daha katı talepler dayatan feminen güzelliğin idealleştirilmesine dayanan cinsiyetçi bir sorun olduğunu savunuyoruz (Bordo, 1993). “İyi yaşlanmayı seçme” söyleminin teşvik edildiği pazarda, kadınlar neoliberal ve ataerkil yapılar içinde, gençlik ve güzelliğe atfedilen toplumsal değerleri korumak adına tüketim yoluyla yaşlanmaya direnmekten bireysel olarak sorumlu tutulmaktadır (Rudman, 2015; Coupland, 2007). Yaşlanma konusundaki mevcut söylem, ikincil verilerin tematik analizi (bloglar, çevrimiçi dergiler ve web siteleri) ile sosyal medya analizi (influencer’ların Instagram paylaşımları) aracılığıyla incelenmekte; böylece yaşlanmanın normatif tanımlarının nasıl tartışıldığı ve yeniden şekillendirildiğine dair anlayış derinleştirilmektedir. Ön bulgular, “yaşlanmanın bir hastalık oluşu”, “gençliğin idealize edilmesi”, “yaşlanmaya karşı baskılara direnme” ve “erken yaşta yaşlanmaya karşı önlem alma” temalarını ortaya koymaktadır. Bu içerikler gençlik odaklı güzellik standartlarını güçlendirmenin ve önleyici müdahaleleri normalleştirmenin yanı sıra giderek daha fazla genç kadınları hedef almaktadır. Özetle, bu çalışma, yaşlanma karşıtı söylemin, tedavinin ötesine geçerek ticarileştirilmiş uygulamalara uzandığını ve daha genç tüketicileri yaşlanmaya karşı önleyici yaklaşımlara maruz bıraktığını vurgulamaktadır. Yaşlanma, kaçınılması gereken bir hastalık olarak temsil edilerek, her yaştan kadını hedef alan yaşlanma karşıtı pazarın korku temelli söyleminin merkezine yerleştirilmektedir.

A Comparative Study of the Backlash against Feminism in Turkey and the US

Deniz Durmuş Hric

John Carroll University

Abstract

In her seminal book, *The Backlash*, Susan Faludi states that “The anti-feminism backlash has been set off not by women's achievement of full equality but by the increased possibility that they might win it. It is a pre-emptive strike that stops women long before they reach the finishing line” (1991, 12). Faludi’s book was published in the early nineties, however her analysis sheds light onto the contemporary backlashes against the feminist movement amplified by using social media.

The role of social media platforms in advancing the feminist movement and solidarity among feminist organizations across the globe is indubitable. However, the same platforms equally serve the dissemination of anti-feminist ideas. The rise of authoritative regimes in Turkey and the US give further legitimacy to these movements, allowing them to openly and unabashedly vilify feminist causes and intimidate those who further them. As a result, misogyny and masculinism has been gaining significant traction in both countries.

My paper explores the parallels between the workings of the social media outlets in Turkey and the US for spreading misogynistic ideas. Despite cultural differences, the methods, language and discourse used in the *manosphere* of both countries show significant similarities. Furthermore, these groups acquire both strength and legitimacy by the support of respective ruling parties. In return, the increasing visibility of misogynistic groups and their sexist demands provide justification for the ruling parties to enact policies that curtail women’s rights. My paper analyzes this mutually reinforcing loop between the *manosphere* and authoritative governments in both countries and the pivotal events in their recent histories that led to significant losses for the feminist movements. Lastly, drawing on Faludi and contemporary gender studies scholars, I elaborate on methods and strategies to confront and minimize the harms created by these dynamics.

Türkiye ve Amerika Birleşik Devletleri’nde Feminizme Yönelik Tepkilerin Karşılaştırmalı Bir İncelemesi

Deniz Durmuş Hric

John Carroll Üniversitesi

Özet

Susan Faludi, *Backlash* (1991) adlı eserinde “kadınların tam eşitliği elde etmesinden değil, bunu elde etme olasılığının artmasından kaynaklanan bir antifeminist tepki”nin ortaya çıktığını; bu tepkinin “kadınları bitiş çizgisine ulaşmadan çok önce durduran bir önleyici saldırı” olduğunu öne sürer (s. 12). Faludi bu analizi 1990’ların başında yapmış olsa da, görüşleri özellikle sosyal medyanın etkisiyle güçlenen günümüz feminizm karşıtı tepkilerini anlamak açısından hâlâ son derece aydınlatıcıdır.

Sosyal medya platformları, yirmi birinci yüzyılın feminist mücadelesinde çifte bir rol oynamaktadır: Bir yandan küresel düzeyde feminist dayanışmayı ve örgütlenmeyi eşi görülmemiş biçimde kolaylaştırırken, diğer yandan antifeminist ve kadın düşmanı söylemlerin dolaşımı için de verimli bir zemin sunmaktadır. Türkiye ve Amerika Birleşik Devletleri’nde otoriter ve popülist siyasal hareketlerin yükselişi, bu söylemlere meşruiyet kazandırmakta; feminist amaçları hedef alan aktörleri giderek daha görünür ve cüretkâr kılmaktadır. Bu durum, her iki ülkede de kadın düşmanlığı ve eril üstünlük ideolojilerinin kültürel ve politik düzeyde ciddi bir ivme kazanmasına yol açmaktadır.

Bu çalışma, Türkiye ve Amerika Birleşik Devletleri’nde sosyal medya platformlarının kadın düşmanı fikirlerin yayılımında nasıl işlediğini karşılaştırmalı bir bakışla incelemektedir. Farklı kültürel ve siyasal bağlamlara rağmen, her iki ülkedeki *manosphere* (erkeklik ağları) benzer söylem biçimleri, örgütlenme yöntemleri ve ideolojik çerçeveler sergilemektedir. Dahası, bu hareketler iktidarın örtük ya da açık desteğinden güç ve meşruiyet kazanmaktadır. Bunun karşılığında, bu grupların artan görünürlüğü hükümetlerin kadınların haklarını kısıtlayan ve feminist kurumları zayıflatan politikaları gerekçelendirmesine hizmet etmektedir.

Bu makale, dijital *manosphere* ile otoriter siyaset arasındaki karşılıklı güçlendirici ilişkiyi izleyerek her iki ülkede de feminist hareketlerin önemli gerilemeler yaşadığı dönüm noktalarını analiz etmektedir. Faludi’nin kuramsal çerçevesi ve güncel toplumsal cinsiyet çalışmaları literatüründen yararlanarak, makale sonunda bu iç içe geçmiş kadın düşmanlığı, medya ve devlet iktidarı dinamiklerinin yarattığı zararları azaltmaya yönelik olası stratejiler tartışılmaktadır.

The Politics of Healing: Queer Feminist Solidarities in Times of Violence

Doğa Rojda Koldaş

Autonomous University of Madrid

Abstract

Scholarly perspectives often treat healing as an individual psychological process, overlooking its political, structural and collective dimensions, particularly in contexts shaped by state violence and systemic marginalization. This presentation centers the LGBTIQ+ communities in Turkey, who face escalating systemic discrimination and structural violence, with no access to adequate healing spaces or institutional support from the justice and healthcare systems.

Drawing on recent qualitative research on solidarity and healing among queer communities in Turkey (Koldas, 2023), this presentation explores how healing emerges as a political and relational practice. Based on in-depth interviews with 12 participants, it highlights how systemic oppression produces collective trauma within queer communities, yet also reveals how community-based practices of care, solidarity, and political resistance offer vital strategies for survival and well-being.

The findings are structured around three themes: (1) Living Under Violence: Structural Harm and Everyday Survival, (2) Solidarity as Survival and Resistance, and (3) Healing Through Connection: Relational Practices of Care. Participants describe solidarity not only as a form of emotional support but also as a political commitment that affirms identity, fosters belonging, and sustains resistance. Healing is framed not as a personal or linear process, but as relational, ongoing, and inherently political and inseparable from collective empowerment and the struggle for justice.

By centering queer voices and experiences in a context of systemic violence, the paper contributes to broader discussions on healing justice, transformative care, and feminist resistance.

İyileşmenin Politikası: Şiddet Karşısında Kuir Feminist Dayanışmalar

Doğa Rojda Koldaş

Madrid Özerk Üniversitesi

Abstract

Akademik yaklaşımlar, iyileşmeyi çoğunlukla bireysel bir psikolojik süreç olarak ele alır ve bu süreçte iyileşmenin politik, yapısal ve kolektif boyutlarını göz ardı eder. Bu durum, özellikle devlet şiddeti ve yapısal dışlanmayla şekillenen bağlamlarda daha belirgin hale gelir. Bu sunum, Türkiye’de sistematik ayrımcılık ve yapısal şiddetin artan etkilerine maruz kalan, adalet ve sağlık sistemlerinden yeterli kurumsal destek ya da güvenli iyileşme alanlarına erişimi olmayan LGBTIQ+ topluluklarını merkeze almaktadır.

Türkiye’deki kuir topluluklar arasında dayanışma ve iyileşme pratiklerine odaklanan nitel bir araştırmadan (Koldaş, 2023) yola çıkan bu çalışma, iyileşmeyi politik ve ilişkisel bir pratik olarak incelemektedir. 12 katılımcıyla yapılan derinlemesine görüşmelere dayanan araştırma, sistematik baskının kuir topluluklar içinde kolektif travma yarattığını, ancak aynı zamanda topluluk temelli bakım, dayanışma ve politik direniş pratiklerinin hayatta kalma ve esenlik hali için önemli stratejiler sunduğunu göstermektedir.

Bulgular üç tema etrafında yapılandırılmıştır: (1) Şiddet Altında Yaşamak: Yapısal Zarar ve Gündelik Hayatta Kalma, (2) Hayatta Kalma ve Direniş Biçimi olarak Dayanışma, (3) Bağ Kurarak İyileşme: İlişkisel Bakım Pratikleri. Katılımcılar dayanışmayı sadece duygusal bir destek biçimi olarak değil, kimliği onaylayan, aidiyeti güçlendiren ve direnişini sürdüren politik bir taahhüt olarak tanımlamaktadır. İyileşme, kişisel ya da doğrusal bir süreç olarak değil; ilişkisel, sürekli, özü gereği politik ve kolektif güçlenme ve adalet mücadelesinden ayrılmaz bir süreç olarak kavramsallaştırılmaktadır.

Sistemik şiddet bağlamında kuir sesleri ve deneyimleri merkeze alan bu çalışma, iyileştirici adalet, dönüştürücü bakım ve feminist direniş üzerine yürütölen daha geniş tartışmalara katkıda bulunmaktadır.

“What Would They Say?”: Disrupting Gender Stereotypes and Ageism Through Comedy in Contemporary Turkish Cinema

Ece Arihan

Bahçeşehir University

Abstract

In this study, comedy is explored as a subversive tool of resistance and transformation in contemporary Turkish cinema by concentrating on two films: *Nadide Hayat* (Irmak, 2015) and *Mukadderat* (Güç, 2024), that feature older women as protagonists. Although comedy has been generally considered as apolitical or a diversion, feminist and queer scholars have underlined the genre’s disruptive potential to shed light on gender stereotypes, challenge the status quo, and open a space for counter narratives. Utilizing an intersectional feminist and queer perspective, this study approaches comedy as a tool to critique and shift the representation of women who are silenced and marginalized. Both *Nadide Hayat* and *Mukadderat* use humor to break down and subvert cultural and social structures within the context of aging, desire, and domesticity. These films foreground women who upend the linear timelines of widowhood by resisting the passive role that has been assigned to them by their community. The theoretical foundation of this study is grounded in the works of theorists including Judith Butler, Sara Ahmed, and Jack Halberstam and informed by the impact of fourth wave feminism on the representation of gender. The aim of this work is to use narrative and visual discourse analysis to demonstrate how humor can be utilized as a tool of resistance, agency, and collective revolution in Turkish cinema.

“El Alem Ne Der?”: Güncel Türk Sinemasında Komedi Yoluyla Toplumsal Cinsiyet Kalıplarını ve Yaş Ayrımcılığını Yıkma

Ece Arıhan

Bahçeşehir Üniversitesi

Özet

Bu çalışma, yaşamının ilerleyen dönemindeki kadınları başkahraman olarak öne çıkaran iki filmi – *Nadide Hayat* (Irmak, 2015) ve *Mukadderat* (Güç, 2024) – odağına alarak güncel Türk sinemasında komedinin bir direniş ve dönüşüm aracı olarak kalıpları yıkma potansiyelini incelemektedir. Komedi genellikle apolitik veya gerçeklikten kaçış aracı olarak görülen bir tür olarak değerlendirilse de feminist ve kuir kuramcılar bu türün toplumsal cinsiyet kalıplarını görünür kılma, mevcut statükoya meydan okuma ve karşı-anlatılar için bir alan açma konusundaki dönüştürücü gücünü vurgulamışlardır. Kesişimsel bir feminist ve kuir perspektiften yola çıkan bu çalışma, susturulan ve marjinalleştirilen kadın temsillerini eleştirmek ve dönüştürmek amacıyla komedinin bir araç olarak kullanılmasını ele almaktadır. *Nadide Hayat* ve *Mukadderat* filmlerinde, ilerleyen yaş, arzu ve ev içi roller bağlamında kültürel ve toplumsal yapıları çözümlemek ve yıkmak için mizah kullanılır. Bu filmler, toplum tarafından kendilerine atfedilen pasif rollere direnen ve dul olma durumlarından doğan beklentileri alt üst eden kadınları merkezine almaktadır. Bu çalışmanın kuramsal temeli, Judith Butler, Sara Ahmed ve Jack Halberstam gibi kuramcıların eserlerine dayanmaktadır ve toplumsal cinsiyetin temsili incelenirken dördüncü dalga feminizmin etkilerinden yararlanılmaktadır. Bu araştırmanın amacı, anlatı ve görsel söylem analizini kullanarak mizahın Türk sinemasında bir direniş, özneleşme ve kolektif dönüşüm aracı olarak nasıl işlev gördüğünü göstermektir.

From Hegemonic Masculinity to Feminist Politics: Gender Construction the Political Communication of Iceland and Turkey Leaders

Ece Karaçay Arın

Topkapı University

Abstract

Gender equality plays a determining role in countries' levels of development. Political, cultural, and economic dynamics emerge as decisive factors in countries' policies toward gender equality. Women's political representation and leadership positions provide critical indicators for evaluating gender equality in politics. In addition to women's numerical representation in politics, the quality of their positions and their implementation of gender equality policies constitute significant data for assessing gender equality in the political sphere.

The World Economic Forum has published the “Global Gender Gap Report” annually since 2006. Based on women's participation in the economy, health, education, and politics, Iceland has consistently ranked first since 2009, while Turkey ranks among the lowest in gender equality. This research aims to examine the political communication strategies of the leaders of Iceland, ranked first, and Turkey, ranked 127th in the Global Gender Gap Report 2024. Although she resigned from the prime ministership on April 9, 2024, Katrín Jakobsdóttir is included in the sample because she was in office when the Global Gender Gap Report 2024 was published. In this context, the study examines the last 100 posts shared by Turkish President Recep Tayyip Erdoğan and former Icelandic Prime Minister Katrín Jakobsdóttir on the social media platform X before April 9, 2024. The discourses developed by the leaders on feminism, gender, and gender equality are analyzed through critical discourse analysis

The fundamental problematic of this study is to reveal how discursive differences between hegemonic masculinity and feminist politics are constructed in the leadership discourses of two countries positioned at opposite ends of gender equality. The research aims to contribute to the development of gender equality policies.

Hegemonik Maskülenlikten Feminist Politikaya: İzlanda ve Türkiye Liderlerinin Siyasal İletişimde Toplumsal Cinsiyet İnşası

Ece Karaçay Arın

Topkapı Üniversitesi

Özet

Toplumsal cinsiyet eşitliği, ülkelerin gelişmişlik düzeylerinde belirleyici bir rol oynamaktadır. Diğer yandan siyasi, kültürel ve ekonomik dinamikler, ülkelerin toplumsal cinsiyet eşitliğine yönelik politikalarında belirleyici unsurlar olarak karşımıza çıkmaktadır. Kadınların politik temsiliyeti ve liderlik pozisyonları, siyasette cinsiyet eşitliğinin değerlendirilmesinde kritik göstergeler sunmaktadır. Kadınların siyasetteki sayısal temsilinin yanı sıra üstlendikleri pozisyonların niteliği ve toplumsal cinsiyet eşitliği politikalarına yönelik gerçekleştirdikleri uygulamalar, siyasi alanda cinsiyet eşitliğinin değerlendirilmesinde önemli veriler ortaya koymaktadır.

Dünya Ekonomik Forumu tarafından 2006 yılından bu yana Küresel Cinsiyet Eşitsizliği Raporu yayımlanmaktadır. Kadınların ekonomi, sağlık, eğitim ve politika alanlarındaki katılımını baz alarak hazırlanan raporda 2009 yılından bu yana İzlanda birinci sırada yer alırken, Türkiye'nin eşitlik sıralamasında son sıralarda yer aldığı görülmektedir. Bu araştırma, Küresel Cinsiyet Eşitsizliği 2024 Raporu'nda birinci sırada yer alan İzlanda ile 127. sırada konumlanan Türkiye liderlerinin siyasal iletişim stratejilerini incelemeyi amaçlamaktadır. 9 Nisan 2024 tarihinde başbakanlık görevinden ayrılmasına rağmen, çalışmada Küresel Cinsiyet Eşitsizliği 2024 Raporu'nun yayımlandığı dönemde görevde olması sebebiyle Katrín Jakobsdóttir örnekleme dahil edilmiştir.

Bu bağlamda çalışmada, Türkiye Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ile İzlanda eski başbakanı Katrín Jakobsdóttir'in 9 Nisan 2024 tarihinden önce X sosyal paylaşım sitesi üzerinden yaptıkları son 100 paylaşım incelenmektedir. Liderlerin feminizm, toplumsal cinsiyet ve kadın-erkek eşitliği konularında geliştirdikleri söylemler eleştirel söylem analizi yöntemiyle analiz edilmektedir.

Bu çalışmanın temel sorunsalı, toplumsal cinsiyet eşitliğinde zıt konumlarda bulunan iki ülkenin liderlik söylemlerinde hegemonik maskülenlik ve feminist politikalar arasındaki söylemsel farklılıkların nasıl inşa edildiğini ortaya koymaktır. Araştırma sonuçlarının toplumsal cinsiyet eşitliği politikalarının geliştirilmesine katkı sağlaması hedeflenmektedir.

Cutting Across Borders: A Collage Workshop on Migration, Gender, and Identity

Ecem Hazal Öksüzömer Barlak

Işık University

Abstract

This hands-on workshop aims to visualize the traces of personal migration experiences and testimonies in memory through the art of collage. Migration is not merely a change of location; it is a multi-layered process with deep emotional and social dimensions, including identity, belonging, loss, and hope. The workshop offers participants the opportunity to express their own migration stories or their testimonies (whether experienced directly or witnessed through news, a neighbor, or a colleague) using a creative visual language.

The workshop aims to highlight the relationships among migration, gender, and identity experiences, aligning with the conference's openness to intersectional perspectives, while emphasizing that migration is a life experience redefined through the axes of the body, identity, and belonging.

Sınırları Keskme: Göç, Cinsiyet ve Kimlik Üzerine Bir Kolaj Atölyesi

Ecem Hazal Öksüzömer Barlak

Işık Üniversitesi

Özet

Bu uygulamalı atölye, göç deneyimlerinin ve tanıklıklarının hafızadaki izlerini kolaj sanatı aracılığıyla görselleştirmeyi amaçlar. Göç, sadece mekânsal bir yer değişimi değil; kimlik, aidiyet, kayıp ve umut gibi duygusal ve toplumsal boyutları olan çok katmanlı bir süreçtir. Atölye, katılımcılara kendi göç hikâyelerini veya tanıklıklarını (ister doğrudan deneyimlemiş olsun, isterse bir haber, komşu veya iş arkadaşı üzerinden tanık olmuş olsun) yaratıcı bir görsel dille ifade etme olanağı sunar.

Atölye, konferansın kesişimsel perspektiflere açık yapısıyla uyumlu bir şekilde, göç, toplumsal cinsiyet ve kimlik deneyimleri arasındaki ilişkileri görünür kılmayı hedeflerken göçün bedensel, kimliksel ve aidiyet ekseninde yeniden tanımlanan bir yaşam deneyimi olduğunu vurgular.

A Human Rights Response to the Concepts of Family and Family Life: A Fragile Consensus

Elif Çelik

Eskişehir Osmangazi University

Abstract

It is a well-established fact that the concept of the family is increasingly being appropriated, localized, and instrumentalized by contemporary right-wing populist and authoritarian governments across diverse national contexts. International human rights law, on the other hand – albeit in a contested manner – continues to serve as a central arena where the meaning and boundaries of family and family life are negotiated in cases concerning violations of these rights at the domestic level. In this respect, issues such as kinship, care work, recognition, and related dimensions are articulated and protected under international human rights law through the rights to “found a family” and to “respect for private and family life.”

The starting point of this presentation is to initially examine how contemporary international human rights law defines and protects the concepts of family and family life, and which forms of relationships and caregiving it deems worthy of recognition within this framework. In this regard, it will explore how global and regional human rights frameworks construct their approaches to family life, and how they reference concepts such as marriage, biology, cohabitation, identity, and gender.

The presentation focuses particularly on the jurisprudence of the European Court of Human Rights (ECtHR), given that Turkey is part of the system, since the Court’s approach – for instance to de facto families – often reflects tensions between supranational standards and domestic legal frameworks. Yet, certain “hard cases” reveal that the Court has not been sufficiently effective in resolving these tensions. Ultimately, concepts such as the “margin of appreciation” and “European consensus” play a decisive role in the Court’s assessments.

At a time when traditionalist and anti-gender discourses are gaining renewed strength across several Council of Europe member states, this presentation further asks: can the fragile European consensus on matters relating to family and family life endure? And can the ECtHR remain a credible authority in defending pluralistic understandings of family life?

Aile ve Aile Hayatı Kavramlarına İnsan Hakları Hukuku Bağlamında Bir Yanıt: Kırılgan Bir Uzlaş

Elif Çelik

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi

Özet

Aile kavramının, günümüzün sağ-popülist ve otoriter hükümetleri tarafından farklı ulusal bağlamlarda giderek daha fazla sahiplenildiği, yerleştirildiği ve araçsallaştırıldığı bilinmektedir. Bununla birlikte, uluslararası insan hakları hukuku –her ne kadar tartışmalı olsa da– ulusal düzeyde bu hakların ihlali söz konusu olduğunda, ailenin ve aile yaşamının anlamı ile sınırlarının müzakere edildiği merkezi bir zemin olma niteliğini sürdürmektedir. Bu bağlamda soybağı, bakım emeği, tanınma ve benzeri konular, uluslararası insan hakları hukukunda “aile kurma” ve “özel ve aile hayatına saygı” hakları çerçevesinde formüle edilmekte ve güvence altına alınmaktadır.

Bu sunum, öncelikle çağdaş uluslararası insan hakları hukukunun aile ve aile hayatı kavramlarını nasıl tanımlayıp koruduğunu ve bu çerçevede hangi ilişki ve bakım biçimlerini tanınmaya değer gördüğünü eleştirel biçimde incelemektedir. Bu doğrultuda, küresel ve bölgesel insan hakları çerçevelerinin aile yaşamına ilişkin yaklaşımlarını nasıl inşa ettikleri ve evlilik, biyoloji, birlikte yaşama, kimlik ile toplumsal cinsiyet kavramlarına nasıl atıfta bulundukları sorgulanmaktadır.

Sunumda, Türkiye’nin de parçası olduğu bir sistem olması nedeniyle, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi’nin (AİHM) yaklaşımına özellikle odaklanılmaktadır. Zira Mahkeme’nin –örneğin fiilî (de facto) ailelere ilişkin– yaklaşımı, çoğu zaman ulusüstü standartlarla ulusal hukuk düzenleri arasındaki gerilimleri yansıtmaktadır. Ancak “zor vakalar” olarak nitelendirilebilecek bazı örnekler, Mahkeme’nin bu gerilimleri aşmada yeterince etkili olmadığını ortaya koymaktadır. Nihayetinde, Mahkeme nezdindeki bu değerlendirmelerde “devletlerin takdir marjı” ve “Avrupa uzlaşısı” gibi ölçütler de belirleyici rol oynamaktadır.

Öte yandan, Konsey üyesi bazı devletlerde gelenekçi ve toplumsal cinsiyet karşıtı söylemlerin güç kazandığı bir dönemde, bu sunum şu soruları da gündeme getirmektedir: Aile ve aile hayatına ilişkin konularda Avrupa genelinde var olan kırılgan uzlaş sürdürülebilir mi? AİHM, aile yaşamına dair çoğulcu yaklaşımları savunmada hâlâ inandırıcı bir otorite olarak kalabilir mi?

From a Gendered Perspective: Women's Experiences as Self-Employed Couriers in the Gig Economy

Elif Hacısalıhoğlu, Şaziye Aleyna Kara

Trakya University

Abstract

Self-employed courier work is one of today's increasingly common forms of employment. However, due to the conditions under which the work is performed and how it is organised in terms of time and space, it is considered a male-dominated job within the context of gender norms. While men are visible and numerically dominant in this field, female self-employed couriers are invisible in numerical data. Although studies on the gig economy and the changing world of work are increasing, research focusing on women's experiences of working as self-employed couriers in Turkey is lacking in the literature, thus perpetuating their invisibility in academia. In general, it can be said that the issues faced by couriers are addressed on a common platform, regardless of gender. Therefore, studies cannot challenge the male-dominated structure of the sector. This study aims to highlight the experiences of female couriers in the context of gender and working life, making their experiences visible and helping to create a knowledge base in this area.

Female couriers are caught between two different pressures. On the one hand, their current work experiences have a widespread impact, bringing with them uncertainty, insecurity, long working hours and various dangers; on the other hand, they face the additional difficulty of working as a woman. The functioning of the platforms, their relationships with mostly male colleagues and customers, and their families constitute different dimensions that can influence the experiences of female couriers. This study involved conducting eleven face-to-face and online interviews with female couriers in two cities: Istanbul, a metropolis, and Edirne, a smaller city. In-depth interview techniques were used. The semi-structured interview findings will be discussed in terms of gender-based experiences, working conditions, relationships with peers and couriers of the opposite sex, self-identification and predictions/plans for the future. Other topics include the advantages and disadvantages of the job, the challenges faced by women, and coping strategies.

Toplumsal Cinsiyet Perspektifinden Gig Ekonomisinde Kadınların Esnaf Kuryelik Deneyimleri

Elif Hacısalihoğlu, Şaziye Aleyna Kara

Trakya Üniversitesi

Özet

Esnaf kuryelik, günümüzün yaygınlaşan çalışma biçimlerindendir. İşin yapılma koşulları ve mekânsal-zamansal örgütlenmesi nedeniyle toplumsal cinsiyet normları bağlamında erkek egemen bir iş olarak konumlanmaktadır. Erkeklerin görünürlük ve sayısal olarak da baskın olduğu esnaf kuryelik alanında, kadın esnaf-kuryelerin varlığı sayısal verilerde görünmez hâldedir. Gig ekonomisi ve kapsamında dönüşen çalışma yaşamına ilişkin çalışmalar artış göstermekle beraber, bu genişlemenin aksine, Türkiye’de kadınların esnaf-kuryelik deneyimlerine odaklanan araştırmaların literatürde yer bulmadığı, görünmezliğin akademik alanda da devam ettiği gözlemlenmektedir. Genel olarak esnaf- kuryelik sorunlarının cinsiyet bazlı ayrıştırılmadan, kadın-erkek ortak düzlemde ele alındığı, dolayısıyla sektördeki erkek-egemen yapının çalışmalar ile de kırılmadığı belirtilebilir. Bu çalışma, kadın esnaf-kuryelerin toplumsal cinsiyet ve çalışma yaşamı kapsamında deneyimlerine yer verecek olup, deneyimleri görünür kılmayı ve bu kapsamda bilgi birikiminin oluşması için alan açmayı hedeflemektedir.

Kadın esnaf-kuryelerin iki farklı kıskaç altında olduğundan bahsedilebilir. Bir yandan güncel çalışma deneyimlerinin yaygınlaşan etkisine paralel olarak belirsizlik, güvencesizlik, yoğun çalışma saatleri ve çeşitli boyutlarda tehlikeler; diğer yandan da kadın olarak çalışmanın zorluklarına maruz kalma. Aileleri, platformların işleyişi, meslektaşları (çoğunlukla erkek) olan diğer esnaf kuryeler ve müşterilerle ilişkileri kadın esnaf-kuryelerin deneyimlerini etkileyebilen farklı boyutları oluşturmaktadır. Bu çalışmada derinlemesine mülakat tekniği ile bir metropol şehir (İstanbul) ve bir küçük şehir (Edirne) olmak üzere iki şehirdeki kadın esnaf-kuryelerle yüz yüze ve online olarak 11 görüşme gerçekleştirilmiştir. Yarı yapılandırılmış görüşme formlarının kullanıldığı çalışmadan elde edilen bulgular cinsiyet temelinde yaşadıkları deneyimler çalışma koşulları, hemcinsleri ve diğer cinsiyetteki kuryelerle ilişkileri, kendilerini tanımlama ve geleceğe ilişkin öngörüler/planları, işin avantajları ve dezavantajları, kadın olmaya yönelik zorlukları ve baş etme stratejileri kategorileri ekseninde ele alınacaktır.

The Feminist Political Economy of Mechanization in Agriculture: The Effects of Machine Use in Tea Harvesting on Women's Labor and Life Processes in Rize

Elif Karaçimen, Melda Yaman

Recep Tayyip Erdoğan University, Istanbul University

Abstract

In political economy, technology is not viewed as a neutral tool but as part of power relations, production systems, and social structures. The production, use, and effects of technology are understood in relation to class relations, capital accumulation, and labor processes. Building on this, classical agrarian political economy conceptualizes mechanization as a mechanism of capitalist restructuring: a process that replaces labor and reconfigures labor–capital relations (Bernstein, 2010). Feminist agrarian studies have contributed to this literature by foregrounding women's roles in agricultural production, their responsibilities in social reproduction, and the inequalities they face in accessing markets. Feminist technology studies, in turn, argue that tools and machines are co-constructed with gender, conceptualizing technology as a process shaped through gendered practices, material characteristics, and institutional contexts (Bray, 2007; Faulkner, 2001). Feminist scholarship demonstrates that machine use in agriculture is often assigned to men; women, by contrast, are frequently excluded from operating such tools and are instead confined to labor-intensive agricultural tasks and domestic reproductive work (Afridi et al., 2020; Ager et al., 2023).

Situated at the intersection of these literatures, this study proposes rethinking mechanization in tea production as a process in which labor relations and divisions of labor are being reconfigured. Drawing on extensive fieldwork conducted in Rize, the study shows that the recent spread of motorized tea harvesting has not simply displaced women's labor, but has reshaped, transformed, and at times generated resistance within women's work and everyday life. Furthermore, the fact that tea is governed as a politically significant commodity in Turkey, along with state intervention through procurement policies, exposes women's embodied and experiential production practices more directly to market pressures of speed, cost, and efficiency. For this reason, the study approaches mechanization in tea not merely as a technical advancement, but as a multilayered transformation unfolding at the intersection of gender, embodied knowledge, and political intervention.

Tarımda Makineleşmenin Feminist Politik Ekonomisi: Rize’de Çay Hasadında Makine Kullanımının Kadınların Emek ve Yaşam Süreçlerine Etkisi

Elif Karaçimen, Melda Yaman

Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, İstanbul Üniversitesi

Abstract

Politik ekonomide teknoloji yansız bir araç değil, iktidar ilişkilerinin, üretim sisteminin ve toplumsal yapının bir parçası olarak ele alınır. Teknolojinin üretimi, kullanımı ve etkileri, sınıf ilişkileri, sermaye birikimi ve emek süreçleriyle iç içe değerlendirilir. Klasik tarım ekonomi politiği, buradan hareketle mekanizasyonu kapitalist yeniden yapılanmanın bir aracı olarak, emeği ikame eden ve emek-sermaye ilişkilerini yeniden yapılandıran bir süreç şeklinde kavramsallaştırmaktadır (Bernstein, 2010). Feminist tarım çalışmaları bu yaklaşıma, kadınların tarımsal üretimdeki konumunu, yeniden üretim yükümlülüklerini ve piyasaya erişimdeki eşitsizlikleri görünür kılarak önemli katkılar sunmuştur. Feminist teknoloji çalışmaları ise araçların ve makinelerin toplumsal cinsiyetle birlikte inşa edildiğini savunarak, teknolojiyi toplumsal cinsiyet pratikleri, maddi özellikler ve kurumsal bağlamlarla birlikte oluşan bir süreç olarak kavramsallaştırır (Bray, 2007; Faulkner, 2001). Feminist çalışmalar makine kullanımının çoğunlukla erkeklerin sorumluluğuna bırakıldığını savunmakta; kadınların genellikle bu araçları kullanmaktan dışlanarak, emek-yoğun tarımsal üretime ve hane içindeki bakım ve yeniden üretim işlerine sıkıştırıldığını göstermektedir (Afridi vd. 2020; Ager vd., 2023).

Bu literatürlerin kesişiminde yer alan bu çalışma, çay üretiminde mekanizasyonu emek süreçlerinin ve işbölümünün yeniden yapılandığı bir süreç olarak yeniden düşünmeyi önermektedir. Rize’de yürütülen kapsamlı saha araştırmasına dayanan çalışma, son üç yılda yaygınlaşan motorla kesimin kadın emeğini dışlamaktan ziyade onu yeniden yapılandıran, dönüştüren ve yer yer direnişe yol açan çok biçimli etkiler ürettiğini göstermektedir. Çayın Türkiye’de politik bir ürün olarak yönetilmesi ve devletin müdahaleci alım politikaları ise kadınların deneyime dayalı üretim pratiklerini piyasanın hız, maliyet ve verimlilik baskılarına daha açık hale getirmektedir. Bu nedenle çalışma, çayda mekanizasyonu yalnızca teknik bir ilerleme olarak değil; toplumsal cinsiyet, bedensel bilgi ve siyasal müdahalenin kesişiminde şekillenen çok katmanlı bir dönüşüm süreci olarak ele almaktadır.

The Invisible Labour of Women Working from Home During the Pandemic

Elif Üçerli

Galatasaray University

Abstract

Although the COVID-19 pandemic now seems like a distant past, it affected our lives for a period of time. One of the groups that experienced the effects of the “quarantine” period was white-collar employees working from home. While capitalism’s distinctive feature is to externalize labour from the household and sharpen the separation between home and work, the quarantine blurred—and in some sectors, completely erased—this distinction.

The return of women, whose entry into the public sphere took centuries, to the private sphere created the risk of deepening existing gender inequalities and increasing the burden of unpaid domestic labour. Although it is not possible to precisely measure gender inequality in the division of domestic labour today, it remains a fact that inequality exists wherever patriarchy prevails. This applies to all women, whether employed or not. Nevertheless, for “educated” or “career-oriented” women, the ability to meet most basic needs externally through paid services had provided a significant advantage. The quarantine not only eliminated this possibility but also increased the amount of domestic work as time spent at home grew, placing this additional burden largely on women.

Working from home not only intensified women’s invisible labour but also prompted a re-question of the myth of the “modern woman.” While men’s egalitarian rhetoric often failed in practice, they distanced themselves from housework by resorting to excuses such as “incompetence” or “not understanding these tasks.” When they did participate in domestic work, they tended to choose tasks that received higher social approval or were perceived as carrying a greater potential for professionalization, for instance, cooking or childcare rather than cleaning. In this study, I conducted in-depth interviews with fifteen women who experienced the pandemic while working from home and living with at least one man, searching for the transformation of invisible labour during this period.

Pandemide Evden Çalışan Kadınların Görünmeyen Emeği

Elif Üçerli

Galatasaray Üniversitesi

Özet

COVID-19 pandemisi şu an uzak geçmiş gibi görünse de bir dönem hayatımızı derinden etkiledi. “Kapanma” olarak geçen dönemin etkilerini hissedene kesimlerden biri de evden çalışan beyaz yakalıları oldu. Kapitalizmin ayırıcı özelliği işi, evin dışına çıkarması ve ev-iş ayrımını keskinleştirmesiyken; kapanma kimi sektörlerde ev-iş ayrımını ortadan kaldırdı. Kamusal alana çıkışı yüzyıllar alan kadınların özel alana dönüşü ise mevcut toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin derinleşmesi ve ev içi karşılıksız emeğin artması tehdidini meydana getirdi. Günümüzde ev içi iş bölümündeki cinsiyet eşitsizliğini net şekilde ölçmek mümkün olmasa da patriyarkanın olduğu her yerde eşitsizlik olduğu gerçek. Bu durum çalışan ya da çalışmayan tüm kadınlar için geçerli. Yine de özellikle “okumuş” ya da “kariyer yapan” kadınlar için çoğu temel ihtiyacın dışarıdan ücret karşılığı giderilme imkanı önemli bir avajtaj sağlıyordu. Kapanma ise hem bu imkanı ortadan kaldırdı hem de evde geçirilen zaman arttıkça yapılması gereken ev işi arttı ve bu yük kadınlara yüklendi. Evden çalışma kadınların görünmeyen emek yükünü artırırken bir yandan da modern kadın mitinin sorgulanmasına sebep oldu. Erkeklerin eşitlikçi söylemleri pratikte başarısız olurken, ev işinden uzaklaşmak için “beceriksizlik” ya da “bu işlerden anlamama” bahanesine sığındılar. Ev işine dahil olmak zorunda kaldıklarında ise toplumsal kabul/takdir ya da profesyonelleşme potansiyeli daha yüksek olan işleri tercih ettiler. (Örneğin temizlik yerine yemek yapmak ya da çocukla ilgilenmek). Çalışmada pandemiye evden çalışarak ve en az bir erkekle aynı evde yaşayarak geçiren 15 kadınla derinlemesine mülakatlar yapıp görünmeyen emek değişimini inceliyorum.

Navigating Emotions in the Patriarchal State: Gender and Personalization in Turkish Elections

Esra İşsever Ekinici

Bilkent University

Abstract

This paper explores the intersection of personalised politics, emotions, and the lived experiences of women candidates in Turkey's authoritarian political landscape. Drawing on candidate survey data and campaign ethnographies at the time of the May 2023 parliamentary election, we investigate whether personalised campaigns require women candidates to engage in campaign work of managing and performing emotions — campaign emotion work. By examining emotional practices and responses to experiences of violence and harassment, the study highlights the complexities of personalised campaigns in an environment that conflates emotional authenticity with political legitimacy—where emotional expressions are *masculinised*— increasing emotional work and emotional labour among women candidates as they navigate this complexity. We find evidence of emotional work, especially managing feelings of anger and fear. However, “false-face acting” emotional labour—using humour—was less prevalent among women as observed in their everyday campaigns and through an online candidate survey which could be linked to the masculinisation of emotions.

Türkiye Seçimlerinde Duygularla Başa Çıkmak: Toplumsal Cinsiyet ve Kişiselleşen Siyaset

Esra İşsever Ekinci

Bilkent Üniversitesi

Özet

Bu makale, kişiselleşen siyaset, duygular ve Türkiye'nin otoriter siyasi ortamındaki kadın adayların yaşanmış deneyimlerinin kesişim noktasını incelemektedir. Mayıs 2023 genel seçimleri sırasındaki aday anket verileri ve kampanya etnografyalarından yararlanılarak, kişiselleştirilmiş kampanyaların kadın adaylardan duygularını yönetme ve icra etmek gibi kampanya çalışması yapmalarını gerektirip gerektirmediğini araştırıyoruz. Kampanya sırasında adayların duygularını yönetme (duygu çalışması) ve duygularını icra etmesini (duygu emeği) kampanya duygu eforu olarak kavramsallaştırıyoruz. Şiddet ve taciz deneyimlerine yönelik duygusal pratikler ve tepkiler inceleyerek erişilen bulgular, duygusal samimiyyetin siyasi meşruiyetle karıştırıldığı ve buna bağlı olarak duygusal ifadelerin eril/erkeklikle ilişkilendirildiği bir siyasi ortamda kişiselleştirilmiş kampanyaların karmaşıklığını vurguluyor. Bu durum, kadın adayların bu karmaşıklıkta ilerlerken duygu çalışması ve duygusal emeğini artırmaktadır. Çalışmamız, özellikle öfke ve korku duygularını yönetme şeklinde duygu çalışması ile ilgili kanıtlara işaret etmektedir. Anket sonuçlarında, özellikle, duygularının ifade edilmesinde duygusal bir hiyerarşinin bulunduğu ve öfke duygusunun kadınlar tarafından daha az ifade edildiğini göstermektedir ki bu duygusal bir eşitsizliğe de sebep olmaktadır. Ancak, gözlemlenen günlük kampanyalarda ve çevrimiçi aday anketlerde, "sahte yüz oyunculuğu" (false-face acting) olarak adlandırılan duygusal emeğin, örneğin şiddete karşı mizah kullanma, kadın adaylar arasında daha az yaygın olduğu gözlemlenmiştir. Biz bu durumu, Türkiye'de duyguların erilleştirilmesiyle ilişkilendiriyoruz.

Precarity Across Borders: Affective and Epistemic Challenges in Gender Studies Under Anti-Gender and Neoliberal Regimes

Ezgi Pehlivanlı, Hande Eslen Ziya

University of Stavanger

Abstract

This paper investigates the sociological dimensions of academic precarity experienced by gender studies scholars in Turkey and Scandinavia. Against the backdrop of rising anti-gender mobilizations and the deepening neoliberalization of higher education, we examine how institutional configurations and shifting gender political landscapes shape both the material and affective conditions of academic labor.

Drawing on preliminary data set from qualitative interviews with scholars across the two regions, we identify converging structural patterns – contractual insecurity, performance-driven evaluation regimes, and constrained academic autonomy, alongside profound emotional effects, including burnout, anxiety, and disaffection. These dynamics manifest differently across contexts: in Turkey, through explicit state-led suppression of gender research; in Scandinavia, through subtle marginalization within managerial frameworks that privilege technocratic neutrality over critical scholarship.

Building on our previous work, we apply and extend the concept of *affective precarity* to analyze how structural constraints are internalized and felt in scholars' everyday academic lives. We show how these pressures not only undermine academic well-being but also distort the production and circulation of feminist and queer knowledge. Yet we also trace emergent modes of resistance: everyday acts of refusal, relational forms of care, and transnational solidarities that signal alternative ways of sustaining intellectual and emotional life in the academy. By centering scholars' lived experiences, we call for a sociological rethinking of academic sustainability: one that foregrounds not individual resilience, but collective strategies for fostering epistemic justice, institutional inclusivity, and feminist solidarity across borders.

Sınırları Aşan Güvencesizlik: Neoliberal ve Toplumsal Cinsiyet Karşıtı Rejimler Bağlamında Toplumsal Cinsiyet Çalışmalarında Bilgi ve Duygu Alanındaki Mücadeleler

Ezgi Pehlivanlı, Hande Eslen Ziya

Stavanger Üniversitesi

Özet

Bu çalışma, Türkiye ve İskandinavya'daki toplumsal cinsiyet çalışmaları akademisyenlerinin yaşadığı akademik güvencesizliğin sosyolojik boyutlarını incelemektedir. Çalışma, anti-cinsiyet hareketlerinin yükselişi ve yükseköğretimin neoliberal yeniden yapılanması bağlamında, kurumsal yapıların ve değişen toplumsal cinsiyet-politik iklimlerinin akademik emeğin hem maddi hem de duygulanımsal koşullarını nasıl şekillendirdiğini analiz etmektedir.

İki bölgeden akademisyenlerle yürütülen nitel görüşmelerin ön analizine dayanarak, sözleşmesel güvencesizlik, performans temelli değerlendirme rejimleri ve kısıtlanmış akademik özerklik gibi ortak yapısal örüntülerin yanı sıra, tükenmişlik, kaygı ve yabancılaşma gibi derin duygusal sonuçlar tespit edilmiştir. Bu dinamikler bağlama göre farklı biçimlerde ortaya çıkmaktadır: Türkiye'de devlet güdümlü toplumsal cinsiyet araştırmalarının bastırılması, İskandinavya'da ise eleştirel araştırmalar yerine teknokratik tarafsızlığı önceleyen yönetsel çerçeveler içinde sessiz bir marjinalleşme yaşandığı ortaya çıkmaktadır.

Önceki çalışmalarımızdan hareketle, duygulanımsal güvencesizlik (affective precarity) kavramını genişleterek yapısal kısıtların akademisyenlerin gündelik yaşamlarında nasıl bedenselleştiğini ve içselleştirildiğini açıklamayı hedefliyoruz. Bu baskıların aynı zamanda akademik iyi oluşu zedelediği, ek olarak feminist ve queer bilginin üretimini de zorlaştırdığını öne sürüyoruz. Bununla birlikte, bu güvencesizlik koşulları içinde ortaya çıkan direniş biçimlerini de izliyoruz: gündelik reddetme pratikleri, ilişkisel bakım biçimleri ve ulusötesi dayanışmalar, akademide entelektüel ve duygusal yaşamı sürdürmenin alternatif yollarına işaret etmektedir.

Akademisyenlerin yaşantılarını merkeze alan çalışmamızda, akademik sürdürülebilirliğin sosyolojik açıdan yeniden ele alınabileceğini öneriyoruz. Buna göre, bireysel dayanıklılık anlatılarının ötesine geçerek, epistemik adalet, kurumsal kapsayıcılık ve feminist dayanışmayı sınır ötesi bir biçimde güçlendirecek kolektif stratejileri vurgulamayı amaçlıyoruz.

The Spaces of Early Birds in Istanbul: Women on Stage

Gizem Girgin

KU Leuven

Abstract

This research offers a feminist ethnographic analysis of “female” performers navigating Istanbul’s independent theater scene within Turkey’s conservative and patriarchal socio-political context. It focuses on the everyday experiences of women in four theater groups— one of which serves as the primary case study— highlighting the structural challenges they face and the collective strategies they develop to sustain their artistic and political presence.

Based on ethnographic fieldwork conducted for a thesis submitted to the Advanced Master’s Program in Cultural Anthropology and Development Studies at KU Leuven, the research draws on participant observation and in-depth interviews. Therefore, these women carve out a way to both see and read the narratives by claiming space for themselves and other women within a patriarchal context. Each untold narrative represents a missed opportunity for women to collectively challenge and reshape the dominant discourse, enabling them to embrace and articulate the complexities of their lived experiences. The female actors illuminate the importance of seizing potential opportunities, like early birds catching the light.

The research explores the diverse expressions of “womanhood” through the notions of public gaze, narrative, performance, intersectionality, solidarity, and space. The space that becomes crucial for living, creating, and resisting —a space they choose for themselves. Ultimately, the paper argues that building and holding space—socially, emotionally, and physically—emerges as a vital form of everyday feminist resistance.

İstanbul'daki Erkenci Kuşların Alanları: Sahnedeki Kadınlar

Gizem Girgin

KU Leuven

Özet

Bu çalışma, Türkiye'nin ataerkil sosyo-politik bağlamında İstanbul'un bağımsız tiyatro gruplarında faaliyet gösteren “kadın” oyuncuların deneyimlerini feminist bir bakış açısıyla incelemektedir. Araştırma, etnografik yöntemlere dayanmakta olup, dört farklı tiyatro grubundaki kadınların günlük pratiklerini, karşılaştıkları yapısal engelleri ve sanatsal ile politik varlıklarını sürdürmek için geliştirdikleri kolektif stratejileri ele almaktadır.

Saha çalışması, KU Leuven Kültürel Antropoloji ve Kalkınma Çalışmaları programı kapsamında katılımcı gözlem yöntemi ve derinlemesine mülakatlar aracılığıyla yürütülmüştür. Kadınlar, ataerkil düzen içinde kendileri ve diğer kadınlar için alan açarak kendi anlatılarını görünür ve duyulur hâle getirmiştir; çünkü anlatıl(a)mamış her hikâye, hâkim söylemi kolektif olarak dönüştürme olanağını azaltmak anlamına gelmektedir. Bu bağlamda kadın oyuncular, anlatmanın ve sahnelemenin önemini—tıpkı sabahın erken saatlerinde ışığı yakalayan kuşlar gibi—gözler önüne sermektedir.

Araştırma, kamusal bakış, anlatı, performans, kesişimsellik, dayanışma ve alan kavramları üzerinden “kadınlık” deneyimlerinin çeşitliliğini incelemekte; kadınların yaşamak, üretmek ve direnmek için kendilerinin oluşturduğu alanın önemini vurgulamaktadır. Son olarak çalışma, sosyal, duygusal ve fiziksel olarak alan inşa etmenin ve bu alanı korumanın, günlük feminist direnişin temel biçimlerinden biri olduğunu göstermektedir.

Between Fields and Cities: Women's Spatial Mobility, Labor Practices and Navigation of Gender Roles

Göksu Göktürk Cebeci

University of Bremen

Abstract

Urban-directed migration takes the form of circular movement between rural and urban areas, particularly among seasonal agricultural workers. This study refers to this recurring movement as spatial mobility and addresses an overlooked aspect of this phenomenon, namely how women's spatial mobility influences their socio-economic and gendered experiences. It focuses on seasonal hazelnut workers in Ordu, Turkey, as an ethnographic case study. Ordu is home to the largest hazelnut production globally, and hazelnut farming exemplifies a seasonal agricultural sector influenced by neoliberal policies that is dependent on women's labor.

This paper explores how the spatial mobility of women engaged in seasonal hazelnut farming in Ordu shapes their labor practices, living arrangements, and navigation of gender roles. It employs constructivist grounded theory and uses semi-structured interviews, informal focus group interviews, participant observation, and shadowing as methods. The findings are based on fieldwork conducted in Ordu in 2023 and 2024.

The initial findings show that participants engage in various labor practices such as paid seasonal farming, unpaid family farming, formal and informal employment, and unpaid care work in rural and urban settings. These intertwined work practices and dual-sited living arrangements contribute to the formation of blended identities that bridge spatial binaries. Women's spatial mobility reconfigures conceptualizations of rural-urban migration, the rural-urban binary, and the division of paid and unpaid labor. Moreover, spatial mobility provides a medium through which women navigate gender roles across both spaces.

Kır ile Kent Arasında: Kadınların Mekansal Hareketliliği, Emek Pratikleri ve Toplumsal Cinsiyet Rollerile Müzakeresi

Göksu Göktürk Cebeci

Bremen Üniversitesi

Özet

Kırdan kente göç, özellikle mevsimlik tarım işçileri açısından, kırsal ve kentsel alanlar arasında döngüsel bir hareket biçiminde gerçekleşmektedir. Bu döngü, çalışmada “mekansal hareketlilik” olarak tanımlanmakta ve kadınların bu hareketlilik sürecinde yaşadıkları sosyo-ekonomik ve toplumsal cinsiyet temelli deneyimler incelenmektedir.

Fındık tarımı, neoliberal tarım politikalarından etkilenen ve kadın emeğine dayanan mevsimlik tarım sektörünün önemli bir örneğidir. Bu nedenle araştırma, Türkiye’nin en fazla fındık üretilen bölgesi olan Ordu’daki yerli mevsimlik fındık işçilerinin deneyimlerini etnografik bir vaka olarak ele almaktadır. Çalışma; Ordu’da mevsimlik fındık tarımında yer alan kadınların mekansal hareketliliğinin, emek pratiklerini ve toplumsal cinsiyet rolleriyle müzakere etme biçimlerini nasıl şekillendirdiğini incelemektedir. Çalışmada yapılandırmacı temellendirilmiş kuram yaklaşımı uygulanmış; yarı yapılandırılmış görüşmeler, odak grup görüşmeleri ve katılımcı gözlem yöntemleri kullanılmıştır. Bulgular, 2023 ve 2024 yıllarında Ordu’da gerçekleştirilen saha araştırmasına dayanmaktadır.

İlk bulgular, katılımcıların ücretli mevsimlik tarım, ücretsiz aile tarımı, kayıtlı ve kayıtdışı istihdam ile ücretsiz bakım emeği gibi çeşitli emek biçimlerinde yer aldıklarını göstermektedir. Kadınların mekansal hareketliliği; emek pratikleri ve toplumsal cinsiyet rolleriyle kurdukları ilişki aracılığıyla, kırsal-kentsel göç, kır-kent ikiliği ve ücretli-ücretsiz emek ayrımına dair mevcut kavrayışları dönüştürmektedir.

Forms of Desire: Eroticism and Representation in the Miniatures of Abdullâh Buhârî

Gülşah Pestil

Istanbul University

Abstract

This paper aims to question the boundaries of desire and the representation of the body within the Ottoman visual regime, through five erotic scenes attributed to the miniature artist Abdullâh Buhârî, who is known to have been active in 18th-century Istanbul.

In contrast to the rich erotic discourses found in Ottoman literature and poetry, similar themes in visual culture have been the subject of only limited study; indeed, some erotic miniatures have been excluded altogether from the history of Ottoman visual culture. Yet the writing of visual history can only be complete when it encompasses not only central images but also the marginalized and repressed forms of representation.

The miniatures attributed to Abdullâh Buhârî are significant not merely for their erotic content, but also for the way they push the limits of how desire can be represented within the Ottoman visual order. These works, in which sexuality and desire are visualized directly, take a stance against the normative construction of art history. At the same time, Buhârî's style—closer to that of Western art—and the individualization of figures within his miniatures distinguish him from other examples in Ottoman visual arts. By depicting figures with individualized identities, Buhârî adopted an approach different from the commonly anonymous figures of his time's visual culture.

This suggests that his works constitute not only erotic imagery, but also a multilayered visual narrative in which personal desires, identities, and gender are questioned. When one focuses not only on what is represented but on how it is represented, these images invite us to adopt a more critical and inclusive perspective on the writing of visual history. The aim of this paper is to situate Buhârî's works within a broader historical and cultural framework and to initiate a more comprehensive discussion on the place of erotic imagery in Ottoman visual culture.

Arzunun Biçimleri: Abdullâh Buhârî Minyatürlerinde Erotizm ve Temsil

Gülşah Pestil

İstanbul Üniversitesi

Özet

Bu bildiri, 18. yüzyılda İstanbul’da üretim yaptığı bilinen minyatür sanatçısı Abdullâh Buhârî’ye atfedilen beş erotik sahne üzerinden Osmanlı görsel rejiminde arzusun ve bedenin temsiline dair sınırları sorgulamayı amaçlamaktadır. Osmanlı edebiyatı ve şiirindeki erotik söylemlerin aksine, görsel kültürdeki benzer temalar üzerinde sınırlı çalışma yapılmış, hatta bazı erotik minyatürler Osmanlı görsel kültür tarihi dışında bırakılmıştır. Fakat görsel tarih yazımı, sadece merkezî imgeleri değil, kenarda bırakılan ve bastırılan temsil biçimlerini de kapsadığında tamamlanabilir.

Abdullâh Buhârî’ye atfedilen bu minyatürler, yalnızca erotik içeriğe sahip olmaları nedeniyle değil; aynı zamanda Osmanlı görsel rejiminde arzusun nasıl temsil edilebileceğine dair sınırları zorlamaları bakımından dikkate değerdir. Cinselliğin ve arzusun doğrudan görselleştirildiği bu eserler, sanat tarihinin normatif kurgusuna karşı bir duruş sergiler. Aynı zamanda Buhârî’nin Batı sanatına yakın üslubu ve minyatürlerinde yer alan figürlerin bireyselleşmesi, onu Osmanlı görsel sanatlarındaki diğer örneklerden ayıran önemli bir özellik oluşturur. Buhârî, minyatürlerinde figürleri bireysel kimliklerle tasvir ederek, dönemin görsel kültüründe genellikle anonim temsil edilen figürlerden farklı bir yaklaşım da benimsemiştir. Bu da onun eserlerinin yalnızca erotik değil, aynı zamanda bireysel arzuların, kimliklerin ve toplumsal cinsiyetin sorgulandığı, çok katmanlı bir görsel anlatı oluşturduğunu gösterir. Temsilde sadece neyin gösterildiği değil, nasıl gösterildiği meselesine odaklandıklarında; bu imgeler bizi, görsel tarih yazımına yönelik daha eleştirel ve kapsayıcı bir bakışa davet eder. Bu bildirinin amacı, Buhârî’nin eserlerini daha geniş bir tarihsel ve kültürel çerçeveye yerleştirerek, erotik görsellerin Osmanlı görsel kültüründeki yeri hakkında daha kapsayıcı bir tartışma başlatmaktır.

Women Workers of *Paşabahçe Şişecam* Factory: Gender Dynamics from Workplace to Home

Hande Ceylan

Abstract

This study focuses on the women workers of Paşabahçe Şişecam Factory, which operated in Beykoz/Paşabahçe between 1935 and 2002. It closely examines their experiences to make visible the diverse forms of women's labor in a sector largely associated with male work, such as glass production. The research is based on interviews conducted with six women from different generations and backgrounds who worked in various departments of the factory between 1940s and 2000s. These narratives provide a basis for reinterpreting the history of the factory from a gender perspective.

The study examines how gender dynamics were established in the workplace, how they were negotiated in everyday practices, became sites of struggle and eventually transformed, as reflected in the women's accounts. At the same time, women's workplace experiences inevitably extend into their domestic lives. Through their historical-social positions, the study discusses the porous boundaries between workplace and home. The women's life stories offer a layered reading of how both the workplace and the home were experienced within patterns of gendered division of labor, solidarity and conflict. Thus, while tracing women's experiences from the factory to the home, the study also aims to reveal how gender dynamics operated in Paşabahçe as a working-class neighborhood and the role these dynamics played in the formation of space.

Paşabahçe Şişecam Fabrikasının Kadın İşçileri: İşyerinden Eve Cinsiyet Dinamikleri

Hande Ceylan

Özet

Bu çalışma, 1935-2002 yılları arasında Beykoz/Paşabahçe’de faaliyet göstermiş Paşabahçe Şişecam Fabrikası’nın kadın işçilerine odaklanır. Cam üretimi gibi büyük ölçüde erkek emeğiyle özdeşleşmiş bir sektörde, kadın emeğinin farklı biçimlerini görünür kılmak üzere onların deneyimlerine yakından bakar. Çalışmanın temelini, 1940’lardan 2000’lere uzanan dönemde fabrikanın çeşitli birimlerinde çalışmış, farklı kuşaklardan ve arka planlardan altı kadın işçiyle yapılan görüşmeler oluşturur. Bu görüşmeler, fabrikanın tarihinin toplumsal cinsiyet perspektifinden yeniden yorumlanmasına imkân tanır.

İşyerinde cinsiyet dinamiklerinin nasıl kurulduğu, gündelik pratiklerde nasıl müzakere edildiği, mücadele konusu haline geldiği ve dönüştüğü, kadınların anlatıları üzerinden incelenir. Bununla birlikte, kadınların işyeri deneyimleri kaçınılmaz olarak ev yaşamlarına da uzanır. Onların tarihsel-toplumsal konumları üzerinden, işyeri ile ev arasındaki geçirgen sınırlar tartışmaya açılır. Kadınların yaşam öyküleri, hem işyerinin hem de evin, cinsiyete dayalı iş bölümü ile dayanışma ve çatışma örüntüleri içinde nasıl deneyimlendiğine dair katmanlı bir okuma imkânı sunar. Böylece çalışma, kadınların fabrikadan eve uzanan deneyimlerini izlerken, aynı zamanda, fabrikalar çevresinde gelişen bir işçi semti olarak Paşabahçe’de cinsiyet dinamiklerinin işleyişini ve bu dinamiklerin semtin mekânsal örgütlenmesindeki rolünü ortaya koymayı amaçlar.

Between Women: Classed Affective Regimes and the Reproduction of Gender in Mother-in-Law / Daughter-in-Law Relations

Hande Eslen Ziya, Haktan Ural

University of Stavanger, Ankara University

Abstract

This study moves beyond cultural stereotypes of the mother-in-law–daughter-in-law relationship in Turkey to examine how gender regimes in everyday family life are affectively constituted, negotiated, and reproduced through class belonging. Drawing on in-depth interviews with twelve participants (daughters-in-law, mothers-in-law, and husbands/sons) from four families (including two lower class and two middle/upper-middle-class families), it demonstrates that these relationships are shaped by distinct emotional economies across class positions. In lower class families, affective relations operate through a moral economy of survival, obligation, and material dependence. Expressions of love and gratitude function less as genuine emotional exchanges than as mechanisms of control rooted in economic dependency. The male figure retains a central mediating role between the mother and the daughter-in-law, while women gain respectability through cooking well, serving, and being constantly available. Practices of autonomy such as taking time for oneself or going on holiday are often regarded as selfishness or betrayal of family loyalty, defining femininity through self-sacrifice rather than self-realization. In contrast, urban middle-class families, shaped by a distinct habitus, reproduce a classed gender regime through discourses of cultural capital and modernity. University education, paid employment, and leisure activities become not only lifestyle markers but also symbolic indicators of class privilege. Although ideals of autonomy and mutual respect are more pronounced, patriarchy does not disappear; rather, it is reconfigured through expectations of emotional harmony and the preservation of family reputation. The study argues that mother-in-law–daughter-in-law relations constitute a key site where class and gender intersect and where affective governance regimes are produced and maintained.

Kadınlar Arasında: Gelin–Kayınvalide İlişkilerinde Sınıfsal Duygulanımsal Rejimler ve Toplumsal Cinsiyetin Yeniden Üretimi

Hande Eslen Ziya, Haktan Ural

Stavanger Üniversitesi, Ankara Üniversitesi

Özet

Bu çalışma, Türkiye’de gelin–kayınvalide ilişkilerini kültürel kalıpların ötesine taşıyarak, gündelik aile yaşamında toplumsal cinsiyet rejimlerinin sınıfsal aidiyet üzerinden nasıl duygulanımsal biçimlerde kurulduğunu, müzakere edildiğini ve yeniden üretildiğini incelemektedir. İki alt sınıf ve iki üst/orta sınıf olmak üzere dört aileden toplam on iki katılımcıyla (gelin, kayınvalide ve oğul/koca ile) yapılan derinlemesine görüşmelere dayanarak, bu ilişkilerin farklı sınıfsal konumlarda birbirinden ayrışan duygusal ekonomiler tarafından şekillendirildiğini göstermektedir. Alt sınıf ailelerde duygulanımsal ilişkiler, geçim kaygısı ve mecburiyet temelli bir hayatta kalma ahlakı üzerinden işlemektedir. Sevgi ve minnettarlık söylemi, gerçek anlamda bir duygusal alışverişten ziyade, maddi bağımlılığa dayanan bir kontrol mekanizmasına dönüşmektedir. Erkek figürü gelin ve kayınvalide arasında merkezi bir arabulucu konumunu korumakta; gelinler iyi yemek yapmak, hizmet etmek ve her an hazır bulunmak üzerinden saygınlık kazanmaktadır. Tatil, kendine vakit ayırma gibi özerklik pratikleri ise “bencillik” ve aileye ihanet olarak görülmektedir. Böylece kadınlık, öz-gerçekleştirme değil fedakârlık üzerinden tanımlanmaktadır. Buna karşılık orta sınıf habitusuna ait kentli ailelerde duygulanımsal ilişkiler, kültürel sermaye ve modernlik söylemleriyle şekillenen sınıfsallaşmış bir toplumsal cinsiyet rejimi üretmektedir. Üniversite eğitimi, ücretli istihdam ve boş zaman etkinlikleri yalnızca yaşam tarzı değil, sınıfsal ayrıcalıkların sembolik göstergeleri haline gelmektedir. Bu ailelerde özerklik ve karşılıklı saygı söylemi öne çıksa da, ataerkillik ortadan kalkmamakta; duygusal uyum ve aile itibarını koruma gibi beklentiler yoluyla yeniden yapılandırılmaktadır. Çalışma, gelin–kayınvalide ilişkilerinin sınıf ve toplumsal cinsiyetin kesiştiği, duygulanımsal yönetim rejimlerinin üretildiği temel bir alan olduğunu ileri sürmektedir.

Disclosure and the Manosphere in Turkey: The Politics of Gender-Based Violence in the Digital Sphere

Hatice Sıla Türköne

İbn Haldun University

Abstract

This article examines the social impacts of exposure (“ifşa”) practices in Turkey and their intersection with counter-narratives produced within digital masculinity spaces (the manosphere). Following the murder of Özgecan Aslan, exposure practices gained public visibility, and in 2020 they intensified particularly around the hashtag #uykularınızkkaçsın (#youmayloseyoursleep), bringing women’s experiences of harassment and violence into the public sphere and transforming exposure into an important feminist strategy. Yet the same process also created space for the reproduction of patriarchal and anti-women discourses in male-dominated online environments.

The study employs digital ethnography and analyzes posts on Ekşi Sözlük and Twitter through the lens of discourse analysis. Two conceptual focuses guide the analysis: epistemic injustice (Fricker, 2007), used to understand how women’s testimonies regarding their experiences are discredited and devalued; and intersectionality (Crenshaw, 1989; McCall, 2005), used to show how exposures and the reactions they elicit are shaped by class-based, cultural, and political positions. Findings cluster around three discursive axes: (i) narratives that renegotiate the definition of harassment from a male perspective, blurring its boundaries; (ii) misogynistic discourses that belittle women’s statements, ridicule them, and reinforce anti-feminist arguments; (iii) constructions of masculinity that absolve exposed men by framing them as “family men,” “pious,” or “sensitive,” forming a discourse of “naive masculinity.”

The study reveals that exposure practices are not limited to making individual experiences visible; they also constitute a contested discursive arena in which gender inequalities are renegotiated through patriarchal counter-narratives and masculine performances.

Türkiye’de İfşa ve Manosfer: Toplumsal Cinsiyete Dayalı Şiddetin Dijital Alandaki Politikası

Hatice Sıla Türköne

İbn Haldun Üniversitesi

Özet

Bu makale, Türkiye’de ifşa pratiklerinin toplumsal etkilerini ve bu pratiklerin dijital erkeklik alanlarında (*manosfer*) üretilen karşı-anlatılarla kesişimini incelemektedir. Özgecan Aslan’ın öldürülmesinin ardından görünürlük kazanan ifşalar, özellikle 2020 yılında #uykularınızkaçsın etiketi etrafında yoğunlaşarak kadınların taciz ve şiddet deneyimlerini kamusal alana taşımış ve önemli bir feminist stratejiye dönüşmüştür. Ancak aynı süreç, erkek egemen çevrimiçi alanlarda ataerkil ve kadın karşıtı söylemlerin yeniden üretilmesine de zemin hazırlamıştır.

Çalışma, dijital etnografi yöntemiyle Ekşi Sözlük ve Twitter platformlarındaki gönderileri söylem analizi çerçevesinde incelemektedir. Analizde iki kavramsal odak benimsenmiştir: epistemik adaletsizlik (Fricker, 2007), kadınların deneyimlerine dair tanıklıklarının nasıl itibarsızlaştırıldığı ve değersizleştirildiğini anlamak için; kesişimsellik (Crenshaw, 1989; McCall, 2005) ise ifşaların ve onlara verilen tepkilerin sınıfsal, kültürel ve politik konumlarla nasıl şekillendiğini ortaya koymak için kullanılmıştır.

Bulgular üç söylemsel eksen etrafında toplanmaktadır: (i) tacizin tanımını erkek bakış açısıyla yeniden müzakere ederek sınırlarını bulanıklaştıran anlatılar; (ii) kadınların beyanlarını küçümseyen, alaya alan ve feminizm karşıtı argümanlarla pekiştirilen mizojinist söylemler; (iii) ifşa edilen erkekleri “aile babası”, “dindar” veya “hassas” figürleri üzerinden “naif erkeklik” çerçevesinde aklayan erkeklik inşaları. Çalışma, ifşa pratiklerinin yalnızca bireysel deneyimlerin görünür kılınmasıyla sınırlı kalmadığını; aynı zamanda toplumsal cinsiyet eşitsizliklerinin, ataerkil karşı-anlatılar ve erkeklik performansları aracılığıyla yeniden müzakere edildiği çatışmalı bir söylemsel alanı temsil ettiğini ortaya koymaktadır.

Gendering Property Rights and Imperial Subjecthood: Armenian Women's Transatlantic Migration

Hazal Özdemir

University of Michigan

Abstract

The transatlantic journey of Ottoman Armenians began as a temporary labor migration. However, with an imperial decree in 1896, the government of Abdülhamid II permitted Armenians to emigrate only if they renounced their Ottoman subjecthood, confirmed never to return and sold their property rights. When Armenian men faced deportation upon return, they sought to bring their families to the United States by petitioning the U.S. consulate in Istanbul. The government, however, was reluctant to allow Armenian women to depart easily. The Ottoman Interior Ministry first investigated if men had emigrated by renouncing their Ottoman subjecthood. In case they did not, their petitions were deemed invalid. The decree on revoking imperial belonging was issued only in 1896, this created a dead end from the beginning. After the initial investigation of citizenship, the Interior Ministry instructed the Finance Ministry and local governors to review individual records. If their families owned property or had outstanding debts, women could not depart until liquidating their assets.

The Hamidian regime viewed Ottoman subjecthood as something that could be revoked from specific ethnoreligious communities. As Laila Lalami shows regarding Arab Americans, “conditional citizens are people who know what it is like for a country to embrace you with one arm and push you away with the other.” This paper argues that the dynamic of “conditional citizenship” was particularly evident in the case of Armenian women, as the Hamidian government tightened its grip on them while contributing to their dispossession.

Osmanlı Tabiiyetini ve Mülkiyet Haklarını Toplumsal Cinsiyet Üzerinden Okumak: Ermeni Kadınların Transatlantik Göçü

Hazal Özdemir

Michigan Üniversitesi

Özet

Osmanlı Ermenilerinin okyanus ötesi yolculuğu kısa süreli bir işçi göçü olarak başladı. Ancak II. Abdülhamid hükümeti, 1896'da bir ferman ile Ermenilerin Osmanlı tabiiyetinden vazgeçmeleri, bir daha asla geri dönmeyeceklerine dair bir senet imzalamaları ve mülkiyet haklarını devretmeleri şartıyla göç etmelerine izin verdi. Ermeni erkekler geri döndüklerinde sınır dışı edileceklerini bildiklerinden, İstanbul'daki ABD konsolosluğuna dilekçe vererek ailelerini Amerika Birleşik Devletleri'ne getirmeye çalıştılar. Ancak Osmanlı hükümeti, Ermeni kadınların kolayca ayrılmasına müsaade etmeyecekti. Osmanlı Dahiliye Nezareti, ilk adımda erkeklerin terk-i tabiiyet ederek göç edip etmediklerini araştırıp Osmanlı tebaası olmayı terk etmemeleri durumunda dilekçelerini geçersiz saydı. Terk-i tabiiyete dair ilişkin kararnamenin 1896'da çıkarılması ise bazı aileler için bastan bir çıkmaza yol açıyordu. Tabiiyet konusundaki ilk soruşturmanın ardından, Dahiliye Nezareti, Maliye Nezareti'ne ve yerel valilere bireysel kayıtları incelemeleri talimatını verdi. Ailelerinin mülkü veya ödenmemiş borcu varsa, kadınlar varlıklarını tasfiye edene kadar imparatorluktan ayrılamazlardı.

II. Abdülhamid rejimi, Osmanlı tebaalığını belirli milletlerden geri alınabilecek bir kaynak olarak görüyordu. Laila Lalami'nin Arap Amerikalılar konusunda öne sürdüğü gibi, “şartlı vatandaşlar, bir ülkenin sizi bir eliyle kucaklayıp diğer eliyle itmesinin nasıl bir şey olduğunu bilen insanlardır.” Bu makale, "şartlı tabiiyet" dinamiğinin özellikle Ermeni kadınlar söz konusu olduğunda belirgin olduğunu, çünkü Abdülhamid hükümetinin aynı anda iki çelişen politika izlediğini iddia ediyor. Kadınların mülksüzleştirilmesine katkıda bulunurken üzerlerindeki baskıyı artırdığını ve göç etmelerine engel olduğunu savunuyor.

Women's Experiences at the Intersection of Intensive Mothering, Childcare, and Employment: Mothers of Preschool-Aged Children in Istanbul

İrem Soysal Al, Tuğçe Aysu Gümüş

Özyeğin University, Maltepe University

Abstract

This study examines the motherhood experiences of women with children aged 0–6 in Istanbul, focusing on their access to early childhood care and education services and the intersections of these experiences with their employment decisions. In Istanbul—the most populous city in Turkey and one characterized by highly demanding living conditions—the inadequacy of public preschool services, the prevailing culture of intensive mothering, and gender norms directly shape mothers' childcare practices as well as their decisions to leave, remain in or return to the labor market.

The research is based on in-depth interviews with 50 participants selected according to their children's age groups (0–3 and 3–6 years), household income levels, and employment status. The findings reveal that Hays's (1996) "intensive mothering ideology" is evident across all income groups, yet class-based distinctions emerge in strategies and practices. While pedagogical preferences and cultural capital are more pronounced among upper- and middle-income groups, childcare in lower-income families is largely organized around economic constraints and fragile support networks, leading to a heavier emotional and physical burden on women. Fraser's (2016) concept of the "structural tension between paid work and care work" illuminates the shared ground of these experiences, while Folbre's notion of children as a "public good" underscores that care labor constitutes not only an individual but also a collective social responsibility.

Drawing on feminist social policy debates, the study highlights three critical areas of need: (1) the expansion of accessible, reliable, and free public childcare services for children aged 0–6; (2) the extension of parental leave to encompass all forms of employment; and (3) the development of flexible yet secure working arrangements. The simultaneous implementation of these policies would help collectivize care labor, providing essential tools for advancing a feminist agenda against gender inequality.

Yoğun Annelik, Çocuk Bakımı ve Kadın İstihdamının Kesişiminde Kadınların Deneyimi: İstanbul’da Okul Öncesi Yaşta Çocuğu Olan Anneler

İrem Soysal Al, Tuğçe Aysu Gümüş

Özyeğin Üniversitesi, Maltepe Üniversitesi

Özet

Bu çalışma, İstanbul’da 0–6 yaş arası çocuğu olan annelerin annelik deneyimlerini, erken dönem çocuk bakımı ve eğitim hizmetlerine erişimlerini ve istihdam kararlarıyla kesişimlerini incelemektedir. Türkiye’nin en kalabalık ve en zorlu yaşam koşullarına sahip şehri olan İstanbul’da, devletin sunduğu yetersiz okul öncesi hizmetler, yoğun annelik kültürü ve toplumsal cinsiyet normları, annelerin çocuk bakımı deneyimlerini, istihdamda kalma, ayrılma ya da çalışma yaşamına dönme kararlarını doğrudan etkilemektedir.

Araştırma, çocukların yaş grupları (0–3 ve 3–6 yaş), hane halkı gelir düzeyi ve annelerin çalışma durumları gözetilerek seçilen 50 katılımcı ile yapılan derinlemesine görüşmelere dayanmaktadır. Bulgular, Hays’in (1996) öne sürdüğü “yoğun annelik ideolojisi”nin tüm gelir gruplarında görüldüğünü, ancak strateji ve pratiklerde sınıfsal farklılıkların belirginleştiğini ortaya koymaktadır. Üst ve orta gelir gruplarında pedagojik tercihler ve kültürel sermaye öne çıkarken; alt gelir grubunda bakım çoğunlukla ekonomik zorunluluklar ve kırılgan destek ağları üzerinden yürütülmekte, kadınlar bu yükün altında daha yoğun baskı yaşamaktadır. Fraser’ın (2016) “ücretli emek ve bakım emeği arasındaki yapısal gerilim” kavramı bu deneyimlerdeki ortak zemini görünür kılarken; Folbre’nin “çocukların kamusal fayda” yaklaşımı, bakım emeğinin yalnızca bireysel değil toplumsal bir sorumluluk olduğunu hatırlatmaktadır.

Araştırma, feminist sosyal politika tartışmalarıyla bağlantılı olarak üç kritik ihtiyacı öne çıkarmaktadır: (1) 0–6 yaş için erişilebilir, güvenilir ve ücretsiz kamusal bakım hizmetlerinin yaygınlaştırılması, (2) ebeveyn izinlerinin uzatılması ve tüm istihdam biçimlerini kapsamaması, (3) esnek ve güvenceli çalışma modellerinin geliştirilmesi. Bu politikaların eşzamanlı olarak erişilebilir olması, bakım emeğini kolektifleştirerek toplumsal cinsiyet karşıtı eğilimlere karşı feminist bir gündemin inşasında temel araçlar sağlayacaktır.

Medicalized Media Narratives at the Intersection of Gender and Disability

Kardelen Akçam

Abstract

This study focuses on the medical discourse constructed through bodies stigmatized in the media as “sick, abnormal, ugly, disabled.” To analyze the discourse produced around bodies that fall outside the boundaries of the norm, feminist critical discourse analysis and disability studies have been employed. Feminist critical discourse analysis aims to uncover the complex ways in which taken-for-granted assumptions about gender identities and hegemonic power relations are discursively produced and maintained (Lazar, 2007: 142). Disability is a broad concept encompassing ideological categories used to stigmatize bodies excluded from cultural norms, such as “sick, deformed, unbalanced, ugly, elderly, intellectually disabled, handicapped, insane, and helpless” (Thomson, 2011: 525). Disability studies do not assume that being labeled as a “freak” is inherently stigmatizing; instead, they challenge the prejudice that unusual and non-normative embodiments are inevitably hierarchically inferior (Thomson, 2011: 527). Disability permeates social identities, political views, and cultural practices, intersecting with gender in this regard. Therefore, it is essential to expand the field by thinking about disability alongside feminist theory, questioning assumptions, and better understanding overlapping categories (Thomson, 2011: 524).

In this context, the study conducts a discourse analysis of 16 episodes featuring Serap Demir on the health program *Zahide Yetiş’le*, which airs on Show TV during weekday daytime slots. In the program, Serap Demir’s height was medicalized, her gender identity was subjected to debate, and her private life and body were exposed. All these interventions were carried out under the guise of “healing and curing,” while ableist ideology was reproduced and a representation practice reminiscent of “freak shows” was exhibited.

Cinsiyet ve Sakatlık Ekseninde Tıbbileştirilen Medya Anlatıları

Kardelen Akçam

Özet

Bu çalışma, medyada “hasta, anormal, çirkin, sakat” olarak damgalanan bedenler üzerinden kurulan tıbbi söyleme odaklanmaktadır. Çalışmada, normun sınırları dışında kalan bedenler üzerinden üretilen söylemi analiz etmek amacıyla feminist eleştirel söylem analizi ve sakatlık çalışmalarına başvurulmuştur. Feminist eleştirel söylem analizi, cinsiyet kimliklerine dair doğal kabul edilen varsayımların ve hegemonik güç ilişkilerinin söylemsel düzeyde üretildiği ve sürdürüldüğü karmaşık yolları ortaya koymayı amaçlamaktadır (Lazar, 2007: 142). Sakatlık ise çok geniş bir kavram olup “hasta, deforme, dengesiz, çirkin, yaşlı, geri zekâlı, özürlü, deli ve aciz” gibi kültürel standartların dışında bırakılan bedenleri damgalamak için kullanılan ideolojik kategorileri kapsamaktadır (Thomson, 2011: 525). Sakatlık analizi, ucube olarak yaftalanmanın kara leke olduğunu varsaymaz ve alışılmadık ve norm-dışı bedenleşmenin kaçınılmaz bir biçimde hiyerarşik olarak aşağı olduğu ön yargısına meydan okur (Thomson, 2011: 527). Toplumsal kimliklere, siyasal görüşlere, kültürel pratiklere sirayet eden sakatlık, bu açıdan toplumsal cinsiyete benzemektedir. Bu nedenle sakatlığı feminist kuram ile birlikte düşünerek alanını genişletmek, varsayımları sorgulamak, üst üste binen kategorileri daha iyi anlamak gerekmektedir (Thomson, 2011: 524).

Bu doğrultuda çalışmada, hafta içi her gün Show Tv gündüz kuşağında yayınlanan Zahide Yetiş’le adlı sağlık programına konuk edilen Serap Demir’in dâhil olduğu 16 bölümün söylem analizi yapılmıştır. Programda Serap Demir’in boy uzunluğu tıbbileştirilmiş, cinsiyet kimliği tartışmaya açılmış, özel hayatı ve bedeni teşhir edilmiştir. Tüm bunlar “iyileştirme ve tedavi etme” amacıyla gerçekleştirilirken programda sağlamcı ideoloji yeniden üretilmiş ve “freak show”lara benzer bir temsil pratiği sergilenmiştir.

Towards Equality with Women Textile Workers: An Empowerment-Based Intervention Program

Meltem Cantürk, Güneş Ertaş

Anne Çocuk Eğitim Vakfı (AÇEV)

Abstract

This study examines an intervention program developed based on the assumption that reaching women in the workplace can be an effective way to engage women who left the formal education system at an early age. The intervention program aims to support women who work in textile factories to take a more active part at home, in the workplace, and in society.

The program was implemented between 2019–2024 in 12 provinces of Türkiye, in 27 different textile factories. A total of 1,151 women workers participated in the program; in addition, 1,709 women were reached through peer education and 1,236 women through empowerment seminars.

The program consisted of nine to twelve sessions in which participants met at the workplace each week for 2–3 hour long sessions. During the sessions, topics such as literacy, mathematics, general knowledge, gender equality, communication, health literacy, legal rights, and coping with violence were addressed with women workers.

The program evaluation was carried out through pre-test–post-test applications, perceived change surveys, and focus group or individual interviews. Changes in knowledge, attitudes, and skills were monitored through participant surveys; and data related to experiences were obtained through focus group and individual interviews and facilitator observations.

The findings reveal that women show meaningful improvements in areas such as self-efficacy, right advocacy, participation in decision-making processes at home and in work life, and awareness of violence. Supporting women not only as a labor force but also as more visible and effective individuals in social and public life, this study approaches the workplace as an intervention space that supports gender equality. The research demonstrates the transformation potential of local interventions conducted in the workforce in terms of gender equality.

Tekstil İşçisi Kadınlarla Eşitliğe Doğru: Güçlenme Temelli Bir Müdahale Programı

Meltem Cantürk, Güneş Ertaş

Mother Child Education Foundation (AÇEV)

Özet

Bu çalışma, örgün eğitim sisteminden erken yaşta ayrılmış kadınlara iş yerinde ulaşmanın etkili bir yol olabileceği varsayımıyla yürütülen bir müdahale programını ele almaktadır. Tekstil sektöründe uygulanan bu program, kadınların evde, iş yerinde ve toplumda daha aktif bireyler olarak yer almalarını desteklemeyi amaçlamaktadır. Program, 2019–2024 yılları arasında Türkiye’nin 12 ilinde, 27 farklı tekstil fabrikasında uygulanmıştır. Toplam 1.151 kadın işçi bu programa katılmış buna ek olarak akran eğitimi yoluyla 1.709 kadına ve güçlenme seminerleri aracılığıyla 1.236 kadına ulaşılmıştır.

Dokuz ila on iki oturumdan oluşan program kapsamında katılımcılarla her hafta iş yerinde gerçekleştirilen 2–3 saatlik oturumlarda bir araya gelinmiştir. Oturumlarda, işçi kadınlarla okuryazarlık, matematik, genel kültür, toplumsal cinsiyet eşitliği, iletişim, sağlık okuryazarlığı, hak bilgisi ve şiddetle baş etme gibi konular işlenmiştir.

Programın değerlendirme süreci; ön test–son test uygulamaları, algılanan değişim anketleri ve odak grup veya bireysel görüşmeler ile yürütülmüştür. Katılımcı anketleriyle bilgi, tutum ve beceri düzeyindeki değişimler izlenmiş; odak grup ve bireysel görüşmeleri ve eğitmen gözlemleriyle deneyimlere dair veriler elde edilmiştir.

Bulgular, kadınların öz yeterlik, hak arama, ev içi ve iş yaşamındaki karar süreçlerine katılım ve şiddet farkındalığı gibi alanlarda anlamlı gelişmeler gösterdiğini ortaya koymaktadır. Kadınların yalnızca üretim süreçlerine katılan iş gücü olarak değil, aynı zamanda sosyal ve kamusal yaşamda daha görünür ve etkili bireyler olarak güçlenmelerini destekleyen bu çalışma, iş yerini toplumsal cinsiyet eşitliğini destekleyici bir müdahale alanı olarak ele almaktadır. Araştırma, emek alanında yürütülen yerel müdahalelerin, eşitlik mücadelesi açısından nasıl bir dönüşüm potansiyeli taşıyabileceğini göstermektedir.

Let's Talk Equality: Youth Imagining a Social Contract on Gender in Turkey and Europe - Coffee Forum Activity within the scope of the EU EXPRESS2 Project

Meriç Çağlar, Zeynep Gülru Göker

Sabancı University

Abstract

This 90-minute interactive session invites students and young scholars working on gender, feminism, and democracy to imagine and write together what a fair and inclusive social contract could look like beyond theory or policy talk. We will start by asking “What is a social contract, and how have feminists critiqued and advanced it?” If original contracts were written by men, for men, and about men, what does it mean to rewrite it with gender equality and diversity at its core? We will also share insights from the EU EXPRESS2 project on what disrupts gender equality in Turkey and Europe, and how the current wave of anti-gender politics threatens equality. Next, through a quick thought experiment inspired by Rawls’s “*veil of ignorance*,” you’ll imagine entering a future society without knowing who you’ll be in it, and ask yourself what justice would entail from a position of uncertainty. Then, in small groups, participants will co-draft gender-related thematic sections of a new social contract, deciding which principles, rights, and responsibilities must be included. Each group will present its “mini contract” followed by a collective discussion. We will wrap up with “the EU through youth eyes,” exploring what young people expect from Europe when it comes to justice, equality, and shared futures.

Gençlik Perspektifinden Eşitlik: Türkiye ve Avrupa için Yeni Bir Toplumsal Sözleşme - AB EXPRESS2 Projesi Kahve Forumu

Meriç Çağlar, Zeynep Gülru Göker

Sabancı University

Özet

Bu 90 dakikalık interaktif oturumda, toplumsal cinsiyet, feminizm ve demokrasi üzerine çalışan öğrenci ve genç araştırmacıları, kuramsal tartışmaların ya da diplomatik söylemlerin ötesine geçerek adil ve toplumsal cinsiyet açısından kapsayıcı bir toplumsal sözleşmeyi birlikte hayal etmeye ve yazmaya davet ediyoruz. Oturuma şu soruyla başlayacağız: “Toplumsal sözleşme nedir? Feministler bu düşünceyi ne şekillerde eleştirmiştir ve geliştirmiştir?” Eğer ilk toplumsal sözleşmeler erkekler tarafından, erkekler için ve erkekler hakkında yazıldıysa, eşitlik ve çeşitliliği merkeze alarak bir sözleşmeyi günümüzde yeniden yazmak ne anlama gelir? Bu kısımda AB EXPRESS2 projesi kapsamında yürütülen araştırmanın bulgularından hareketle Türkiye ve Avrupa’da toplumsal cinsiyet eşitliğine karşı hareketleri ve oluşturdukları tehditleri de ele alacağız. Daha sonra, Rawls’un “*cehalet peçesi*” kavramından esinlenen kısa bir düşünce egzersizi ile gelecekteki bir topluma, kim olacağınızı bilmeden girdiğimizi hayal edeceğiz. Bu belirsizlik halinden bakıldığında, “adalet ne gerektirir?” diye soracağız. Daha sonra, katılımcılar küçük gruplar halinde, yeni bir toplumsal sözleşmenin toplumsal cinsiyetle ilgili tematik bölümlerini birlikte yazacak ve hangi ilkelerin, hakların ve sorumlulukların sözleşmede mutlaka yer alması gerektiğini tartışacaklar. Ardından, her grup kendi “mini sözleşmesini” sunacak ve hep birlikte değerlendireceğiz. Son bölümde “*Gençlerin Gözünden Avrupa Birliği*” başlığı altında, gençlerin Avrupa’dan adalet, eşitlik ve ortak bir gelecek konusunda beklentilerini birlikte konuşacağız.

An Examination of the Encounter Experiences of Conservative and Secular Women in Istanbul's Cultural Spaces

Neslihan Baykal Tuna

Near East University

Abstract

Istanbul, a cosmopolitan city, exhibits divisions not only along political and religious lines but also culturally. Since the 1980s, conservative women have begun to take their place in the public sphere. Over the past twenty years, conservative women who frequent municipal spaces have, due to their familiarity with these places, often visited the transformed cultural spaces that have evolved alongside changes in the municipality, and its approach to municipal administration. The renewed face of municipal cultural spaces has also become appealing to secular women. The transformation of these spaces has enabled women from different neighborhoods to meet.

The study was designed to examine whether the encounters between conservative and secular women visiting Istanbul's transforming cultural spaces over the past 20 years have mitigated the polarization emerging in Turkey's political climate, and to understand the perspectives of women from different groups toward each other. Understanding the experiences of women who find their place in cultural spaces through their conservative identities is among the study's secondary objectives.

This study will analyze the experiences of conservative and secular women visiting cultural venues in Istanbul through in-depth interviews. The study population is defined as conservative and secular women visiting cultural venues owned by the Istanbul Metropolitan Municipality. The research sample will be selected using purposive sampling. The sample is expected to consist of a total of 20 female participants living in Istanbul and visiting cultural venues belonging to the Istanbul Municipality. Data will be collected using qualitative research methods, specifically structured questionnaires and in-depth interview techniques, and the data collected from the sample will be analyzed using qualitative research methods.

It is believed that the findings will contribute to the field in terms of whether cultural spaces are effective in eliminating polarization and fragmentation, and will pave the way for broader studies.

İstanbul'un Kùltürel Mekanlarında Muhafazakar ve Seküler Kadınların Karşılaşma Deneyimlerinin İncelenmesi

Neslihan Baykal Tuna

Kıbrıs Yakın Doğu Üniversitesi

Özet

Kozmopolit bir şehir olan İstanbul sadece siyaset ve din ekseninde değil kùltürel anlamda da bölünmüşlük sergilemektedir. 1980'li yıllardan itibaren muhafazakar kadınlar kamusal alanda yer almaya başlamıştır. Yirmi yıllık süreçte belediye mekanlarında yer alan muhafazakar kadınlar belediyenin ve belediyeçilik anlayışının değişmesi ile birlikte dönüşen kùltürel mekanları, deyim yerinde ise ayaklarının alışık olması nedeni ile sıkça ziyaret etmektedir. Belediyeye ait kùltürel mekanların yenilenen yüzü seküler kadınlar için de cezbedici olmuştur. Mekanların dönüşümü farklı mahallelerden kadınların karşılaşmasına imkan tanımıştır.

Çalışma, İstanbul' un dönüşen kùltürel mekanlarını ziyaret eden muhafazakar ve seküler kadınların karşılaşmalarının son 20 yılda Türkiye'nin siyasal ikliminde ortaya çıkan kutuplaşmayı yumuşatıp yumuşatmadığını görmek, farklı kutuplardan kadınların birbirlerine bakış açılarını anlamak amacıyla tasarlanmıştır. Kùltürel mekanlarda muhafazakar kimlikleri ile yer bulan kadınların deneyimlerini anlamaya çalışmak çalışmanın alt amaçları arasında yer almaktadır.

Bu çalışmada İstanbul'un kùltürel mekanlarını ziyaret eden muhafazakar ve seküler kadınlarla derinlemesine görüşmeler yapılarak kadınların bu karşılaşmalardaki deneyimleri analiz edilmeye çalışılacaktır. Çalışmanın evreni İstanbul Büyükşehir Belediyesine ait kùltürel mekanları ziyaret eden muhafazakar ve seküler kadınlar olarak belirlenmiştir. Araştırmanın örneklemini amaçsal örneklem yöntemi ile seçilecektir. Örneklemin İstanbul' da yaşayan ve İstanbul Belediyesine ait kùltürel mekanları ziyaret eden toplamda 20 kadın katılımcıdan oluşması hedeflenmiştir. Verilerin nitel araştırma yöntemlerinden yapılandırılmış soru formu ile derinlemesine görüşme tekniği kullanılarak toplanması ve örneklemden toplanacak verilerin nitel araştırma yöntemleri ile analiz edilmesi planlanmaktadır.

Bulguların kùltür mekanlarının kutuplaşmaların ve ayrışmaların ortadan kalkmasında etkili olup olmadığı konusunda alana katkı sağlayacağı ve daha geniş çaplı çalışmalara zemin hazırlayacağı düşünülmektedir.

Resistance in Mosques: Cultural Encounters, Everyday Transgressions, and Feminist Interventions

Nur Kıpçak

Abstract

Rising right-wing nationalist and misogynistic discourses blame women's presence in public spaces for the erosion of family values, while obstructing efforts to make mosques more inclusive for women's worship. On social media, women's demands to pray in mosques are framed as a "declaration of war," and mosques are defended as the ultimate bastions of patriarchy. Women's presence in mosques is portrayed as a threat that will bring about moral decay and the collapse of the family. My ethnographic study explores forms of resistance in mosques: liminal rituals, *metis* tactics, cultural encounters, and struggles in Turkey; and *embodied tafsir* movements, feminist interventions, and queer religiosities in global contexts.

Liminal rituals such as *ziyarah* and *tarawih* bring together women from diverse classes, ages, and backgrounds, temporarily suspending social hierarchies. Cultural encounters emerging through mobility—through migrants, tourists, Hajj and Umrah, and other transnational travels—expose women to new religious sensibilities and reshape local mosque practices. *Metis* tactics refer to the spontaneous, creative maneuvers women employ in everyday life—such as pretending to be tourists or acting as if they do not understand what is being said when confronted with harassment in mosques. The shared misogynistic reactions to initiatives such as the Women in Mosques campaign and KADEM's Mosques Are Ours project are particularly revealing. Feminist hermeneutic scholarship initiated by American academics has paved the way for demands for equal access to mosques and for women's leadership in prayer. This *embodied tafsir* movement has inspired the establishment of women's mosques and inclusive mosques affirming LGBTQ believers around the world.

The doctoral dissertation on which this paper is based approaches the sacredness attributed to space as situational and attentive to differences among women and forms of religiosity. Drawing on ethnographic fieldwork—including 46 semi-structured interviews and participant observation in 27 mosques between 2019 and 2024—the study moves beyond theories of subjectivity to trace the connections between experience and structure. It shows that equitable access to mosques is not a utopian ideal but a lived reality—sometimes partial and embedded, sometimes visible in everyday practice.

Camilerde Direniş: Kültürel Karşılaşmalar, Gündelik İhlaller, Feminist Müdahaleler

Nur Kıpçak

Özet

Yükselen sağ milliyetçi ve mizojenik müdahaleler aile değerlerinin kaybından kadınların kamusal alandaki varlığını sorumlu tutarken camilerin kadınların da ibadet edebileceği şekilde dönüşümüne engel olur. Sosyal medyada, kadınların camilerde ibadet talebi, “savaş ilanı” addedilip camiler ataerkil düzenin en güçlü kalesi olarak savunuluyor; kadınların camiye dahlinin ahlaki çöküşünü ve ailenin yıkımını getireceği serdediliyor. Bu noktada deneyim odaklı çalışmam, camilerde direniş biçimlerini, Türkiye’deki *eşiklik* ritüelleri, *metis* taktikleri, kültürel karşılaşmalar, mücadeleler; dünyadaysa *bedenli tefsir hareketi*, feminist müdahaleler ve kuir dindarlık biçimleri üzerinden irdeliyor.

Ziyaret ve teravih gibi eşiklik ritüelleri farklı sınıf, yaş, kökenden kadınların karşılaşmasını sağlarken aynı zamanda toplumsal hiyerarşileri görece askıya alır. Hareketlilikle ortaya çıkan kültürel karşılaşmalar; göçmen ve turistlerin getirdiği farklı pratikler, hac ve umre deneyimleri, ülkeler arası seyahatler kadınları yeni olgusuyla tanıştırıp yerelde cami itiyatlarını dönüştürür. Metis taktikleri kadınların camilerdeki sataşmalar karşısında turist taklidi yaparak iştirileni anlamıyormuşçasına davranmak gibi gündelik hayatta sergiledikleri anlık, yaratıcı becerilerdir. Kadınlar Camilerde Kampanyası ve KADEM’in Camiler Hepimizin Projesi gibi farklı gruplar tarafından başlatılan girişimlere gelen ortak mizojenik tepkiler çarpıcıdır. Amerikalı akademisyenlerin başlattığı feminist hermenötik tefsir ise camilere eşit erişim talebi ve imamlığın önünü açar. Bu *bedenli tefsir hareketi* dünyada kadın camileri ve kapsayıcı camilerin (LGBTİ *affirmation*) kurulmasını sağlar.

Bildirinin dayandığı doktora tezi mekâna atfedilen kutsallığı durumsal olarak ele alıyor; kadınlar ve dindarlıklar arasındaki farklılıkları gözetiyor. 2019-2024 yıllarında, 27 camide gerçekleştirilen 46 mülakata ve katılımcı gözleme dayalı saha araştırması, özne kuramının ötesine geçerek deneyimler ile yapılar arasında bağlantılar kurarken adil cami kullanımının ütöpik bir fikir değil, bazen görece ve gömülü bazen de açıktan ama halihazırda yaşandığını kuramsal olarak açığa çıkarıyor.

Anxiety, Loneliness, and Motherhood: New Dynamics in Female Voting Behavior

Nur Sinem Kourou, Özgün Elif Çaldemir

Istanbul Kültür University

Abstract

Changes in women's voting behavior have been studied as a multilayered phenomenon shaped by different dynamics in each context. For example, in Western democracies, mass political behavior has evolved over time from a "traditional gender gap" to a "modern gender gap." While women supported right-wing parties more strongly than men before the 1980s (Dogan, 1967; Duverger, 1955; Lipset, 1960), their tendency to vote for left-wing parties increased compared to men in the following period (Abendschön & Steinmetz, 2014; Giger, 2009; Inglehart & Norris, 2003). This transformation is explained by two main theoretical frameworks in the literature. Cultural theories point to the modernization process experienced by post-industrial societies and the proliferation of post-materialist values related to gender equality especially, but not exclusively, among women citizens (Emmenegger & Manow, 2014; Inglehart & Norris, 2003; Shorrocks, 2018). Structural theories, on the other hand, focus on women's increasing economic empowerment and its impact on gender relations, household structure, and the welfare policies favored by women and men (Carroll, 1988; Iversen & Rosenbluth, 2006; Manza & Brooks, 1998). Deepening systemic gaps and the resulting discourse of distrust among women make them a critical political constituency, particularly on 'care-based' issues. The anxiety generated by current conditions among women voters stems from various sources. This situation leads women to exhibit the same behavior for different reasons, demonstrating that treating them as a homogeneous group would be flawed. The study examines the shift in voting behavior by examining the intersection of mothers' increasing anxiety and the loneliness experienced by young women in various ways with political identity. While the literature suggests that women's voting preferences tend to be more pro-status quo during periods of fear, anxiety, and uncertainty, in-depth interviews conducted with 78 women voters from various regions of Turkey between October 2024 and January 2025 reveal the opposite. The findings demonstrate that areas of insecurity and anxiety transform women into "status quo breakers" and more active political actors, and that this transformation leads to significant shifts in voting preferences.

Kaygı, Yalnızlık ve Annelik: Kadın Seçmen Davranışında Yeni Dinamikler

Nur Sinem Kourou, Özgün Elif Çaldemir

İstanbul Kültür Üniversitesi

Özet

Kadın seçmenlerin oy davranışındaki değişimler, her bağlamda farklı dinamikler tarafından şekillenen çok katmanlı bir olgu olarak incelenmiştir. Örneğin, batı demokrasilerinde kitlesel siyasi davranış, zaman içinde “geleneksel cinsiyet farkı”ndan “modern cinsiyet farkı”na evrilmiştir. 1980’ler öncesinde kadınlar, erkeklere kıyasla sağ partileri daha güçlü biçimde desteklerken (Dogan, 1967; Duverger, 1955; Lipset, 1960), sonraki süreçte erkeklere oranla sol partilere oy verme eğilimleri artmıştır (Abendschön & Steinmetz, 2014; Giger, 2009; Inglehart & Norris, 2003). Bu dönüşüm, literatürde iki ana teorik çerçeveye açıklanmaktadır. Kültürel teoriler, sanayi sonrası toplumların yaşadığı modernleşme süreci ile cinsiyetler arası eşitliğe ilişkin post-materyalist değerlerin –özellikle ama yalnızca kadın vatandaşlar arasında değil– yaygınlaşmasına işaret eder (Emmenegger & Manow, 2014; Inglehart & Norris, 2003; Shorrocks, 2018). Yapısal teoriler ise kadınların artan ekonomik güçlenmesine ve bunun cinsiyet ilişkileri, hane yapısı ve kadınlar ile erkeklerin tercih ettiği refah politikaları üzerindeki etkilerine odaklanır (Carroll, 1988; Iversen & Rosenbluth, 2006; Manza & Brooks, 1998). Literatürde büyük yapısal dönüşümler, kültürel alışkanlıklar ve toplumsal değişimlerin seçmen davranışını şekillendirdiği öne sürülse de bu çalışma Türkiye’deki demokratik erozyon sürecinin kadın seçmenlerin oy tercihlerinde değişimi tetikleyen özgün bir unsur olduğunu savunmaktadır. Derinleşen sistemsel boşluklar ve buna bağlı olarak kadınlar arasında artan güvensizlik söylemi, onları özellikle “şefkat temelli” konularda kritik siyasi alıcılar hâline getirmektedir. Mevcut koşulların kadın seçmenlerde yarattığı kaygı, farklı kaynaklardan beslenmektedir. Bu durum, kadınların aynı davranışı farklı nedenlerle sergilemesine yol açmakta ve onları homojen bir grup olarak değerlendirme yaklaşımının yanlış olacağını göstermektedir. Çalışma, annelerin artan kaygıları ile genç kadınların pek çok açıdan yaşadığı yalnızlığın, siyasi kimlikle kesişimini ele alarak oy davranışındaki değişimi incelemektedir. Her ne kadar literatür, korku, kaygı ve belirsizlik dönemlerinde kadınların oy tercihlerinin daha statükocu bir çizgide kaldığını ileri sürse de 2024 Ekim – 2025 Ocak aylarında Türkiye’nin farklı bölgelerinden 78 kadın seçmenle gerçekleştirilen derinlemesine görüşmeler bunun aksini ortaya koymaktadır. Bulgular, güvensizlik ve kaygı duyulan alanların, kadınları “statüko-kırıcı” ve daha etkin siyasi aktörlere dönüştürdüğünü; bu dönüşümün ise oy tercihlerinde anlamlı değişimlere yol açtığını göstermektedir.

Dualities, Body and Eating Disorders

Pakistan Sarikaya, Cihad Özsöz

Süleyman Demirel University

Abstract

From the past to the present, body image has changed and transformed within the context of social perceptions along the axes of time and space. The body, which changes and transforms depending on the social context, is part of a process of construction. This process of construction consists of both discursive and structural elements. Moreover, while the body simultaneously maintains its existence as both an ongoing biological process and a persistent social construct, essentialist and substantialist approaches to the body have created dualisms. These dualisms have proliferated into numerous dichotomous categories such as mind/body, spirit/body, nature/culture, and woman/man. Established along both discursive and practical lines, these dualisms have also fuelled specific health problems that are not always directly visible in society. One such health problem is eating disorders, which date back to ancient times and are still considered diseases today. Eating disorders are not merely medical conditions but also sociological phenomena. At the same time, they are deeply intertwined with various domains, including the body itself. In this sense, this study will discuss the body as a relational concept with both social and individual characteristics, while also examining its relationship with eating disorders. This analysis will be conducted from a relational perspective, taking into account the processual and contextual nature of the body. The aim, therefore, is to lift the essentialist veil imposed on the body within its historical and social context. Without overlooking the mechanisms that sustain this essentialist veil, the body will be evaluated both relationally and processually, as relationality and process are inseparable. Human agency, too, is continuously reproduced and reshaped through the ongoing relationships and interactions in which we are embedded. From this perspective, when evaluating the dualities surrounding the body, the historical and social context will be taken as a reference point and examined through two temporal axes: pre-modern and post-modern.

İkilikler, Beden ve Yeme Bozukluğu

Pakistan Sarıkaya, Cihad Özsöz

Süleyman Demirel Üniversitesi

Özet

Geçmişten günümüze beden algısı toplumsal tahayyüller bağlamında zaman ve mekân ekseninde değişip dönüşmüştür. Toplumsal konjonktüre bağlı olarak değişen ve dönüşen beden bir inşa edilme sürecine dahildir. Bu inşa edilme süreci hem söylemsel hem de yapısal unsurlardan oluşmaktadır. Ayrıca bir yandan beden hem halihazırda bitmemiş biyolojik bir süreç hem de süregelen bir toplumsallık olarak varlığını idame ettirmekteyken diğer yandan bedene yönelik tözcü ve özcü yaklaşımlar düalizmler yaratmıştır. Bunlar ruh/beden, akıl/beden, doğa/kültür ya da kadın/erkek gibi daha pek çok dikotomik kategorilerle çoğalarak devam etmiştir. Bu düalizmler, söylemsel ve pratikler ekseninde kurularak kimi zaman toplumsalda doğrudan görülemeyen kimi sağlık problemlerini de beslemiştir. Bu sağlık problemlerinden biri tarihi eskilere dayanan ve günümüzde de hastalık olarak nitelendirilen yeme bozukluğudur. Yeme bozukluğu salt bir hastalık olmamakla birlikte sosyolojik bir meseledir. Aynı zamanda yeme bozukluğu da beden gibi pek çok alanla ilişkilidir. Bu anlamda bu çalışmada hem toplumsal hem de bireysel nitelikler taşıyan ve ilişkisel bir terim olan beden tartışılırken yeme bozukluğuyla ilişkisi de irdelenecektir. Bu irdeleme bedenın süreçsel ve bağlamsal niteliği ile göz önünde tutularak ilişkisel olarak yürütülecektir. Dolayısıyla amaç tarihsel ve toplumsal bağlamda bedene giydirilen tözcü örtüyü kaldırma çabasıdır. Bu tözcü örtüyü besleyen mekanizmalar göz ardı edilmeksizin beden hem ilişkisel hem de süreçsel olarak değerlendirilecektir. Çünkü ilişkisellik ve süreç birbirinden ayrılmayan bir bütündür. Faillik kapasitemiz de içinde bulunduğumuz sürekli ilişkiler, etkileşimler aracılığıyla devamlı olarak hem yeniden üretilir hem de yeniden şekillenir. Bu açıdan beden üzerindeki ikilikleri değerlendirirken tarihsel ve toplumsal bağlam referans noktası alınarak bu bağlam modern öncesi ve modern sonrası olmak üzere iki zamansal çizgi üzerinden ele alınacaktır.

Care Work and Lullabies: At the Crossroads of Social Transformation

Rümeysa Çamdereli, Begüm Acar

Kadir Has University, Sabancı University

Abstract

This workshop aims to create a shared space for reflecting on the socialization of care work through the cultural and emotional resonances of lullabies.

Lullabies are not merely individual practices associated with motherhood or nostalgic cultural artifacts. They are also a powerful form of oral culture that encompasses women's affective labor, gender roles, and the intergenerational transmission of knowledge. As musical practices embedded in everyday life, lullabies reveal how care, emotion, and creativity intersect within the rhythms of domestic and social life. By engaging with lullabies from a critical feminist perspective, this workshop explores how these oral traditions both carry and transform women's voices, experiences, and forms of everyday resistance. Concepts such as care labor, invisible work, domestic production, and non-canonical musical narratives are revisited to reconsider lullabies as sites of social memory and collective expression.

Through participants' reflections and shared experiences, the workshop seeks to weave a collective framework that uncovers the emotional, cultural, and political layers within lullabies. It invites participants to rethink care work as an inclusive and egalitarian social responsibility shared by all caregivers. Concluding with the collaborative reinterpretation or creation of a lullaby, the workshop proposes a creative engagement with feminist thought rooted in both personal and collective experience.

Bakım Emeği ve Ninniler: Toplumsal Dönüşümün Neresinde?

Rümeysa Çamdereli, Begüm Acar

Kadir Has Üniversitesi, Sabancı Üniversitesi

Özet

Bu atölye, ninnilerin kültürel ve duygusal çağrışımlarından hareketle bakım emeğinin toplumsallaşması üzerine ortak bir düşünme alanı açmayı amaçlıyor.

Ninniler, annelik ve çocuk bakımıyla ilişkilendirilen bireysel pratiklerden ya da nostaljik kültürel öğelerden ibaret değildir. Kadınların duygulanımsal emeğini, toplumsal cinsiyet rollerini ve kuşaklar arası bilgi aktarımını içeren güçlü bir sözlü kültür biçimini temsil ederler. Gündelik yaşamın ve bakımın ritimlerine içkin müzikal pratikler olarak, duygulanım, yaratıcılık ve bakımın kesiştiğı noktaları görünür kılarlar. Atölye, ninnilere eleştirel feminist bir perspektiften yaklaşarak bu sözlü geleneklerin kadınların seslerini, deneyimlerini ve gündelik direniş biçimlerini nasıl taşıyıp dönüştürdüğünü tartışmayı hedefler. Feminist kuramın bakım emeği, görünmez emek, ev içi üretim ve kanon dışı müzikal anlatılar gibi kavramları çerçevesinde, ninniler toplumsal hafıza ve kolektif ifade alanları olarak yeniden ele alınır.

Katılımcıların katkılarıyla bu çerçeveyi birlikte örmeyi hedefleyen atölye, ninnilerin barındırdığı duygusal, kültürel ve politik katmanları açığa çıkarmayı; bakım emeğini kapsayıcı ve eşitlikçi bir toplumsal sorumluluk olarak yeniden düşünmeyi önerir. Atölye, tartışmalardan yola çıkarak mevcut bir ninninin yeniden yorumlanması ya da alternatif bir ninni üretilmesiyle tamamlanacaktır.

“With Marx’s Mind and Lenin’s Eyes”: Communist Masculinities in 1920s and 1930s Turkey

Sercan Çınar

Central European University

Abstract

This paper examines the construction of communist masculinities in 1920s–1930s Turkey, a period marked by the translation of Marxist thought, the making of a localized Marxist literacy, and the formative phase of organized communist activism—what I define as communism in Turkey. Focusing on the early theoretical and political practices of Marxism in Turkey from the perspective of gender and critical studies on men and masculinities, the study begins with the formative years (1920–1925) of the Communist Party of Turkey (TKP) and analyzes the prosopography of its leading male figures, notably Dr. Şefik Hüsnü (Deymer).

The analysis first reveals representations of masculinity in texts authored by communist men—particularly those addressing “the woman question” with reference to the classical Marxist canon—and examines how these formulations contributed to shaping the activists’ gendered political convictions. Defining being a male Communist as a dual process involving both the formation of a gendered revolutionary self and the cultivation of theoretical competence, I further explore the sites where communist masculinities were constructed beyond textual imperatives. This includes the broader field of communist activism, which combined texts, convictions, forms of life and modes of conduct, organizational principles, and mechanisms of political control and surveillance.

To this end, I analyze the discursive regimes promulgated by the Comintern (Third International)—a crucial actor in the world-historical experience of communism—and its political-institutional operations through affiliated organizations and projects created at the international level. Examining these regimes helps illuminate how a communist man’s conduct was shaped by the political culture and cultural practices prevailing in the milieu, and how these, in turn, served to bring this conduct and gender norms into a certain accord. Drawing on primary sources documenting the political activism of communist men in Turkey and their autobiographical writings, the study reveals how being a male Communist was constituted and reconstituted through political action and how this conduct has been historically perpetuated within the communist tradition.

“Şu Marks’ın Kafası, Lenin’nin Gözüyle Yazan Muharrir”: 1920’ler ve 1930’lar Türkiye’sinde Komünist Erkeklikler

Sercan Çınar

Central European University

Özet

Bu makale, Marxist düşüncenin tercüme edildiği, yerleştirilmiş bir Marksist okuryazarlığın oluştuğu ve örgütlü komünist aktivizmin şekillenme sürecinin yaşandığı 1920–1930’lar Türkiye’sinde komünist erkekliklerin inşasını incelemektedir—ki ben bunu Türkiye’de komünizmin oluşum dönemi olarak tanımlıyorum. Çalışma, Türkiye’de Marksizmin erken kuramsal ve siyasal pratiklerine toplumsal cinsiyet ve eleştirel çalışmalar perspektifinden erkeklik / maskülinite olgusuna odaklanarak bakmakta; Türkiye Komünist Partisi’nin (TKP) kuruluş yılları (1920–1925) ile başlamaktadır. Bu bağlamda, özellikle Dr. Şefik Hüsnü (Deymer) olmak üzere önde gelen erkek figürlerin prosopografik analizi yapılmaktadır.

Analiz, öncelikle komünist erkekler tarafından kaleme alınan metinlerde—özellikle klasik Marksist kanona referansla “kadın meselesi”ni ele alanlarda—erkekliğin nasıl temsil edildiğini ortaya koymakta ve bu formülasyonların aktivistlerin toplumsal cinsiyetle şekillenen siyasi kanaatlerini nasıl biçimlendirdiğini incelemektedir. Erkek bir Komünist olmayı, hem toplumsal cinsiyetle yüklü devrimci bir benliğin inşası hem de kuramsal yetkinliğin geliştirilmesi şeklinde ikili bir süreç olarak tanımlayarak, komünist erkekliklerin yalnızca metinsel zorunluluklarla sınırlı kalmayıp başka hangi alanlarda kurgulandığını da derinlemesine inceliyorum. Bu alanlar; metinleri, siyasi kanaatleri, yaşam ve davranış biçimlerini, örgütsel ilkeleri ve siyasal kontrol ile gözetim mekanizmalarını birleştiren daha geniş bir komünist aktivizm sahasını kapsamaktadır.

Bu amaçla, dünya tarihsel komünizm deneyiminde kritik bir aktör olan Komintern’in (Üçüncü Enternasyonal) yürüttüğü söylemsel rejimleri ve uluslararası düzeyde oluşturulan bağlı örgütler ve projeler aracılığıyla gerçekleştirdiği siyasi-kurumsal operasyonları da bu çalışma da analiz ediyorum. Bu rejimlerin incelenmesi, komünist bir erkeğin davranışının, içinde bulunduğu çevrede egemen olan siyasi kültür ve kültürel pratikler tarafından nasıl şekillendirildiğini ve bunların söz konusu davranışı toplumsal cinsiyet normlarıyla nasıl belirli bir uyuma getirdiğini de aydınlatmaya yardımcı olur.

Komünist erkeklerin Türkiye’deki siyasi aktivizmini ve özyaşam anlatılarını belgeleyen birincil kaynaklardan yararlanan çalışma, erkek bir Komünist olmanın siyasal eylem yoluyla nasıl kurulduğunu ve yeniden kurulduğunu, ayrıca bu davranışın komünist gelenek içinde tarihsel olarak nasıl sürdürüldüğünü ortaya koymaktadır.

Women, Commons, and Resistance: Life-Making Struggles in Ecological Conflicts in Türkiye

Sinem Bal

Stiftung Wissenschaft und Politik

Abstract

This study examines the role of women and their resistance practices within ecological struggles across ten provinces in Türkiye's Aegean, Black Sea, and Marmara regions. Between 1 June and 21 September 2025, fieldwork was conducted through in-depth interviews with three spokespersons from regional environmental platforms, one representative of a national women's platform, and thirty women activists from ten provinces affiliated with these networks. In addition, focus group discussions were carried out in sixteen villages with women participating in ecological resistance processes in these areas. The findings reveal that, for women, water and land are not merely environmental elements but constitute the material foundations of life and community existence. While women in urban contexts primarily frame their struggle in terms of constitutional rights, justice, and democratic participation, women living in rural areas articulate their resistance through the lens of sustaining life, securing livelihoods, and maintaining existential ties with nature. Although political-ontological motivations for participation vary, women collectively mobilize against hegemonic development paradigms legitimized through energy investments and promises of "higher living standards." In doing so, they develop new repertoires of collective action informed by the recognition that both nature and women's labor are appropriated through the enclosure of social knowledge by the state-capital nexus. This shared struggle demonstrates that the solidarity forged between urban women environmental advocates and the embodied ecological knowledge of rural women constitutes a grassroots counter-hegemonic space resisting the enclosure of commons. Accordingly, the study conceptualizes women's ecological resistance as social practices that defend life and common resources while simultaneously contesting the existing hegemonic order.

Kadınlar, Müşterekler ve Direniş: Türkiye’de Ekolojik Mücadelede Kadınların Yaşam Alanı Savunusu

Sinem Bal

Stiftung Wissenschaft und Politik

Özet

Bu araştırma, Türkiye’nin Ege, Karadeniz ve Marmara bölgelerinde, on ilinde yürütülen ekolojik mücadelelerde kadınların rolünü ve direniş pratiklerini incelemektedir. 1 Haziran–21 Eylül 2025 tarihleri arasında gerçekleştirilen saha çalışması kapsamında, üç bölgesel ekoloji platformu sözcüsü, bir ulusal kadın platformu temsilcisi ve bu ağlara bağlı on ilden otuz kadın aktivist ile derinlemesine görüşmeler yapılmıştır. Bunun yanı sıra, yine bu illere bağlı on altı köyde ekolojik direniş süreçlerine katılan kadınlarla odak grup çalışmaları gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın bulguları göstermektedir ki, kadınlar için su ve toprak yalnızca çevresel unsurlar değil; yaşamın ve topluluk varlığının maddi temelleridir. Kentlerdeki kadınlar mücadeleyi çoğunlukla anayasal hak, adalet ve demokratik katılım çerçevesinde tanımlarken, köylerde yaşayan kadınlar direnişi yaşamın sürdürülmesi, geçim güvenliği ve doğayla kurulan varoluşsal bağlar üzerinden ifade etmektedir. Her ne kadar eylemlere katılma motivasyonlarında politik-ontolojik farklılıklar olsa da, kadınlar enerji yatırımları ve “iyi yaşam standartları” vaadiyle meşrulaştırılan hegemonik kalkınma paradigmaları karşısında örgütlenmekte; doğanın ve kadın emeğinin iktidar-sermaye ittifakı tarafından toplumsal bilgiyi çitleme yoluyla gasp edildiği bilinciyle yeni bir kolektif eylem repertuarı geliştirmektedir. Bu ortak mücadele, kentlerdeki kadın ekoloji savunucularının ürettiği söylemler ile kırsaldaki kadınların yaşam bilgisi arasında kurulan dayanışma hattı üzerinden, müştereklerin çitlenmesine karşı tabandan gelişen karşı-hegemonik bir alanın ortaya çıktığını göstermektedir. Böylelikle çalışma, kadınların ekolojik direnişlerini hem yaşamı ve müşterekleri savunan hem de mevcut hegemonik düzeni zorlayan toplumsal pratikler olarak kavramsallaştırmaktadır.

The Spirit of Menstruation: The Visibility of the Menstrual Cycle in Art and the Silent Politics of the Body

Sultan Serter

Mimar Sinan Fine Arts University

Abstract

Menstruation is not only a biological but also a socio-culturally shaped experience in which the menstrual cycle, woven with discourses such as “shame,” “secrecy,” and “dirt” in society, lies at the center of policies of control and silencing of the female body. This paper examines the visibility of the menstrual cycle in art from historical, cultural, and political perspectives; it discusses how the menstrual experience is made visible, transformed, and instrumentalized in body politics through art.

Examples of how feminist art breaks the taboo around menstruation are illustrated through works such as Judy Chicago’s *The Menstruation Bathroom*, Carolee Schneemann’s *Interior Scroll*, and Rupri Kaur’s *Period*. Additionally, representations of cyclical processes such as postpartum and menopause in contemporary art practices are also addressed in this article. Whereas, Julia Kristeva’s concept of “abjection” and Hélène Cixous’s *écriture féminine* provide the theoretical foundation for menstrual art.

This paper aims to rethink gender equality, bodily autonomy, and spaces of expression through making the menstrual cycle visible. Especially, in the context of Turkey, where artistic productions centering on the menstrual experience remain limited among the younger generation of artists. Therefore, incorporating issues such as period poverty, emotional invisibility, and the aesthetics of menstrual products into current feminist art debates becomes essential.

Reglin Ruhu: Sanatta Menstrüel Döngünün Görünürlüğü ve Bedenin Sessiz Politikaları

Sultan Serter

Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi

Özet

Regl, yalnızca biyolojik değil, aynı zamanda sosyo-kültürel olarak şekillenmiş bir deneyimdir. Toplumda "ayıp", "gizli", "kirli" gibi söylemlerle örülen regl döngüsü, kadın bedeninin denetimi ve susturulması politikalarının merkezinde yer almaktadır. Bu bildiride, menstrüel döngünün sanattaki görünürlüğü tarihsel, kültürel ve politik açılardan incelenmekte; regl deneyiminin sanat yoluyla nasıl görünür kılındığı, dönüştürüldüğü ve beden politikalarının aracı haline geldiği tartışılmaktadır.

Judy Chicago'nun *The Menstruation Bathroom*, Carolee Schneemann'ın *Interior Scroll* ve Rupri Kaur'un *Period.* gibi çalışmaları üzerinden feminist sanatın regl tabusunu nasıl kırdığı örneklenmektedir. Ayrıca lohusalık ve menopoza gibi döngüsel süreçlerin çağdaş sanat pratiklerindeki temsilleri de ele alınmaktadır. Julia Kristeva'nın "abjection" kavramı ve Hélène Cixous'un dişil yazı yaklaşımı, regl sanatının teorik zeminini oluşturmaktadır.

Türkiye bağlamında, genç kuşak sanatçıları arasında regl deneyimini merkeze alan üretimler hâlâ sınırlı sayıdadır. Bu nedenle regl yoksulluğu, duygusal görünmezlik, ped estetiği gibi meseleler feminist sanat açısından güncel tartışmalara dâhil edilmelidir. Bu bildiri, regl döngüsünün görünür kılınması üzerinden toplumsal cinsiyet eşitliği, beden özgürlüğü ve ifade alanlarını yeniden düşünmeyi amaçlamaktadır.

A Feminist Negotiation of Rural Romanticism and the Strategic Transformation of Traditional Imagery: The Case of the Women of the Ağın Agricultural Development Cooperative

Tanya Aktaş

İstanbul Üniversitesi

Abstract

This study analyzes, from an anthropological perspective, how rural women transform the romanticized images about themselves through feminist negotiation processes, based on the example of the Ağın Women's Agricultural Development Cooperative in the Ağın district of Elazığ Province. The research reveals that hegemonic and romanticized rural discourses—such as “naturalness,” “authenticity,” “traditionalism,” “ancestral land,” and “a mother's touch”—are strategically reinterpreted by women and turned into tools of feminist solidarity. The fieldwork was conducted using ethnographic methods, including participant observation and in-depth interviews.

The main approach of this study is to move beyond the “empowerment” categories of developmentalist discourse and instead center women's experiences. The findings show that the cooperative functions as a “transitional space” between the private and public spheres, that women render their labor visible through nostalgic narratives, and that they establish micro-scale solidarity networks. The study emphasizes how local feminist practices take shape within the current political climate, the critical role of social capital in cooperative organization, and the need for a multi-layered analysis that transcends the traditional–modern dichotomy. For gender studies in Turkey, it offers theoretical and empirical contributions by highlighting the importance of alternative solidarity models outside hegemonic discourses.

Kırsal Romantizmin Feminist Müzakeresi ve Geleneksel İmgelerin Stratejik Dönüşümü: Ağın Kadınları Tarımsal Kalkınma Kooperatifi Örneği

Tanya Aktaş

İstanbul Üniversitesi

Özet

Bu çalışma, Elazığ İli Ağın İlçesi'ndeki Ağın Kadınları Tarımsal Kalkınma Kooperatifi örneğinden hareketle, kırsal kadınların kendileri hakkındaki romantik imgeleri nasıl feminist müzakere süreçleriyle dönüştürdüklerini antropolojik perspektifle analiz etmektedir. Araştırma, "doğallık", "otantiklik", "geleneksellik", "ata toprağı" ve "anne eli" gibi hegemonik ve romantize edilmiş kırsal söylemlerin kadınlar tarafından stratejik olarak yeniden anlamlandırılarak feminist dayanışma aracına çevrildiğini ortaya koymaktadır. Saha çalışması etnografik yöntemle gerçekleştirilmiş, katılımcı gözlem ve derinlemesine mülakat teknikleri kullanılmıştır. Bu çalışmanın temel yaklaşımı kalkınmacı söylemin "güçlenme" kategorilerinin ötesine geçerek kadın deneyimlerini merkeze almaktır. Bulgular, kooperatifin özel ile kamusal alan arasında "geçiş mekânı" işlevi gördüğünü, kadınların nostaljik söylemler aracılığıyla emeklerini görünür kıldığını ve mikro ölçekli dayanışma ağları kurduğunu göstermektedir. Çalışma, güncel siyasi iklimde yerel feminist pratiklerin nasıl şekillendiğini, sosyal sermayenin kooperatifleşmedeki kritik rolünü ve geleneksel-modern ikiliğini aşan çok katmanlı bir analizin gerekliliğini vurgular. Türkiye'deki toplumsal cinsiyet çalışmaları için, hegemonik söylemlerin dışında alternatif dayanışma modellerinin önemini ortaya koyarak teorik ve ampirik katkı sunar.

The Gender of Ağın Roasted Chickpeas and Sugared Almonds: A Dual Gender Strategy Between Traditional Production and Nostalgic Consumption

Tanya Aktaş

İstanbul Üniversitesi

Abstract

This article examines, through ethnographic data, how gender boundaries are negotiated and rewritten in the production and marketing of local products, using the case of Ağın Women's Agricultural Development Cooperative in Elazığ/Ağın. Data collected through two-stage fieldwork and digital ethnography conducted in 2024 were analyzed from a multi-actor perspective. The findings reveal that women pursue two simultaneous gender strategies: i) in domains deemed "women's work," transforming the discourse of "mother's touch/cleanliness/naturalness" into economic value through hygiene, trust, and localness in GI-registered Ağın roasted chickpeas; ii) in sugared almond production, regarded as "men's work," developing mastery and eroding gender boundaries by circumventing male masters' gatekeeping through digital learning, collective trial-and-error, and solidarity. The hybrid production model (traditional knowledge + modern equipment) reconstructs authenticity and quality on three levels: i) geographical origin, ii) production techniques, iii) symbolic attributes.

Demand for cooperative products is driven by nostalgic consumption through hometown networks and "Sıla-yı Rahim" (kinship visits/homeland longing) narratives; the cooperative space functions as a safe "liminal space" between private and public spheres, legitimized through mahram/non-mahram (Islamic gender boundaries) and "neighborhood" norms. This study demonstrates that women's cooperatives are neither simply "empowering" nor merely "reproducing" gender roles along a single axis; it proposes a context-sensitive framework operating through two distinct mechanisms across two different production domains and offers a theoretical contribution to the literature through the conceptualization of "dual gender strategy." The study reveals that women's cooperatives assume an institutional role not only in local development but also in preserving cultural heritage and rewriting gender boundaries.

Ağın Leblebisinin ve Badem Şekerinin Cinsiyeti: Geleneksel Üretim ve Nostaljik Tüketim Arasında Çifte Cinsiyet Stratejisi

Tanya Aktaş

İstanbul Üniversitesi

Özet

Bu makale, Elazığ/Ağın'daki Ağın Kadınları Tarımsal Kalkınma Kooperatifi örneğinde, yerel ürünlerin üretim ve pazarlanmasında toplumsal cinsiyet sınırlarının nasıl müzakere edilip yeniden yazıldığını etnografik verilerle inceler. 2024'te yürütülen iki aşamalı saha çalışması ve dijital etnografi yoluyla toplanan veriler, çoklu aktör perspektifiyle analiz edilmiştir. Bulgular, kadınların eşzamanlı iki cinsiyet stratejisi izlediğini gösterir: i) “kadın işi” addedilen alanlarda, coğrafi işaretli Ağın leblebisinde “anne eli/temizlik/doğallık” söylemini hijyen, güven ve yerlilik üzerinden ekonomik değere çevirmek; ii) “erkek işi” sayılan badem şekeri üretiminde erkek ustaların kapı tutuculuğunu dijital öğrenme, kolektif deneme-yanılma ve dayanışma yoluyla aşarak ustalık geliştirip cinsiyet sınırlarını aşındırmak. Hibrit üretim modeli (geleneksel bilgi + modern ekipman), otantiklik ve kaliteyi üç düzlemde yeniden kurar: i) coğrafi köken, ii) üretim teknikleri, iii) sembolik nitelikler. Kooperatif ürünlerine yönelik talep, hemşehri ağları ve “Sıla-yı Rahim” anlatıları aracılığıyla nostaljik tüketimden beslenir; kooperatif mekânı, mahrem/namahrem ve “mahalle” kavrayışlarının sağladığı meşruiyetle özel-kamusal arasında güvenli bir “geçiş mekânı” işlevi görür. Çalışma, kadın kooperatiflerinin tek bir hatta “güçlendirici” ya da toplumsal cinsiyet rollerini “yeniden üretici” olmadığını; iki farklı üretim alanında iki farklı mekanizma ile eşzamanlı ve bağlama duyarlı bir çerçeveye önerir ve “çifte cinsiyet stratejisi” kavramsallaştırmasıyla literatüre kuramsal katkı yapar; kadın kooperatiflerinin yerel kalkınmanın ötesinde kültürel mirasın korunması ve cinsiyet sınırlarının yeniden yazımında kurumsal bir rol üstlendiğini ortaya koyar.

Menstrual Pain as an Invisible Pandemic: A Biopsychosocial Feminist Approach to Reproductive Health

Tuğba Özcan

Abstract

Menstrual pain (dysmenorrhea), despite affecting up to 95% of women of reproductive age, remains widely normalized, under-diagnosed, and structurally silenced within biomedical frameworks. This paper conceptualizes menstrual pain as an “invisible pandemic” - a chronic, widespread condition rendered invisible through patriarchal cultural codes, neoliberal health systems, and the reductive biomedicalization of women’s bodies. Drawing from feminist medical sociology, this study argues that menstrual pain is not solely a physiological symptom but a deeply biopsychosocial experience shaped by the interplay of gendered embodiment, societal and cultural expectations, and power relations in medical discourse.

Building on fieldwork conducted during my doctoral research in Turkey, I explore how women navigate menstrual and reproductive health challenges - including endometriosis and infertility- through both biomedical technologies (e.g., IVF) and alternative healing practices (e.g., energy medicine, spiritual rituals). This paper critically interrogates how both fields, technoscientific innovation of biomedicine and neo-spiritual wellness culture of alternative therapies, simultaneously promise healing yet often reproduce control over women’s bodies.

Adopting a feminist approach combined with auto-ethnography, as a research methodology, the presentation will illustrate how women’s perceptions of menstrual pain, health, and autonomy are entangled with broader sociopolitical forces. By framing menstrual pain as a political and epistemological issue, not merely a medical one, this paper contributes to feminist debates on embodiment, care, and health justice. Ultimately, it calls for a redefinition of menstrual health as a site of resistance, visibility, and collective feminist re-articulation.

Görünmez Bir Pandemi Olarak Menstrüel Ağrı: Üreme Sağlığına Feminist ve Biyopsikososyal Bir Yaklaşım

Tuğba Özcan

Özet

Menstrüel ağrı (dismenore), üreme çağındaki kadınların %95'ine kadar etkiliyor olmasına rağmen, biyomedikal çerçeveler içinde yaygın şekilde normalleştirilmiş, az tanı konan ve yapısal olarak susturulmuş bir sorun olmaya devam etmektedir. Bu çalışma, menstrüel ağrıyı “görünmez bir pandemi” olarak ataerkil kültürel kodlar, neoliberal sağlık sistemleri ve kadın bedenlerinin indirgemeci biyomedikalizasyonu aracılığıyla görünmez kılınan, kronik ve yaygın bir durum olarak kavramsallaştırmaktadır. Feminist tıbbi sosyolojiden hareketle, menstrüel ağrının yalnızca fizyolojik bir belirti değil, toplumsal cinsiyetle biçimlenen bedensellik, toplumsal ve kültürel beklentiler ile tıbbi söylemdeki güç ilişkilerinin etkileşimiyle şekillenen derin bir biyopsikososyal deneyim olduğunu bu çalışma da savunuyorum.

Doktora araştırmam kapsamında Türkiye’de yürüttüğüm saha çalışmasına dayanarak, kadınların menstrüel ve üreme sağlığı sorunları—örneğin endometriozis ve kısırlık—ile hem biyomedikal teknolojiler (örneğin tüp bebek) hem de alternatif şifa pratikleri (örneğin enerji tıbbı, ruhani ritüeller) aracılığıyla nasıl başa çıktıklarını inceliyorum. Bu çalışma, hem biyomedikal teknik-bilimsel yeniliklerinin hem de alternatif terapilerin neo-ruhani/wellness kültürünün iyileştirme vaatlerini sunarken aynı zamanda kadın bedenleri üzerindeki kontrolü nasıl yeniden ürettiğini eleştirel olarak sorgulamaktadır.

Feminist bir yaklaşımı otoetnografi ile birleştiren bir araştırma yöntemi benimseyerek, bu sunum kadınların menstrüel ağrı, sağlık ve özerklik algılarının daha geniş sosyopolitik güçlerle nasıl iç içe geçtiğini ortaya koyacaktır. Menstrüel ağrıyı sadece tıbbi bir sorun değil, aynı zamanda politik ve epistemolojik bir mesele olarak çerçeveleyen bu çalışma bedensellik, bakım ve sağlık adaleti konularındaki feminist tartışmalara da katkı sunmaktadır. Sonuç olarak, menstrüel sağlığın direniş, görünürlük ve kolektif feminist yeniden tarifiyenmenin bir alanı olarak yeniden tanımlanması çağrısında bulunmaktayım.

Gender and Sexuality Studies in Turkish Academia: Resistance, Solidarity, and Surviving in “Narrow Times”

Tuğçe Kaban

Sabancı University

Abstract

Neoliberal university policies foster competitive, performance-driven, and precarious academic environments, while anti-gender movements impose political pressure, censorship, and self-censorship. Together, these dynamics create a multi-layered climate of oppression in Turkey, as in many parts of the world, for those producing knowledge in gender and sexuality studies, and for those who embody this knowledge through their lived experience.

This workshop is based on the awareness that such global dynamics are experienced in distinct ways across different localities, shaped by varying social, cultural, and political conditions. It focuses on how these oppressive environments materialize specifically in Turkey, and how they are manifested in the daily practices and institutional realities encountered by researchers working in the field.

The primary aim of the workshop is to go beyond simply recounting the difficulties faced in these “narrow times”; it seeks to offer a safe and supportive space where participants can collectively analyze the points at which their experiences converge or diverge, and share the survival strategies, forms of resistance, and practices of solidarity they have developed or wish to develop. Drawing from feminist and queer epistemologies, the collective experiences of social movements, and the accumulated insights of the participants, the workshop aspires to create new grounds for transforming individual struggles into a shared memory and a collective political voice.

Designed with a participatory and interactive methodology, the workshop will begin with a brief overview of the current climate of pressure, followed by experience-sharing in small groups. In the general session, participants will discuss points of convergence and divergence, and co-develop proposals for solidarity and resistance. At the end of the process, a “map of solidarity, survival, and resistance” will be co-created using written cards, post-its, or visual tools. In this way, the workshop aims to foster a sense of not being alone, to empower participants through mutual learning, and to open up a collective space for weaving new, transformative networks grounded in academic freedom.

Türkiye Akademisinde Toplumsal Cinsiyet ve Cinsellik Çalışmaları: Direniş, Dayanışma ve “Dar Zamanlarda” Hayatta Kalmak

Tuğçe Kaban

Sabancı Üniversitesi

Özet

Rekabetçi, performans odaklı ve güvencesizleştirici akademik yapılar yaratan neoliberal üniversite politikaları ile politik baskı, sansür ve otosansür gibi tehditler oluşturan toplumsal cinsiyet karşıtı hareketler gibi küresel çaplı dinamikler; dünyanın pek çok yerinde olduğu gibi Türkiye’de de toplumsal cinsiyet ve cinsellik alanlarında bilgi üreten ve deneyimiyle bu bilgiye anlam kazandıran özneleri çok katmanlı bir baskı ortamında bırakmaktadır.

Bu atölye, yukarıda söz edilen küresel dinamiklerin, farklı yerelliklerde, farklılaşan toplumsal, kültürel ve politik koşullarda özgün biçimlerde deneyimlendiği farkındalığından hareket etmektedir. Söz konusu baskı ortamının Türkiye bağlamında nasıl somutlaştığına; gündelik yaşam pratikleri ve kurumsal uygulamalar aracılığıyla, Türkiye’de bu alanda çalışan araştırmacıların deneyimlerinde nasıl tezahür ettiğine odaklanmak hedeflenmektedir.

Atölyenin temel amacı, bu “dar zamanlarda” yalnızca yaşanan zorlukların dile getirildiği bir alan olmanın ötesine geçmektir. Katılımcıların aktardığı deneyimlerin ortaklaştığı ya da ayrıştığı noktalar üzerine birlikte analizlerde bulunarak; katılımcıların geliştirdiği veya geliştirmeyi arzuladıkları hayatta kalma stratejilerini, direniş biçimlerini ve dayanışma pratiklerini paylaşılabilecekleri güvenli ve destekleyici bir tartışma zemini sunulması hedeflenmektedir. Feminist ve queer epistemolojilerden, toplumsal hareketlerin kolektif deneyimlerinden ve katılımcıların birikimlerinden beslenecek olan bu atölye, bireysel mücadelelerin kolektif bir hafızaya ve politik bir ifade biçimine dönüşmesi için gerekli zemini oluşturmak adına bir adım atmayı amaçlamaktadır.

Katılımcı ve etkileşim odaklı bir metodolojiyle kurgulanan atölye, güncel baskı ortamını özetleyen kısa bir çerçeve sunumuyla başlayacak; ardından katılımcılar küçük gruplarda deneyim paylaşımı yapacaktır. Genel oturumda deneyimlerin kesiştiği ve ayrıştığı noktalar ile ortak dayanışma ve direniş önerileri tartışılacak; sürecin sonunda yazılı kartlar, post-it’ler veya görsel araçlar kullanılarak birlikte bir “dayanışma, hayatta kalma ve direniş haritası” oluşturulacaktır. Nihayetinde katılımcıların yalnız olmadıklarını hissetmeleri, birbirinden öğrenerek güçlenmeleri ve akademik özgürlük temelinde yeni, dönüştürücü ilişki ağları örmeleri için kolektif bir alan açmak amaçlanmaktadır.

From Tobacco to Textile: The Transformation of Women's Public and Private Sphere Experiences in Gerze (1958–2025)

Tuna Kuzucan

Sinop University

Abstract

This study comparatively examines the conditions of women's labor in two distinct historical periods in the district of Gerze, Sinop. Drawing on feminist oral history and in-depth interview methods, it analyzes and contrasts the experiences of women who worked at the Tekel Tobacco Processing House, opened in 1958, with those of women employed in the textile factories operating in Gerze in 2025.

In 1958, women working at the Tekel factory gained economic independence, began to assert themselves in both public and private spheres, and redefined female identity and social roles in Gerze through the emergence of a more egalitarian and autonomous habitus. The social visibility and respectability they achieved during this period enhanced their economic and social capital, laying the groundwork for intergenerational transformations.

By contrast, women's labor in the contemporary textile sector is characterized by conditions that undermine these earlier achievements. Textile work involves monotonous routines, long working hours, precarious employment, and low wages, which collectively erode women's economic independence and social standing. These conditions weaken the visibility women once held in the public sphere and diminish their decision-making power within the private sphere.

Ultimately, the study approaches the transformation of women's labor in Gerze from a feminist and intersectional perspective, emphasizing the urgent need for local and national policies that promote women's employment, safeguard their rights, and ensure lasting equality and justice in economic, social, and public life.

Tütünden Tekstile: Gerze'de Kadınların Kamusal ve Özel Alan Deneyimlerinin Dönüşümü (1958-2025)

Tuna Kuzucan

Sinop Üniversitesi

Özet

Bu çalışma, Sinop'un Gerze ilçesinde kadın emeğinin iki farklı tarihsel dönemdeki koşullarını karşılaştırmalı olarak incelemektedir. 1958 yılında açılan Tekel Tütün İşleme Evi'nde çalışan kadınların deneyimleri ile 2025 yılında ilçedeki tekstil fabrikalarında çalışan kadınların deneyimleri feminist sözlü tarih ve derinlemesine görüşme yöntemleri kullanılarak mukayese edilecektir.

1958 yılında Tekel fabrikasında çalışan kadınlar, ekonomik bağımsızlık kazanarak hem kamusal hem de özel alanda söz sahibi olmaya başlamış, oluşturdukları eşitlikçi ve özgür habitus ile Gerze'de kadın kimliğini ve toplumsal rollerini yeniden tanımlamışlardır. Bu süreçte kazanılan toplumsal görünürlük ve saygınlık, kadınların ekonomik ve sosyal sermayesini artırarak kuşaklararası dönüşümlere zemin hazırlamıştır.

Buna karşılık, ilçede son yıllarda gelişen tekstil sektöründe kadın emeği, daha önceki kazanımları aşındıran koşullara sahiptir. Tekstil işçiliği rutin, uzun çalışma saatleri, güvencesizlik ve düşük ücret gibi sorunları içermekte, bu durum Gerzeli kadınların ekonomik bağımsızlığını ve toplumsal konumunu kırılganlaştırmaktadır. Bu çalışma koşulları kadınların önceki dönemde elde ettikleri kamusal alanda görünürlük ve özel alanda karar alma güçlerini zayıflatmaktadır.

Sonuç olarak çalışma, Gerze özelinde kadın emeğinin dönüşümünü feminist ve kesişimsel perspektiften ele alarak; ekonomik, sosyal ve kamusal alanda kalıcı eşitlik ve adalet sağlanması için kadınların istihdamına yönelik yerel ve ulusal politikaların geliştirilmesi gerektiğini vurgulayacaktır.

From “Tekel Wife” to Agents of Change: Divorce in Gerze as a Feminist Strategy

Tuna Kuzucan

Sinop University

Abstract

This article examines the relationship between women’s entry into secure wage labour and their active use of the right to divorce in Gerze (Sinop) after the opening of the state-owned Tekel Leaf Tobacco Processing Plant in 1958. The study highlights the gap between the legal rights granted to women in early Republican Turkey and the ways these rights were negotiated within everyday provincial life. This perspective aligns with Koğacıoğlu’s (2002, 2004) feminist legal sociology, which emphasizes the cultural-political embeddedness of law.

The research draws on feminist ethnography conducted between 2023 and 2025, including oral history interviews with former Tekel women workers and their families, supported by fieldnotes and archival materials from the Sinop Courthouse. The analysis incorporates Kandiyoti’s (1988) concept of patriarchal bargaining alongside literature on patriarchal control and backlash. The derogatory label “Tekel karısı” (“Tekel wife”) is examined as a mechanism of patriarchal discipline and cultural violence. Findings show that wage labour increased women’s bargaining power within the household, enabled the formation of solidarity networks among working women, and allowed divorce to function as a strategic exit from domestic violence.

The Gerze case demonstrates that women’s labour in a rural context reshaped household economies, marriage practices, and gender norms. The shift from the stigmatizing category of “Tekel wife” to “agent of change” illustrates a locally grounded form of provincial feminism.

“Tekel Karısı”ndan Değişimin Öznelerine: Feminist Bir Strateji Olarak Gerze’de Boşanma Hakkı

Tuna Kuzucan

Sinop Üniversitesi

Özet

Bu makale, Sinop’un Gerze ilçesinde 1958’de faaliyete geçen Tekel Yaprak Tütün İşletmesiyle birlikte kadınların ilk kez geniş ölçekli ve güvenceli ücretli istihdama katılmaları ile boşanma hakkını fiilen kullanmaya başlamaları arasındaki ilişkiyi feminist bir bakış açısından incelemektedir. Çalışma, erken Cumhuriyet döneminde hukuken tanınan kadın hakları ile taşrada gündelik hayat pratikleri arasındaki mesafeyi görünür kılar. Bu bağlam, hukukun kültürel-politik işleyişinin gündelik yaşamla iç içeliğini vurgulayan Koğacıoğlu’nun (2002, 2004) feminist hukuk sosyolojisi analizleriyle de örtüşmektedir. Araştırma, 2023–2025 yılları arasında Tekel’de çalışmış kadınlar ve aile fertleriyle yapılan sözlü tarih görüşmelerine, saha notlarına ve Sinop Adliyesi ile yerel kurumlardaki arşiv belgelerine dayanmaktadır.

Analizde, Kandiyoti’nin (1988) ataerkil pazarlık kavramı ve patriyarkal kontrol/geri tepme literatürüyle birlikte, “Tekel karısı” damgası ataerkil bir disiplin ve kültürel şiddet söylemi olarak ele alınmaktadır. Bu söylem, Koğacıoğlu’nun (2002) kültürel şiddetin toplumsal düzeni ve kadınların öznelliğini yeniden üreten niteliğine ilişkin tartışmalarıyla paralellik göstermektedir. Bulgular, kadınların ücretli emek aracılığıyla hem baba hem de koca karşısında pazarlık güçlerini artırdıklarını; aile içi şiddet karşısında fabrika dayanışması ve kadın ağları kurarak boşanmayı stratejik bir çıkış ve özneleşme imkânı olarak kullandıklarını ortaya koymaktadır.

Gerze örneği, kırsal bağlamda kadın emeğinin sadece hane ekonomisini değil, evlilik pratiklerini, eğitim tercihlerini ve toplumsal cinsiyet normlarını dönüştüren bir kırılma noktası olduğunu göstermektedir. “Tekel karısı”ndan “değişimin öznesi”ne uzanan bu süreç, Koğacıoğlu’nun (2004) hukukun kültürel politikalarla etkileşimine ilişkin yaklaşımıyla uyumlu biçimde, yerel bir taşra feminizmi deneyimini görünür kılmaktadır.

A Proposal for a New Masculinity Classification and Its Reflections in Turkish Literature: Disconnected Masculinity

Uğur Uçkıran

Abstract

Studies on masculinity largely rely on R. W. Connell's classification presented in *Masculinities*. Connell defines masculine identity through four key concepts: *hegemonic masculinity*, which represents the societal ideal; *complicit masculinity*, which deviates from this ideal yet benefits from its privileges; *subordinate masculinity*, which remains entirely outside of this structure; and *marginalized masculinity*, which cannot fully attain the ideal due to class, ethnic, or physical barriers but still partially conforms to it. Over time, this framework has expanded with notions such as *critical masculinity* and *toxic masculinity*, broadening the discussion surrounding male identity.

This study proposes a new conceptual category within masculinity studies and traces its literary manifestations in Turkish literature. Drawing upon Oğuz Atay's contribution to Turkish literary terminology—the notion of the “*tutunamayan*” (translated as “*the disconnected*” in the English version of *Tutunamayanlar*)—this masculine type may be defined as “Disconnected Masculinity.” The term refers to a form of masculinity that is neither explicitly subordinated nor marginalized but, due to certain intersectional characteristics—such as incompatibility with social integration through masculine identity, economic position, or ideals that fall outside societal expectations—fails to align with the hegemonic model. This type of man cannot find a stable place within gendered social interactions; he is not actively excluded, yet he remains outside. At this point, *the absence of active exclusion* serves as a key distinction between *subordinate masculinity* and *disconnected masculinity*.

To demonstrate that this type of masculinity has appeared in Turkish fiction since the very beginnings of the novel tradition, the study examines four representative works and their male protagonists: *Felatun Bey ve Rakım Efendi*, *Mai ve Siyah*, *Kıralık Konak*, and *Tehlikeli Oyunlar*. Within these novels, the traits of male characters are analyzed in relation to the proposed concept of *disconnected masculinity*.

Erkeklik Tasnifine Bir Öneri ve Türk Edebiyatındaki Yansımaları: Tutunamayan Erkeklik

Uğur Uçkıran

Özet

Erkeklik çalışmaları büyük ölçüde R. W. Connell'ın *Erkeklikler* adlı eserindeki sınıflandırmaya dayanır. Connell, erkeklik kimliğini dört temel kavramla açıklar: Toplumun idealini temsil eden “hegemonik erkeklik”, bu idealden sapmalar gösterse de onun sağladığı ayrıcalıklardan yararlanan “işbirlikçi erkeklik”, bu yapının tamamen dışında kalan “madun erkeklik” ve sınıfsal, etnik ya da fiziksel engeller nedeniyle bu ideale ulaşamasa da kısmen ona uyum sağlayan “marjinal erkeklik”. Zamanla bu çerçeveye “eleştirel erkeklik” ve “toksik erkeklik” gibi kavramlar da eklenmiş, erkeklik kimliği üzerine tartışmalar genişlemiştir.

Bu çalışma, erkeklik kimliklerine dair yeni bir kavram önermekte ve bu kavramın örneklerinin izini edebiyatımız içerisinde sürmektedir. Oğuz Atay'ın edebiyat terminolojimize kattığı "tutunamayan" kavramından yola çıkarak bu erkeklik tipi "tutunamayan erkeklik" olarak adlandırılabilir. "Tutunamayan erkeklik" kavramı, doğrudan madunlaştırılmayan ya da marjinalize edilmeyen fakat birtakım kesişimsel özellikler dolayısıyla (erkeklik kimliği üzerinden toplumsal entegrasyona uyumsuzluk, ekonomik konum, toplumsal beklentilerin dışında kalan idealler) hegemonik erkeklik üzerinden şekillenen erkeklik kimliğine uyum sağlayamayan, toplumsal cinsiyet rolleri üzerinden kurulan etkileşimlerde kendine yer bulamayan, aktif bir şekilde dışlanmasa da dışarıda kalan bir erkeklik tipini işaret etmektedir. Bu noktada aktif olarak dışlanmamak madun erkeklik ile tutunamayan erkekliği ayıran önemli bir sınırdır. Bahsi geçen bu erkeklik tipinin romancılığımızın başlangıcından beri pek çok eserde kendisine yer bulduğunu gösterebilmek amacıyla çalışmamızda dört eserden bahsedilmiş ve bu eserlerdeki erkek karakterlerin özellikleri bağlamında "tutunamayan erkeklik" kavramı irdelenmiştir.

Çalışma bağlamında *Felatun Bey ve Rakım Efendi*, *Mai ve Siyah*, *Kıralık Konak* ve *Tehlikeli Oyunlar* isimli eserlerde bulunan karakterler "tutunamayan erkeklik" kavramı bağlamında incelenmiştir.

Gender, Ethnicity, and Encounters with the Everyday State and Paradoxical Attachments

Yağmur Çağatay

University of Cambridge

Abstract

Bringing together feminist theorisations of the state and critical urban scholarship, this presentation explores how punitive containment is differentially experienced by Kurdish and Turkish women who formerly lived in a historically marginalised neighbourhood in Izmir and were later relocated to a mass housing area through an urban transformation project. Although both groups previously resided in the same neighbourhood, their experiences with state actors, particularly the police, differed significantly. Turkish women articulated feelings of safety in the presence of the police, while Kurdish women spoke of surveillance, intimidation, and verbal harassment. These contrasting narratives reveal the differentiated ways in which the state is embodied in everyday life, and how sovereignty and citizenship are selectively enacted through ethnicised and gendered modalities of violence. Therefore, rather than viewing the state as a monolithic entity, the analysis employs the concept of the everyday state to highlight its fragmented, fluid, and selective character. Nevertheless, the presentation also explores the participants' paradoxical attachment to the state, where the very institution that inflicted violence was simultaneously experienced as a source of visibility and protection, and whose absence later produced a profound sense of loss and abandonment.

Gündelik Devletle Karşılaşmalar: Toplumsal Cinsiyet, Etnisite ve Paradoksal Bağlılıklar

Yağmur Çağatay

Cambridge Üniversitesi

Abstract

Bu sunum, feminist devlet kuramları ile eleştirel kent çalışmalarından faydalananarak, cezalandırıcı çevreleme (*punitive containment*) mekanizmalarının İzmir’de tarihsel olarak marjinalleştirilmiş bir mahallede yaşamış ve daha sonra bir kentsel dönüşüm projesiyle toplu konut alanına yerleştirilmiş Kürt ve Türk kadınlar tarafından nasıl farklı şekillerde deneyimlendiğini incelemektedir. Her iki grup da geçmişte aynı mahallede yaşamış olsalar da, devlet aktörleriyle, özellikle de polisle olan deneyimleri belirgin biçimde farklılık göstermektedir. Türk kadınlar polisin varlığını güven ve korunma hissi ile ilişkilendirirken, Kürt kadınlar ise gözetim, yıldırma ve sözlü taciz gibi deneyimlerden bahsetmiştir. Bu zıt anlatılar, devletin gündelik yaşamda nasıl bedenlendiğini ve egemenlik ile yurttaşlığın etnikleştirilmiş ve toplumsal cinsiyetli şiddet biçimleri aracılığıyla nasıl seçici biçimde hayata geçirildiğini ortaya koymaktadır. Bu nedenle, devleti tekil ve bütünlüklü bir yapı olarak ele almak yerine, analizde gündelik devlet (*everyday state*) kavramı kullanılmakta, devletin parçalı, akışkan ve seçici doğası vurgulanmaktadır. Bunlara ek olarak, sunum katılımcıların devlete yönelik paradoksal bağlılıklarını da ele almaktadır. Zira kendilerine baskı uygulayan bu kurumun yokluğunun sonrasında kadınlar için derin bir terk edilmişlik ve kayıp hissi yaratması, bu bağlılığın çelişkili tarafını gözler önüne sermektedir.

Aging on the Margins: Identity, Loneliness, and Connection Among Queer Migrants from Turkey in France

Yasin Koç

University of Groningen

Abstract

This project investigates the lived experiences of older queer migrants from Turkey living in France, focusing on how they navigate intersecting marginalizations related to sexuality, migration, and aging. Drawing on in-depth interviews conducted in Paris, the study explores how participants make sense of their identities and relationships in contexts marked by exclusion and belonging. Using reflexive thematic analysis, the research identifies four key themes that capture participants' complex negotiations of visibility, connection, and self-understanding.

The first theme, alienation, reflects feelings of disconnection from both French society and co-ethnic migrant communities, often due to heteronormative and ageist norms. The second, loneliness, illustrates the emotional toll of isolation in older age, particularly for those without family support. Multiple stigma captures the intersectional challenges of being queer, Muslim, migrant, and aging—each adding layers of invisibility or discrimination. Yet, the final theme, new sources of connection, highlights how participants create alternative kinship structures, engage in community-based support, and draw strength from shared experiences with other queer and/or migrant individuals.

By centering the voices of a group rarely represented in social psychological research, this study offers critical insights into identity processes and well-being in later life. It highlights both structural barriers and the creative strategies individuals use to forge meaning and connection.

Uzaklarda Yaşlanmak: Fransa'daki Türkiye Kökenli Queer Göçmenlerde Kimlik, Yalnızlık ve Bağ Kurma

Yasin Koç

Groningen Üniversitesi

Özet

Bu araştırma, Fransa'da yaşayan Türkiye kökenli yaşlı queer göçmenlerin hayatlarına yakından bakıyor. Onların, cinsellikleri, göçmenlikleri ve yaşlanma süreçlerinin birbiriyle kesiştiği çok katmanlı dışlanma biçimlerini nasıl anlamlandırdıklarını ve bu koşullarda kimliklerini nasıl yaşadıklarını sorguluyor. Paris'te yürütülen derinlemesine görüşmeden yola çıkan çalışma, katılımcıların dışlanma ile aidiyet arasında gidip gelen dünyalarında kimlik, yalnızlık ve bağ kurma deneyimlerini ortaya koyuyor.

Yansıtıcı tematik analizle ulaşılan dört tema, bu yaşamların karmaşıklığını ve direnç biçimlerini görünür kılıyor. Yabancılaşma, hem Fransız toplumuna hem de kendi etnik topluluklarına karşı hissedilen mesafeyi anlatıyor; çoğu zaman heteronormatif, gençlik odaklı ve dışlayıcı normlarla beslenen bir mesafe bu. Yalnızlık, yaşlılıkla birlikte gelen sessizlikleri, azalan sosyal çevreyi ve çoğu zaman aile desteğinden yoksun olmanın yarattığı duygusal boşluğu gözler önüne seriyor. Çoklu damgalanma, queer, Müslüman, göçmen ve yaşlı olmanın kesişiminde biriken görünmezlikleri ve dışlanma deneyimlerini açığa çıkarıyor. Ancak son tema, yeni bağlantı alanları, bu hikâyeleri sadece kırılmalık üzerinden değil, yeniden inşa ve dayanışma üzerinden de okumamızı sağlıyor: Katılımcılar alternatif akrabalıklar kuruyor, topluluk temelli destek ağlarına katılıyor ve benzer deneyimleri paylaşan queer ve/veya göçmen kişilerle yeni türden bir aitlik duygusu geliştiriyorlar.

Bu çalışma, sosyal psikolojide sıklıkla göz ardı edilen bir grubun sesini merkeze alarak, geç yaşlardaki kimlik, bağlılık ve iyi oluş süreçlerine dair güçlü bir içgörü sunuyor. Hem yapısal engellerin hem de bireysel yaratıcılığın iç içe geçtiği bu hikâyeler, yaşamın kenarında bile anlam, bağ ve onurla var olmanın mümkün olduğunu hatırlatıyor.

Using Intersectionality in Psychological Research: Bridging Theoretical Depth with Quantitative Methods

Yasin Koç

University of Groningen

Abstract

This workshop explores how intersectionality theory can be meaningfully integrated into quantitative psychological research. Intersectionality highlights how social positions (e.g., gender, class, ethnicity, sexual orientation) interlock within systems of power and inequality. While widely used in qualitative research, psychology's quantitative traditions often struggle to capture this complexity or reduce it to overly simplistic models. After introducing the core tenets of intersectionality, the workshop will focus on how to operationalise intersectional identities, how to test hypotheses involving interactions and higher-order effects, and how to engage with complexity without losing analytical clarity. Participants will reflect on their own research designs and gain tools to apply intersectional perspectives using quantitative methods.

Psikolojik Araştırmalarda Kesişimselliğin Kullanımı: Kuramsal Derinlik ile Nicel Yöntemler Arasında Köprü Kurmak

Yasin Koç

Groningen Üniversitesi

Özet

Bu atölye, kesişimsellik kuramının nicel psikolojik araştırmalara anlamlı bir şekilde nasıl entegre edilebileceğini ele alır. Kesişimsellik, toplumsal kimliklerin (örneğin cinsiyet, sınıf, etnisite, cinsel yönelim) güç ve eşitsizlik sistemleri içinde nasıl birbirine geçtiğini vurgular. Nitel araştırmalarda yaygın olarak kullanılsa da, psikolojinin nicel gelenekleri bu karmaşıklığı yakalamakta zorlanmakta veya onu aşırı basitleştirilmiş modellere indirgeme eğilimindedir. Atölyede, kesişimselliğin temel ilkeleri tanıtıldıktan sonra, kesişimsel kimliklerin nasıl ölçülebileceği, etkileşimleri ve daha yüksek düzeydeki etkileri içeren hipotezlerin nasıl test edileceği ve analitik açıklığı kaybetmeden karmaşıklıkla nasıl başa çıkılabileceği üzerinde durulacaktır. Katılımcılar kendi araştırma tasarımlarını tartışacak ve kesişimsel bakış açılarını nicel yöntemlerle uygulayabilmek için pratik araçlar edineceklerdir.

Swept Under No Rug: A Micro-Resistance Against Patriarchal Labor Regimes

Yeliz Kendir Gök

Çankırı Karatekin University

Abstract

This study analyzes the symbolic resistance practices developed by women who worked at the Salda Carpet-Weaving School, which operated in a village in southwestern Turkey from the 1970s to the late 1990s. By intersecting Marxist feminist theory with James C. Scott's concept of "hidden resistance," the research explores micro-level repertoires of resistance formed by women excluded from economic decision-making processes, through everyday acts such as silence, intentional mistakes, withholding blessings, and cursing. The fieldwork, conducted between 2023 and 2024, is based on oral history interviews with 20 women-comprising a first generation aged 61 and above, and a second generation between the ages of 50 and 60. The interviews were analyzed using MAXQDA, with a thematic focus on symbolic forms of struggle and subtle acts of defiance against patriarchal control over production. These practices create not only a space of solidarity among women but also a realm in which emotional and moral labor is produced as part of resistance. In this context, labor is redefined to include not only physical production but also emotional and ethical work. The forms of resistance embodied in women's daily practices offer valuable contributions to feminist knowledge production by revealing how symbolic spaces and moral expressions can become deeply political.

Halı Altına Süpürölmeyenler: Patriyarkal Emek Rejimlerine Karşı Mikro-direnış

Yeliz Kendir Gök

Çankırı Karatekin Üniversitesi

Özet

Bu çalışma, Türkiye'nin güneybatısında yer alan bir Anadolu köyünde 1970'lerden 1990'ların sonlarına kadar faaliyet göstermiş Salda Halıcılık Okulu'nda emek veren kadınların, ataerkil emek rejimlerine karşı geliştirdikleri sembolik direniş pratiklerini analiz etmektedir. Araştırma, Marxist feminist teori ile James C. Scott'ın "gizli direniş" yaklaşımını kesiştirerek, ekonomik karar alma süreçlerinden dışlanan kadınların sessizlik, bilinçli hata, hayır duası vermeme ve beddua gibi gündelik pratikler aracılığıyla oluşturduğu mikro düzeyde direniş repertuarlarını incelemektedir. 2023-2024 yıllarında tamamlanan saha araştırması, 61 yaş üzeri birinci kuşak ile 50-60 yaş aralığındaki ikinci kuşaktan 20 kadınla yürütölen sözlü tarih görüşmelerine dayanmaktadır. Görüşmeler MAXQDA ile analiz edilmiş, tematik olarak sembolik mücadele biçimleri ve ataerkil üretim denetimine karşı geliştirilen mikro karşı koyuşlar öne çıkarılmıştır. Bu pratikler, kadınlar arası dayanışma kadar, duygusal ve ahlaki emeğin üretildiğı bir direniş alanı da oluşturur. Bu bağlamda, emek sadece fiziksel üretimi değil, duygusal ve ahlaki üretimi de kapsayan bir alan olarak yeniden tanımlanır. Kadınların gündelik pratiklerinde cisimleşen bu direniş biçimleri, feminist bilgi üretimine sembolik alanın ve ahlaki ifadelerin nasıl politikleştiğine dair önemli katkılar sunmaktadır.

Re-drawing Queer Domesticity in Istanbul During Pandemic: A Post Perspective

Yiğit Yolcu

Istanbul Technical University

Abstract

The queer entertainment landscape in Istanbul has been steadily shrinking in recent years. This decline was sharply accelerated by the COVID-19 pandemic, which severely impacted the entertainment industry not only in Istanbul but worldwide. The already vulnerable drag scene in Istanbul was nearly erased during this period. Many of the few venues that hosted drag shows and queer parties were shut down—some temporarily, others permanently. Drag performers, among the most affected within this ecosystem, found themselves suddenly displaced from the physical stages that had sustained their craft and community.

As a survival response, drag performers found new ways to practice their craft in domestic settings. They turned their homes into makeshift stages through online shows, virtual parties, and home-based photoshoots. In doing so, they reclaimed visibility and continued their art form in digital and intimate realms. The curation of their domestic spaces became increasingly important as they had to recreate the “stage.”

During this time, I had the opportunity to assist a photographer who visited drag performers in their homes and took photos of them in their domestic “stages.” There was no artistic direction imposed by either the photographer or myself, in order to capture the expressions of the drag performers as they are—however they wanted to be photographed in their homes. As a researcher in the field of architecture, I was also an observer of the spatial transformation. This paper is a spatial investigation of how these “stages” are curated and used.

Pandemi Döneminde İstanbul’da Kuir Evselliğin Yeniden Çizimi: Bir Post Perspektif

Yiğit Yolcu

İstanbul Teknik Üniversitesi

Özet

İstanbul’daki kuir eğlence camiası son yıllarda hızla küçülmektedir. Bu küçülme, COVID-19 pandemisiyle birlikte keskin bir ivme kazanmıştır; zira pandemi yalnızca İstanbul’da değil, tüm dünyada eğlence sektörünü ciddi şekilde etkilemiştir. Pandemiden önce de kırılğan bir durumda olan İstanbul drag gösterileri, bu dönemde neredeyse tamamen silinme noktasına gelmiştir. Drag gösterilerine ve kuir partilere ev sahipliği yapan az sayıdaki mekânın bir kısmı geçici olarak, bir kısmı ise kalıcı biçimde kapatılmıştır. Bu ekosistemin en çok etkilenen unsurları arasında yer alan drag performans sanatçıları, sanatlarını ve topluluklarını sürdüren sahnelerden ani bir şekilde koparılmışlardır.

Hayatta kalma refleksi olarak drag performans sanatçıları, üretimlerini ev ortamlarında sürdürmenin yeni yollarını keşfetmişlerdir. Evlerini çevrimiçi gösteriler, sanal partiler ve evde gerçekleşen fotoğraf çekimleri aracılığıyla geçici sahnelere dönüştürmüşlerdir. Bu yolla görünürlüklerini yeniden kazanmış ve sanatlarını dijital ve mahrem mekânlarda icra etmeye devam etmişlerdir. Domestik mekânlarının kürasyonu giderek daha önemli hâle gelmiştir; çünkü “sahne”yi yeniden yaratmaları gerekmiştir.

Bu dönemde, drag performans sanatçılarını evlerinde ziyaret eden ve onları kendi “domestik sahnelerinde” fotoğraflayan bir fotoğrafçıya asistanlık yapma fırsatım oldu. Ne fotoğrafçı ne de ben, sanatçılara herhangi bir sanatsal yönlendirme dayatmadık; böylece drag performans sanatçılarının kendi evlerinde nasıl görünmek istediklerini olduğu gibi yakalayabildik. Mimarlık alanında araştırmacı olarak ben, aynı zamanda mekânsal dönüşümün de gözlemcisiydim. Bu makale, söz konusu “sahnelerin” nasıl kurgulandığı ve kullanıldığına ilişkin mekânsal bir inceleme sunmaktadır.

Melancholia and the Ethics of Care as Feminine Political Resistance in Sema Kaygusuz's Fiction

Zehra Çiftçi

Abstract

This paper examines how Sema Kaygusuz's *Yüziinde Bir Yer* (2009) articulates melancholia and the ethics of care as gendered modes of political resistance within the context of Turkey's history of state violence and cultural silencing. Departing from dominant, masculinist paradigms of resistance—often centered on heroism, martyrdom, or rupture—Kaygusuz foregrounds affective, embodied, and relational forms of endurance shaped by memory, mourning, and care.

In the novel, melancholia is not portrayed as a pathological or passive state, but rather as an ethical stance: a sustained refusal to relinquish the memory of loss, displacement, and trauma. Through intimate gestures—such as caregiving, tending to the dead, or preserving familial and ancestral narratives—female characters perform forms of resistance that are non-sovereign, non-heroic, and yet politically potent.

Drawing on feminist care ethics (Gilligan, Tronto) and affect theory (Ahmed, Berlant), the paper situates Kaygusuz's fiction within broader debates on political subjectivity in contemporary Turkish literature. It argues that Kaygusuz reconfigures political agency through forms of vulnerability and interdependence, suggesting that enduring, remembering, and caring may constitute alternative registers of resistance against patriarchal and nationalist structures. By tracing the aesthetic and ethical contours of sorrow, Kaygusuz's work proposes an alternative politics—one that values connection over confrontation, and care over conquest. In doing so, her work challenges conventional understandings of political action and opens space for rethinking resistance as a sustained ethical relation to loss.

Sema Kaygusuz'un Eserlerinde Melankoli ve Özen Etiği: Feminin Bir Politik Direniş Biçimi

Zehra Çiftçi

Özet

Bu makale, Sema Kaygusuz'un *Yüzünde Bir Yer* (2009) adlı romanının, Türkiye'nin devlet şiddeti ve kültürel susturma tarihinin bağlamında, melankoli ve özen etiğini toplumsal cinsiyetle biçimlenmiş politik direniş biçimleri olarak nasıl dile getirdiğini inceler. Direnişi genellikle kahramanlık, şehadet ya da kopuş temaları etrafında tanımlayan baskın erkek-merkezli paradigmalara aksine Kaygusuz, belleğin, yasın ve bakımın şekillendirdiği duygulanımsal, bedensel ve ilişkisel dayanma biçimlerini öne çıkarır.

Romanda melankoli, patolojik ya da edilgen bir hâl olarak değil, etik bir duruş olarak sunulur: Kaybın, yerinden edilmenin ve travmanın belleğini bırakmayı reddeden, süreklilik taşıyan bir tutum. Kadın karakterler, bakım verme, ölümlerle ilgilenme ya da ailevi ve ata miraslarını koruma gibi gündelik ve mahrem jestler aracılığıyla egemenlik iddiasında bulunmayan, kahramanca olmayan, fakat yine de politik açıdan etkili direniş biçimleri sergilerler.

Feminist özen etiği (Gilligan, Tronto) ve duygulanım kuramı (Ahmed, Berlant) çerçevesinde, bu çalışma Kaygusuz'un edebiyatını çağdaş Türk yazınındaki politik öznellik tartışmaları içinde konumlandırır. Makale, Kaygusuz'un politik özneyi kırılabilirlik ve karşılıklı bağımlılık üzerinden yeniden kurguladığını; dayanmanın, hatırlamanın ve bakımın, ataerkil ve milliyetçi yapılara karşı alternatif bir direniş dili oluşturabileceğini savunur. Kaygusuz'un hüznle örülü estetik ve etik dünyasını izleyerek, makale bağ kurmayı çatışmanın, özeni ise fethetmenin önüne koyan alternatif bir politikanın olasılığını ortaya koyar. Böylece Kaygusuz'un eserleri, politik eylemin geleneksel anlayışlarını sorgular ve direnişi kayba yönelik kalıcı bir etik ilişki olarak yeniden düşünmenin kapısını aralar.

The Impact of Intergenerational Transmission of Violence on Young Women's Perception of Violence and Partner Selection

Zeynep Doğa Küçük, Eylül Deniz Sera Altuğ

Middle East Technical University, Sabancı University

Abstract

Intimate partner and dating violence is a growing but under-researched form of gender-based violence that affects young women's emotional and physical well-being. Hacettepe University Institute of Population Studies Report (2014) showed that women aged 15–24 face the highest rates of both physical and emotional violence in intimate relationships. This highlights the urgency of addressing how early romantic experiences may normalize harmful dynamics for young women. In that context, this study explores how intergenerational experiences of violence shape young women's perceptions of violence and their choices in romantic partners. Drawing from feminist and intersectional approaches, and integrating emerging adulthood, social learning, and ecological systems theories, we investigate how gender norms, power relations, and family histories are transmitted across generations. Semi-structured, in-depth interviews were conducted with 30 unmarried women aged 18–30, all of whom have had past or ongoing romantic relationships. Participants were selected from diverse socio-economic and regional backgrounds. The sample consists of two groups: women whose mothers have experienced violence, and those whose mothers have not. This comparison enables us to examine how different family narratives influence women's tolerance, resistance, and expectations in relationships. Preliminary findings suggest that mothers play a key role in shaping their daughters' understanding of violence, either reinforcing silence or encouraging boundary-setting. These perceptions are also shaped by peers, media, and access to cultural resources. By focusing on intergenerational dynamics, this study contributes to the literature on youth, gender, and violence, offering new insights into how partner choices are shaped within familial and social contexts.

Şiddetin Kuşaklar Arası Aktarımının Genç Kadınların Şiddet Algısı ve Partner Seçimi Deneyimleri Üzerine Etkisi

Zeynep Doğa Küçük, Eylül Deniz Sera Altuğ

Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Sabancı Üniversitesi

Özet

Yakın partner ve flört şiddeti, genç kadınların duygusal ve fiziksel durumlarını önemli ölçüde etkileyen ve giderek artmakta olan bir toplumsal cinsiyete dayalı şiddet biçimidir. Hacettepe Üniversitesi Nüfus Etütleri Enstitüsü'nün (2014) verilerine göre, 15–24 yaş aralığındaki kadınlar, yakın ilişkilerde hem fiziksel hem de duygusal şiddeti en yüksek oranda deneyimleyen gruptur. Bu bulgular, erken dönem romantik deneyimlerin zararlı ilişki dinamiklerini nasıl normalleştirdiğini ve toplumsal cinsiyet temelli eşitsizlikleri nasıl sürdürdüğünü sorgulama gerekliliğini ortaya koymaktadır. Feminist ve kesişimsel kuramsal çerçeveler ile gelişen yetişkinlik, sosyal öğrenme ve ekolojik sistem teorilerinden yararlanan bu çalışma, kuşaklar arası şiddet deneyimlerinin genç kadınların şiddet algılarını ve romantik partner seçimlerini nasıl şekillendirdiğini incelemektedir.

Bu doğrultuda, farklı sosyoekonomik ve bölgesel geçmişlere sahip 18–30 yaş arası evlenmemiş 30 kadınla yarı yapılandırılmış derinlemesine görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Örneklem iki gruptan oluşmaktadır: anneleri yakın partner şiddeti deneyimlemiş kadınlar ve deneyimlememiş olanlar. Bu araştırma dizaynı, aile anlatılarının kadınların kendi ilişkilerindeki tahammül, direnç ve beklentilerini nasıl şekillendirdiğini karşılaştırmalı olarak inceleme olanağı sağlamaktadır. Bulgular, annelerin deneyim ve tutumlarının, kızlarının şiddeti anlama biçimlerinde önemli bir aracı rol oynadığını göstermektedir. Bu etki, kimi zaman sessizlik ve normalleşmenin yeniden üretimi şeklinde, kimi zamansa sınır koyma ve direnme eğilimleriyle ortaya çıkmaktadır. Bu anlamlar, arkadaş ilişkileri, medya temsilleri ve kültürel sermaye aracılığıyla da yeniden şekillenmektedir.

Kuşaklar arası dinamikleri merkeze alarak bu çalışma gençlik, toplumsal cinsiyet ve şiddet üzerine feminist tartışmalara katkı sunmakta; partner seçimlerinin ailevi ve sosyokültürel süreklilikler içinde nasıl köklendiğine dair bir bakış açısı önermektedir.

Approaching Anti-gender Mobilizations from a Social Policy Perspective: A Comparative Study on Care Policies in Turkey and Austria

Zeynep Gülru Göker, Ayşe Dursun, Selin Çağatay

Sabancı University, University of Vienna, Central European University

Abstract

The growing body of research on anti-gender mobilizations explores the distinct (and partly overlapping) anti-gender actors, their transnational networks, the evolving composition of the anti-gender bloc, and the various entanglements of anti-gender discourses with other right-wing populist, racist, masculinist, and familialist narratives, worldviews and projects. Scholarship also addresses the political economy of anti-gender mobilizations against the backdrop of neoliberalism and the deepening, structural and interlocking (financial, social-reproductive, ecological, and humanitarian) crises of capitalism. With a few exceptions, however, scholarship on anti-gender mobilizations and social policy remains largely disconnected. This paper contributes a social policy lens to the study of anti-gender mobilizations by exploring their relationship with care policy. It seeks to answer how anti-gender mobilizations impact social policy and how these impacts differ across contexts, with a focus on childcare and long-term care policies of anti-gender political parties in Austria and Turkey over the past decade. Focusing on these two different welfare regimes and political systems allows us to examine the similarities and the differences in the interaction between anti-gender politics and care policy. It also helps us avoid homogenizing tendencies within the scholarship on anti-gender mobilizations and draws attention to global inequalities and their interaction with the expanding anti-gender mobilizations around the world, including those in both the “core” and the “periphery”.

Toplumsal Cinsiyet Karşıtı Hareketlere Sosyal Politika Perspektifinden Bakmak: Türkiye ve Avusturya'daki Bakım Politikalarına İlişkin Karşılaştırmalı Bir İnceleme

Zeynep Gülru Göker, Ayşe Dursun, Selin Çağatay

Sabancı Üniversitesi, Vienna Üniversitesi, Orta Avrupa Üniversitesi

Abstract

Toplumsal cinsiyet karşıtı hareketler üzerine giderek genişleyen literatür, farklı (ve kısmen örtüşen) aktörleri, bu aktörlerin oluşturduğu ulusötesi ağları, toplumsal cinsiyet karşıtı blokun değişen bileşimini ve bu söylemlerin sağ popülist, ırkçı, erkek egemen ve aileci anlatılar, dünya görüşleri ve projelerle kurduğu çok katmanlı ilişkileri incelemektedir. Literatürde, toplumsal cinsiyet karşıtı hareketlerin politik ekonomisi de neoliberalizm bağlamında ve kapitalizmin derinleşen, yapısal ve birbiriyle bağlantılı (finansal, toplumsal yeniden üretim, ekolojik ve insani) krizleri çerçevesinde ele alınmaktadır. Bununla birlikte, toplumsal cinsiyet karşıtı hareketler ve sosyal politika üzerine literatürler arasında önemli bir kopukluk bulunmaktadır. Bu makale, toplumsal cinsiyet karşıtı hareketler üzerine literatüre sosyal politika perspektifinden katkıda bulunmayı amaçlamaktadır. Makale, bu hareketlerin sosyal politikalar üzerindeki etkilerini ve bu etkilerin farklı bağlamlarda nasıl biçimlendiğini, son on yılda Avusturya ve Türkiye'deki toplumsal cinsiyet karşıtı siyasi partilerin çocuk bakımı ve uzun dönemli bakım politikalarına odaklanarak incelemektedir. Bu iki farklı refah rejimi ve siyasal sistemin karşılaştırmalı analizi, toplumsal cinsiyet karşıtı siyaset ile bakım politikaları arasındaki etkileşimin benzerliklerini ve farklılıklarını ortaya koymaktadır. Ayrıca, literatürdeki homojenleştirici eğilimleri sorgulamaya ve “merkez” ile “çevrede” giderek genişleyen hareketler arasındaki ilişkilerin küresel eşitsizlikler bağlamında görünür kılınmasına olanak sağlamaktadır.

Women's Experiences of Menopause within Contemporary Consumer Culture

Zeynep Özdamar Ertekin, Elif İzcan

Izmir University of Economics

Abstract

Menopause is a gender-specific and long-term transition in women's lives (Steffan & Potočnik, 2023; McKinlay et al., 1992). Once a taboo topic, it has recently gained visibility, with women increasingly open to sharing their experiences and challenging the silence around it. Despite its significance, menopause remains underrepresented in formal education and healthcare, leaving many women unprepared and dependent on informal or commercial sources for guidance (Aljumah et al., 2023; Allen et al., 2023). Media and corporate interest have further commercialized menopause, with wellness industries and digital platforms promoting a wide range of products and services (Faubion & Shufelt, 2022; Orgad & Rottenberg, 2024).

Right at the centre of this change and complexity, this research critically examines how neoliberalism shape menopause as a problem to be privately managed through responsabilization and consumption. In doing so, it highlights structural backlashes in access to knowledge, care, and bodily autonomy.

We explore how women define and experience their menopause journey in the contemporary consumer culture, how they engage with and interpret the market narratives surrounding menopause and how market offerings shape or impact their practical, social and emotional experiences across the three menopausal stages (perimenopausal, menopausal, and postmenopausal).

Adopting a qualitative methodology, in-depth semi-structured interviews were conducted with 11 women with high educational levels and from different stages of menopause. The data collected totalled 6 hours and 30 minutes of recording. Content analysis was performed to identify shared patterns, meanings, and experiential insights.

Participants described menopause as a complex and often disruptive experience, involving physical, emotional, and cognitive symptoms. Faced with commodified and conflicting media narratives, they actively filtered, negotiated, or resisted these messages (e.g. holistic healthcare, medicalization, menopausal well-being, and anti-aging messages) from a combination of sources such as medical guidance, social media advice, peer insights, and their own personal judgment. Their practices to cope ranged from diet and exercise to hormone therapy and alternative remedies, reflecting mostly personal agency.

The findings offer valuable empirical insight into how women interpret and navigate the

commercialization of menopause. By centring the discussion on consumer experience, it raises important questions about whether women are truly empowered to make informed decisions, or whether they are left to manage this complex transition in isolation—marginalized by limited institutional support and burdened with the expectation of self-management. The study critiques the extent to which women’s agency is genuinely supported, as opposed to being merely assumed, and whether existing social structures provide substantive resources or simply transfer responsibility onto individuals.

The findings highlight the urgent need for accessible, holistic menopause care and call on healthcare providers, marketers, employers, and policymakers to move beyond current approaches and instead offer informed, inclusive, and personalized forms of support.

Günümüz Tüketim Kültüründe Kadınların Menopoz Deneyimleri

Zeynep Özdamar Ertekin, Elif İzcan

Izmir University of Economics

Özet

Menopoz, yalnızca kadınların yaşadığı, yani cinsiyete özgü ve uzun soluklu bir geçiş sürecidir (Steffan & Potočník, 2023; McKinlay et al., 1992). Eskiden tabu sayılan bu konu, son yıllarda kadınlar artık deneyimlerini açıkça paylaşması ve bu konudaki sessizliği kırması ile daha görünür hale gelmiştir. Ne var ki, menopoz, önemine karşın, eğitim ve sağlık sistemlerinde yeterince ele alınmamaktadır. Bu durum, birçok kadının bu döneme hazırlıksız girmesine ve yol gösterici bilgi için resmî olmayan ya da ticari kaynaklara yönelmesine yol açmaktadır (Aljumah et al., 2023; Allen et al., 2023). Medyanın ilgisi ve şirketlerin çıkarları, menopozun daha da ticarileşmesine yol açmış; iyi yaşam endüstrileri ve dijital platformlar, geniş bir ürün ve hizmet yelpazesi pazarlamaya başlamıştır (Faubion & Shufelt, 2022; Orgad & Rottenberg, 2024). Bu değişim ve karmaşayı tam merkezine alan bu araştırma, neoliberalizmin menopoza nasıl bireysel sorumluluk ve tüketim yoluyla kişisel olarak yönetilmesi gereken bir sorun biçimi kazandırdığını eleştirel biçimde incelemektedir. Ayrıca, bilgiye ve sağlık hizmetlerine erişimdeki eksiklikler ile bedensel özerkliğe sahip olma konusunda yaşanan yapısal sorunları vurgulamayı amaçlamaktadır.

Bu araştırmada, kadınların çağdaş tüketim kültürü içinde menopoz yolculuklarını nasıl tanımladıkları ve deneyimledikleri; menopoza dair piyasa anlatılarıyla nasıl ilişki kurdukları ve bu anlatıları nasıl yorumladıkları; ayrıca piyasanın sunduklarının (ürün ve hizmetlerin) kadınların üç menopoz evresindeki (perimenopoz, menopoz ve postmenopoz) pratik, sosyal ve duygusal deneyimlerini nasıl şekillendirdiği veya etkilediği incelenmektedir. Nitel bir yöntem benimsenerek, yüksek eğitim düzeyine sahip ve menopozun farklı evrelerinde bulunan 11 kadınla derinlemesine yarı yapılandırılmış mülakatlar yapılmıştır. Toplanan veriler toplamda 6 saat 30 dakikalık ses kaydından oluşmaktadır. Paylaşılan örüntüleri, anlamları ve deneyimsel bilgileri belirlemek amacıyla içerik analizi uygulanmıştır.

Katılımcılar, menopoza ilişkin deneyimlerini fiziksel, duygusal ve bilişsel belirtileri içeren karmaşık ve çoğu zaman sarsıcı bir süreç olarak tanımlamışlardır. Ticarileştirilmiş ve birbiriyle çelişen medya anlatılarıyla karşı karşıya kalan kadınlar; bütüncül sağlık yaklaşımları, tıbbileştirme, menopozda iyi oluş ve yaşlanma karşıtı mesajlar gibi çeşitli temaları içeren bu söylemleri tıbbi rehberlik, sosyal medya tavsiyeleri, akran içgörüler ve kendi kişisel yargılarının birleşiminden süzerek, müzakere ederek ya da direnerek değerlendirmişlerdir. Başa çıkma yöntemleri; diyet ve egzersizden hormon tedavisine ve

alternatif çözümlere kadar uzanmakta olup, çoğunlukla kişisel irade ve eylem gücü biçiminde ortaya çıkmaktadır.

Bulgular, kadınların menopozun ticarileşmesini nasıl yorumladıklarına ve bu süreçte nasıl yön bulduklarına dair değerli ampirik içgörüler sunmaktadır. Tartışmayı tüketici deneyimi eksenine yerleştirerek, kadınların bilinçli kararlar verebilecek biçimde güçlenip güçlenmedikleri ya da sınırlı kurumsal destek nedeniyle yalnız bırakılarak bu karmaşık geçişi kendi başlarına yönetmek zorunda kalıp kalmadıkları sorusunu gündeme getirmektedir. Çalışma, kadınların eylem gücünün ne kadar desteklendiğini mevcut toplumsal yapıların kadınlara somut kaynaklar sağlayıp sağlamadığını ve sorumluluğu ne kadar bireylerin üzerine yüklediğini eleştirel biçimde tartışmaktadır. Dolayısıyla bulgular, erişilebilir ve bütüncül menopoz desteğine duyulan acil gereksinimi vurgulamakta; sağlık hizmeti sağlayıcılarını, pazarlamacıları, işverenleri ve politika belirleyicileri mevcut yaklaşımların ötesine geçmeye ve bilinçli, kapsayıcı ve kişiselleştirilmiş destek biçimleri sunmaya çağırmaktadır.